

Vlaams
Parlement

ingediend op **15** (2015-2016) – Nr. 7-E
3 december 2015 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Miranda Van Eetvelde, Yasmine Kherbache en
Sabine Vermeulen
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2016

over de beleidsbrief
Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie
2015-2016

en over de beleidsbrief
Sociale Economie
2015-2016

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid:

Voorzitter: Axel Ronse.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse, Sabine Vermeulen;
Robrecht Bothuyne, Sonja Claes, Martine Fournier, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Emmily Talpe;
Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;
Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Jan Hofkens, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Peter Wouters;
An Christiaens, Jenne De Potter, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;
Lionel Bajart, Martine Taelman;
Rob Beenders, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 15** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
 - Nr. 7-A t.e.m. D: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 14** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
- 12** (2015-2016) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 13** (2015-2016) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 16** (2015-2016) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2015-2016) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 515** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief
- 523** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

DEEL WERK EN ECONOMIE.....	5
I. Toelichtingen	5
1. Beleidsbrief	5
1.1. Inleiding	5
1.2. Omgevingsanalyse	6
1.3. Strategische en operationele doelstellingen	6
2. Begroting Werk.....	15
2.1. Gehanteerde parameters en besparingen.....	15
2.2. Overzicht evolutie ontvangsten.....	16
2.3. Overzicht evolutie kredieten	16
3. Begroting Economie, Wetenschap en Innovatie	21
3.1. Algemeen	21
3.2. Bijkomende beleidsaccenten.....	22
3.3. Overzicht evolutie kredieten	22
II. Bespreking.....	24
1. Vragen en opmerkingen van de leden	24
1.1. Tussenkomen van de Open Vld-fractie	24
1.2. Tussenkomen van de sp.a-fractie	33
1.3. Tussenkomen van de CD&V-fractie	40
1.4. Tussenkomen van de Groenfractie	46
1.5. Tussenkomen van de N-VA-fractie	52
2. Antwoorden.....	62
2.1. Begroting.....	62
2.2. Werk	63
2.3. Ondernemen	70
2.4. Onderzoek en innovatie	74
3. Replieken.....	76
III. Indicatieve stemming	77

DEEL SOCIALE ECONOMIE	78
I. Toelichtingen	78
1. Beleidsbrief Sociale Economie.....	78
1.1. Iedereen aan het werk/iedereen participeert	78
1.2. Lokaal maatschappelijk surplus realiseren	81
1.3. Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen	83
2. Begroting Sociale Economie	85
II. Bespreking.....	85
1. Vragen en opmerkingen van de leden	85
1.1. Tussenkomsst van Sonja Claes	85
1.2. Tussenkomsst van Rob Beenders.....	87
1.3. Tussenkomsst van Sabine Vermeulen	91
1.4. Tussenkomsst van Martine Taelman	93
2. Antwoorden van de minister	95
3. Replieken en bijkomende antwoorden.....	101
III. Indicatieve stemming.....	103
Gebruikte afkortingen.....	104
Bijlage: Antwoorden van minister Philippe Muyters op de technische vragen van Yasmine Kherbache over de begroting 2016	107
Bijlagen op de dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be :	
– Bijlage 1: Presentatie van de begroting 2016 – beleidsveld Werk	
– Bijlage 2: Presentatie van de begroting 2016 – beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 12 en 26 november en 3 december 2015 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016.

De beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 515/1) en de beleidsnota Sociale Economie (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 523/1) werden samen behandeld met de begroting 2016.

Miranda Van Eetvelde en Yasmine Kherbache brengen verslag uit over het deel Werk en Economie, Wetenschap en Innovatie. Sabine Vermeulen brengt verslag uit over het deel Sociale Economie.

De begroting werd samen behandeld met de aan de commissie toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 544/17.

De bij de toelichting van de begroting door minister Philippe Muyters getoonde slides zijn terug te vinden op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

DEEL WERK EN ECONOMIE

I. Toelichtingen

1. Beleidsbrief

Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, geeft toelichting bij de beleidsbrief Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2015-2016.

1.1. Inleiding

De minister kan de bespreking van de beleidsbrief openen met het goede nieuws dat er opnieuw groei verwacht wordt in Vlaanderen (1,3 percent in 2015 en 1,7 percent in 2016), dat het vertrouwen opnieuw aantrekt en dat steeds meer parameters op groen staan. De minister wil alles in het werk stellen om dit broze herstel te steunen.

Volgens de minister kan dit het beste gebeuren door een samenhangend beleid te voeren dat berust op investeren en activeren:

- investeren om potentieel te creëren, om te onderzoeken en te innoveren en een antwoord te formuleren op de uitdagingen waar Vlaanderen voor staat;
- activeren om potentieel te ontsluiten, om de tewerkstellingsbasis onder de economie te verzekeren en zo de fundamenten te leggen van de groei en de welvaart van morgen.

De vijf klemtonen hierbij voor dit jaar zijn de vijf v's:

- vraaggericht en marktgedreven ondersteunen. Dit is een belangrijk aspect voor de minister. Als de Vlaamse overheid ondersteunt (of het nu in de sfeer van werk, innovatie of economie is) moeten ze dat doen omdat bedrijven, organisaties, kennisinstellingen zelf echt vragende partij zijn. Alleen op die manier kan de economische impact van de maatregelen verhogen;
- vereenvoudiging: een tweede uitgangspunt is vereenvoudiging van het instrumentarium, niet als doel op zich maar als een manier om de transparantie en de slagkracht van het beleid te versterken;

- verlagen van drempels: het aanbod moet niet alleen vereenvoudigd worden. De drempels moeten ook verlagen voor de bedrijven en de onderzoekers die beroep doen op overheidssteun of informatie zoeken: zij moeten hun weg vinden naar het aanbod. In het beleidsdomein EWI wil de minister komen tot een effectieve frontoffice die vertrekt vanuit het perspectief van de klant;
- valoriseren van (menselijk) kapitaal: in Vlaanderen is veel menselijk, wetenschappelijk en innovatiekapitaal aanwezig. Het komt erop aan dat (bedrijfs)gericht en economisch te valoriseren. Dit vraagt soms brede hervormingen over de grenzen van beleidsdomeinen heen. De minister verwijst als voorbeeld naar de hervorming van de opleidingsincentives en het succesverhaal van de loopbaancheques;
- verantwoordelijkheid geven: tenslotte is ook het geven van autonomie (aan steden en gemeenten, aan sectoren, aan clusters enzovoort) een belangrijk richtsnoer in het beleid van de minister. De minister wil niet meer van bovenaf opleggen hoe de partnerschappen vorm moeten krijgen, aan welke regels zij moeten voldoen. Maar uiteraard verwacht hij ook dat de partners zich organiseren en verantwoordelijkheid opnemen met betrekking tot de resultaten.

1.2. Omgevingsanalyse

De minister verwijst naar figuur 1 in de beleidsbrief (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 515/1, p. 12). Die figuur vat de omgevingsanalyse samen, met de sterktes, de zwaktes en de knelpunten van de Vlaamse economie.

Wat betreft onderzoek en ontwikkeling en innovatie scoort Vlaanderen beter dan het Europese gemiddelde. Ook inzake jeugdwerkloosheid doet Vlaanderen het beter dan het Europese gemiddelde.

Er worden wel nog te weinig diploma's in wetenschappelijke en technologische richtingen behaald. Voor de minister een reden om de STEM-actie voort te zetten. Ook de deelname aan voortgezette opleiding blijft een zorgpunt voor Vlaanderen.

De goede economische prestaties worden volgens de minister nog onvoldoende omgezet in een hogere werkzaamheidsgraad. De Vlaamse werkzaamheidsgraad is slechts een fractie hoger dan het Europese gemiddelde. Dat geldt in het bijzonder voor de 55-plussers. De werkzaamheidsgraad van deze groep is weliswaar met 10 procentpunten gestegen sinds 2008, maar het cijfer blijft te laag.

1.3. Strategische en operationele doelstellingen

Er zijn zes doelstellingen rond investeren en vijf rond activeren. Investeren en activeren zijn de twee solide pijlers van een beleid dat een brug wil bouwen tussen Werk en Economie, Wetenschap en Innovatie. Investeren om potentieel te creëren en activeren om potentieel te ontsluiten was ook de rode draad in de beleidsnota van de minister (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 144/1). De beleidsbrief volgt min of meer dezelfde indeling.

1.3.1. *Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen*

Focus op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden

Het investeren in wendbare werknemers en organisaties gebeurt zo vroeg mogelijk, bij de start van de onderneming en van in het onderwijs. De focus ligt op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden in de initiële loopbaan.

Investeren in competenties

Er wordt geïnvesteerd in competenties, onder meer door:

- in te zetten op een gefundeerde studie- en beroepskeuze;
- een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken te creëren;
- in te zetten op een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en het voorkomen en remediëren van ongekwalificeerde uitstroom;
- ondernemerscompetenties te versterken;
- de toegang tot het ondernemerschap te vereenvoudigen;
- het arbeidsmarkt- en loopbaangericht uitbouwen van het vormings- en opleidingsaanbod;
- te streven naar meer synergie en doelmatigheid in de opleidingsinstrumenten;
- in te zetten op elders verworven competenties.

De minister gaat dieper in op twee elementen, het duaal leren en de mogelijkheden voor studenten om een eigen zaak te starten.

In het kader van de grote hervorming van het duaal leren initieert hij vier projecten. Tegelijkertijd worden de mogelijkheden verkend om het statuut verder te harmoniseren en worden het Industrieel Leerlingenwezen en de paritaire leercomités bij SYNTRA Vlaanderen ingekanteld. Samen met de minister van Onderwijs wordt stapsgewijze een geïntegreerd stelsel van duaal leren en werken uitgebouwd. Intussen wil de minister geen nieuwe systemen of overgangsmaatregelen meer goedkeuren.

Samen met de Vlaamse universiteiten en hogescholen werd een oplossing uitgewerkt die het voor studenten vanaf januari 2016 mogelijk maakt om nog tijdens hun opleiding het attest bedrijfsbeheer te behalen en hun eigen zaak te starten.

Investeren in de randvoorwaarden voor innovatiegedreven ondernemerschap

De focus van de minister ligt in het investeren in een stevige kennisbasis en innovatie. Vlaanderen kent een lange en vruchtbare traditie van innovatiegerichte samenwerking tussen universiteiten en onderzoeksinstituten. Het ondersteunen van innovatieprojecten waarvoor het risico voor de onderneming te groot is, blijft een belangrijke taak voor het Vlaams innovatiebeleid. De bedrijfsgerichte programma's van AO en IWT zullen via een aangepaste regelgeving op elkaar worden afgestemd in de context van het nieuwe Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Ten tweede is er het opvolgen van de toegang tot investeringsmiddelen via de kredietverlening bij banken, via de PMV en de ondernemersbegeleiding van AIO. Er gebeurt een afstemming tussen de PMV en LRM en hun investeringen worden opgevolgd via een participatiedatabank.

Het Nieuw Industrieel Ondernemen krijgt gestalte met de uitbouw van een programmatorische aanpak voor slimme specialisaties en clusterpacten. Het kader voor het vernieuwde clusterbeleid werd uitgetekend in een conceptnota die op 17 juli 2015 aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd. De minister zal deze conceptnota verder uitvoeren, onder meer door het opmaken van een juridisch kader, het bepalen van de steuninstrumenten voor clusters, het opstellen van een besluit van de Vlaamse Regering voor procedures voor selectie van de initiatieven waaraan steun wordt verleend en het opstarten van de eerste reeks initiatieven in de loop van 2016. Er worden clusterpacten gesloten met partners die zich groeperen rond innovatieve waardeketens. Die partners werken samen in de zogenaamde 'triple helix' met bedrijven, kenniscentra en de overheid.

Naast de clusters spelen ook de sectoren een belangrijke rol in het Vlaamse arbeidsmarktbeleid, zeker gezien de bijkomende bevoegdheden na de zesde staatshervorming. In 2015 werd het nieuwe inhoudelijke kader voor de sectorconvenanten 2016-2017 goedgekeurd, de onderhandelingen met de sectoren lopen op dit moment. Eén van de grote vernieuwingen is de invoering van resultaatfinanciering. Er zal ook veel aandacht zijn voor de aanpak van arbeidsdiscriminatie.

De minister zal blijven investeren in evidencebased beleid en beleidsadviezen. Voor het domein Werk werd alvast een oproep gelanceerd om een nieuw steunpunt Werk vorm te geven. Ook voor het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie wordt een oproep voorbereid. De evaluatie van het TINA-fonds is half oktober 2015 afgerond en de evaluatie van drie strategische onderzoekcentra (IMEC, iMinds, VIB) in 2016 is in voorbereiding, net als deze van het VLIZ en de KMDA. De minister vermeldt nog dat de evaluaties van respectievelijk IWT, AO en FWO tot het minimum beperkt worden, gelet de huidige overgangsfase waarin deze instellingen zich bevinden.

Doorheen al deze initiatieven werkt de minister aan een vereenvoudigd en meer eenvormig kwaliteitskader om dienstenverstrekkers meer uniforme kwaliteitseisen te kunnen opleggen. Binnen het domein Werk wordt dit ontwikkeld en het is de bedoeling dit op termijn door te trekken naar de dienstverleners in het beleidsdomein EWI.

Nieuwe loopbaanwendingen mogelijk maken

Uit de afgeronde evaluatie van het stelsel van de loopbaancheques bleek het succes van dit instrument. Het bereik van kansengroepen blijft een aandachtspunt. De minister laat bekijken welke acties kunnen worden ondernomen om meer mensen (ook uit kwetsbare groepen) te laten deelnemen aan het systeem.

Hij blijft ook inzetten op activering, sensibilisering en bemiddeling van werknemers getroffen door collectief ontslag of herstructurering.

Om werknemers langer aan de slag te laten blijven, moet naar werkbaarheid op de werkvloer en een goede combinatie werk-privé worden gestreefd. De bedoeling is te komen tot één Vlaams systeem van zorgverlof ter ondersteuning van thematische verloven voor zorg, complementair aan de federale uitkeringen. In dit kader werd alvast het initiatief genomen om de aanmoedigingspremies/landingsbanen in de social profit te hervormen op een manier dat de toegang tot het stelsel rekening houdt met de initiële focus op zorggerelateerde beroepen.

Ook via het Europees Sociaal Fonds wordt ingezet op versterkte werkbaarheid.

Het systeem van de dienstencheques wordt gecontinueerd om de combinatie van arbeid en gezinsleven te ondersteunen. De verplichte aanwerving van 60 percent werkzoekenden/leefloners werd afgeschaft maar tegelijkertijd werden stimuli uitgewerkt om de aanwervingskansen van laaggeschoolden en langdurig werklozen in de sector te versterken.

De uitgiftemaatschappij voor dienstencheques is aangesteld en de overdracht van de taken van de RVA vindt plaats in 2016. Daarbij staat de minister ook voor de uitdaging om de rendabiliteit van de sector te verzekeren.

1.3.2. Investeren in excellente kennisbasis

Streven naar een kwalitatieve invulling van de 3 percentnorm

De Vlaamse O&O-intensiteit nam gestaag toe in de voorbije jaren. Met de belanghebbenden wordt een Vlaamse Routekaart voor de Europese Onderzoeksruimte, de 'ERA Roadmap', opgesteld. Het vernieuwde FWO gaat vanaf 1 januari 2016 van start en zal naast een belangrijke rol in de financiering van fundamenteel grensverleggend onderzoek ook een rol opnemen in het financieren van strategisch basisonderzoek en onderzoeksinfrastructuur. De krijtlijnen van de nieuwe structuur werden in het najaar van 2015 decretaal vastgelegd.

De kennisinstellingen stimuleren tot Europese en internationale samenwerking

Na een afstemming met de agentschappen binnen het EWI-beleidsdomein en de belanghebbenden wordt de conceptnota Internationalisatie verder afgewerkt. Bedoeling is om strategische keuzes omtrent deelname aan en financiering van internationale programma's te faciliteren.

Strategie voor onderzoeksloopbanen

De strategie voor onderzoekers en andere kenniswerkers wordt uitgewerkt parallel met de ontwikkeling van de Vlaamse ERA Roadmap, met daarin een focus op een open arbeidsmarkt voor onderzoekers. In overleg met de minister van Onderwijs zal de minister de loopbaanproblematiek aan de Vlaamse universiteiten bekijken.

Investeren in state-of-the-artonderzoeksinfrastructuur

De Herculesstichting werd ingekanteld in het FWO. In 2016 wordt de tweede Vlaamse Tier-1 supercomputer operationeel.

Vanaf 2015 werd in extra investeringssteun voorzien voor de investering in de onderzoeksinfrastructuur van het Agentschap Plantentuin Meise.

Vlaanderen ontwikkelt een beleid voor open data en open acces

De minister verwijst naar een recente vraag om uitleg over de promotie van universitair wetenschappelijk onderzoek bij vzw's en bedrijven. Door het ontwikkelen van een nieuw platform voor informatie-uitwisseling wordt het mogelijk onderzoeksinformatie als open data aan te bieden, zodat iedereen de FRIS-data kan hergebruiken in zowel interne als externe systemen.

1.3.3. Investeren in een vereenvoudigde dienstverlening op maat

In zijn beleidsnota formuleerde de minister het voornemen om volop te werken aan een overheid die de klant en zijn behoefte als vertrekpunt neemt. Dit wil hij waarmaken op drie vlakken:

- door een afstemming van de werking van de overheidsinstellingen en frontoffices van de Vlaamse overheid gericht op ondernemers, met het geïntegreerd digitaal loket als unieke toegangspoort;
- door een afgestemd achterliggend instrumentarium; en
- door een geïntegreerde en afgestemde dienstverlening of accountwerking op het terrein. In die ambitie wil hij ook de partners en intermediaire organisaties meenemen.

Een geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer

Vandaag kan de ondernemer voor al zijn eerstelijns- en wegwijsvragen ten aanzien van de Vlaamse overheid al terecht op www.vlaanderenonderneemt.be. Het AIO start in het najaar van 2015 met een proef voor de verdere uitbouw van die website tot een echt digitaal loket voor ondernemers. Op termijn krijgt de ondernemer via een centraal punt toegang tot de achterliggende applicaties van de entiteiten voor het digitaal aanvragen van erkenningen, vergunningen, subsidies en het melden van fiscale aspecten.

In 2015 werden de voorbereidende stappen gezet om op 1 januari 2016 te kunnen starten met het nieuwe AIO en het vernieuwde FWO. De minister verwijst naar de recente bespreking in de commissie van het ontwerp van decreet houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 477/1-5*).

Doelmatige instrumenten op maat van de specifieke behoeften van werkzoekenden, werknemers en ondernemingen

De Vlaamse overheid blijft de ondernemingen in Vlaanderen met directe steun stimuleren om te investeren en verder te professionaliseren. Naar aanleiding van de fusie tussen het AO en het IWT wordt het steuninstrumentarium van beide agentschappen tegen het licht gehouden. Een eerste stap tot integratie van het instrumentarium werd gezet met de beslissing tot hervorming van de kmo-portefeuille en de introductie van de kmo-groeisubsidie, die vanaf het najaar 2015 van start gaat. In de loop van 2016 worden ook de nodige inhoudelijke aanpassingen aan andere steunregimes doorgevoerd. De bedoeling van de minister is de vernieuwde kmo-instrumenten te lanceren op 1 april 2016.

Ook op vlak van de instrumenten rond evenredige arbeidsdeelname en diversiteit werd een hervorming geïnitieerd. De minister verwijst naar de bespreking van de conceptnota over EAD in de commissie.

1.3.4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen

Bijkomende bedrijfshuisvestingsmogelijkheden

De minister wil investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen. In 2015 werd de inventaris GIS Bedrijventerreinen erkend als authentieke geografische gegevensbron. In 2016 wordt meer nadrukkelijk ingezet op het behoud en de creatie van 'verweven' professionele bedrijfshuisvestingsmogelijkheden maar tegelijk ook op de noodzakelijk reservaties voor 'niet-verweefbare' activiteiten, zoals Seveso-bedrijven.

Sinds kort beschikt de Vlaamse Regering ook over een inventaris van bedrijfsgronden en gebouwen die als brownfield kunnen worden bestempeld.

Detailhandel en handelsvestigingenbeleid

Het voorontwerp van het decreet Integraal Handelsvestigingenbeleid werd aangepast aan de opmerkingen van de adviesraden en kan binnenkort aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Na een brede bevraging werd een actieplan e-commerce uitgewerkt, gericht op detailhandelaars. Een onderzoek werd uitgevoerd naar de oorzaken van leegstand van handelspanden en hiermee zal een project worden ontwikkeld dat de regierol van steden en gemeenten zal ondersteunen en versterken.

1.3.5. *Waken over de concurrentiekracht van de ondernemingen*

Oog hebben voor de kosten van ondernemingen

De federale overheid heeft een belangrijke rol inzake het verlagen van de loon- en energiekosten, maar Vlaanderen moet ook zelf doen wat mogelijk is. Ondernemingen met een hoog elektriciteitsverbruik worden maximaal gecompenseerd voor de indirecte CO₂-kosten die door de elektriciteitsleveranciers worden doorgerekend.

Afstemmen van het subsidieapparaat op de Europese mogelijkheden en beperkingen

De geplande hervormingen (naast inhoudelijke aanpassingen, ook enkele procedurele wijzigingen) van de huidige steuninstrumenten worden verder voorbereid, rekening houdend met de grondig vernieuwde Europese staatssteunregels.

Reconversiebeleid en afstemming met het federale competitiviteitsbeleid

In samenwerking met de federale overheid werd in 2015 een steunmaatregel voor bedrijven in steunzones ontwikkeld, met korting op de bedrijfsvoorheffing. Er wordt onderzocht of, naast de zones rond Genk en Turnhout, bijkomende gebieden in Vlaanderen in aanmerking komen om als steunzone te worden geïdentificeerd.

In 2016 zal een masterplan voor de Ford-site te Genk worden ontwikkeld, met als doel een verdere afbakening van zones en bestemmingen voor het terrein. Daarnaast wordt de Vlaamse overheid per 1 januari 2016 effectief eigenaar van de terreinen. Ook de reconversie van de Opel-terreinen blijft de Vlaamse overheid, samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf en FIT, ondersteunen.

1.3.6. *Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken*

Het Vlaamse regeerakkoord identificeert de Europese Unie als de eerste en belangrijkste hefboom voor het Vlaamse buitenlands beleid. Een versterkte coördinatie en vertegenwoordiging in de EU is dan ook een belangrijke prioriteit in het beleid van de minister. Als minister bevoegd voor Werk en Economie, Wetenschap en Innovatie, en dus ook voor groei en jobcreatie, wil hij de Europese 2020-strategie in Vlaanderen uitdragen en de ambities inzake O&O en innovatie en inzake werkzaamheid levendig houden op het terrein. De minister wil Vlaanderen maximaal in het Europese en internationale niveau inbedden en volgt daartoe verschillende sporen.

Strategische inzet van de Europese structuur- en investeringsfondsen

De minister wil de Europese en Vlaamse middelen van de structuur- en investeringsfondsen tijdens de programmaperiode 2014-2020 doelgericht inzetten ten behoeve van de Vlaamse beleidsopties en het behalen van de Europese 2020-doelstellingen in Vlaanderen. Voor de prioriteiten en budgetten van de nieuwe programma's verwijst de minister naar zijn beleidsbrief.

Samenwerking binnen de EU voor bedrijven

De Europese Commissie keurde het Enterprise Europe Network Vlaanderen Framework Partnership Agreement goed voor 2015-2020. Hierbij zijn de EWI-agentschappen en Internationaal Vlaanderen (FIT) betrokken.

Versterkte Europese en internationale vertegenwoordiging

Wat betreft de Europese en internationale vertegenwoordiging wil de minister voor zijn bevoegdheid Werk inzetten op een vertegenwoordiging die aangepast is aan de nieuwe Belgische staatstructuur. De commissie Werk heeft daarover ook al een signaal gegeven. De onderhandelingen zijn lopende en de minister zal er alles aan doen opdat het raadsdeel Werk naar categorie III kan verschuiven.

Voor zijn bevoegdheid in het deel Onderzoek is het zo dat Vlaanderen in de tweede helft van 2015 en de eerste helft van 2016 België vertegenwoordigt in de Raad Concurrentievermogen. De minister wil actief deelnemen aan de discussies en onderhandelingen om zo op het Europese beleid te wegen. Het Europese industriebeleid krijgt in de Commissie Juncker een andere invulling dan in de vorige Europese Commissies, met meer integratie in initiatieven van andere beleidsdomeinen.

Vanguard Initiative

In lijn met het Vlaamse clusterbeleid wordt over de landsgrenzen tussen regio's samengewerkt om gezamenlijke investeringsprojecten op te zetten rond waardenketens.

Academische diplomatie

De minister zal samen met de kennisinstellingen in Vlaanderen, de Vlaamse minister-president en de minister van Onderwijs nagaan op welke manier ze het concept van de academische diplomatie maximaal invulling kunnen geven.

Europees Semester en EU2020-strategie

In het kader van de EU2020-strategie en het Europees Semester was Vlaanderen begin 2015 het Belgische aanspreekpunt en de gastoverheid voor de Europese Commissie bij haar jaarlijkse 'fact finding mission'. Daarbij gaat de Commissie na wat de situatie van het concurrentievermogen is en welke maatregelen bij de lidstaten worden genomen.

1.3.7. Activeren van talenten

De tweede belangrijke pijler in het beleid van de minister is het activeren van talenten, het nemen van doelmatige en gerichte maatregelen, om het potentieel maximaal te kunnen aanspreken in het kader van groei en jobcreatie.

Een vereenvoudigd en doelmatig doelgroepenbeleid en een nieuw stelsel van tijdelijke werkervaring

De minister verwijst naar de gedachtewisselingen die al in de commissie hebben plaatsgevonden over het doelgroepenbeleid en het Banenpact. Zoals daarbij werd vermeld, is er op 30 oktober 2015 ook een conceptnota over het systeem van tijdelijke werkervaring en de vereenvoudiging daarvan aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Realiseren van een aanbod op maat voor alle jonge werkzoekenden en uitbreiden van de activeringsaanpak voor werkzoekenden tot 65 jaar

Voor de eerste doelgroep, met name de jongeren, wil de minister binnen de vier maanden na inschrijving een aanbod op maat garanderen. Hij verwijst ook naar de doelstellingen over de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt.

Voor de 55-plussers wordt de activeringsaanpak trapsgewijs uitgebreid tot 65 jaar. Een eerste beweging is achter de rug, de resultaten voor de activering tot 60 jaar zijn vrij goed. De minister wil die aanpak verder verdiepen en verbreden, rekening houdend met wat de federale overheid vooropstelt inzake aangepaste beschikbaarheid voor deze groep.

Inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid

Via het detecteren van taaldrempels en een optimaal en behoeftedekkend NT2-aanbod werkt de minister in zijn beleid mee aan een binnen de Vlaamse Regering afgestemd integratiebeleid. Dit wordt heel belangrijk, onder meer in het licht van de vluchtelingen crisis die de druk op de capaciteit de komende weken en maanden sterk zal doen toenemen. De capaciteit wordt in de gaten gehouden en er wordt bekeken of private actoren moeten of kunnen bijspringen.

Aandacht voor het snijvlak Werk – Welzijn

Met Welzijn en Sociale Economie wordt bekeken hoe uitvoering zal worden geven aan het decreet betreffende werk- en zorgtrajecten. De activeringsbegeleiding via tenders en de trajecten voor personen in armoede worden voortgezet. Daarmee wordt invulling gegeven aan het afgestemde armoedebestrijdingsbeleid. Voor de cijfers verwijst de minister naar zijn beleidsbrief.

Versterking en uitbreiding van het activeringsbeleid

Met de zesde staats hervorming werd ook de controle op de beschikbaarheid van de werkzoekenden overgedragen. De minister verwijst naar de eerdere vragen om uitleg hierover en de actuele vragen over de controlebevoegdheid van de VDAB in de plenaire vergadering van 12 november 2015.

Verbetering van de matching van vraag en aanbod

Via een vernieuwd beleid dat de vereiste en beschikbare competenties voortdurend opvolgt en waarbinnen competentiegericht matchen een sleutelbegrip blijft, gaat het beleid van de minister de strijd aan met knelpuntberoepen. Een dynamische knelpuntberoepenlijst, een heroriëntering van de dienstverlening naar sectoren en beroepenclusters en onder meer het stimuleren van het gebruik van Competent als standaard moeten daartoe bijdragen.

Discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden

Het antidiscriminatiebeleid is voor de minister zeer belangrijk. Er is overleg met de dienstenchequesector om tot een actieplan rond discriminatie te komen voor deze sector. Daarnaast blijft de minister ook inzetten op algemene maatregelen inzake preventie en sensibilisering van discriminatie. Hij verwijst naar de brede informatie campagne in het kader van de mobiliserende strategie in het EAD-beleid, maar bijvoorbeeld ook naar de aandacht die gaat naar diversiteit en non-discriminatie in de sectorconvenants. Er is een versterkte handhaving, onder meer door het thema hoger op de prioriteitenlijst inzake vervolgingen te plaatsen en door quickscans in onder meer de dienstenchequesector.

Lokale partnerschappen aanscherpen

De minister verwijst naar de conceptnota Streekbeleid. Hij wil in een bottom-up benadering, door het intensifiëren van lokale en bovenlokale partnerschappen, meer invulling geven aan het streekoverleg op het terrein.

1.3.8. Activeren van ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap

Om ondernemerschap te stimuleren en ondernemers optimaal te ondersteunen in elke levensfase waarin de onderneming zich kan bevinden, wordt in samenwerking met partners uit het werkveld een begeleidingsaanbod ontwikkeld voor elke levensfase van de onderneming.

Op 17 juli 2015 keurde de Vlaamse Regering een conceptnota over het beleid ter ondersteuning van ondernemerschap goed. Daarin wordt gefocust op een verbetering van de ondernemerscultuur in Vlaanderen en de beeldvorming die over ondernemers bestaat, en op de ondersteuning van de doorgroei van ondernemingen. Bij de concretisering van dit nieuwe beleid treedt het toekomstige AIO op als de regisseur die ook de strategische doelstellingen zal definiëren. De minister zal een ambitieus programma uitrollen via het afsluiten van meerjarenovereenkomsten, structurele partnerschappen en projectoproepen.

1.3.9. Activeren van innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen

Een grote groep niet-O&O-intensieve kmo's en grotere ondernemingen kan nog vooruitgang boeken inzake innovatiecapaciteit. De minister wil hen meer innovatiegericht maken, in contact brengen met innovatie binnen en buiten hun sector en hun innovatiecapaciteit vergroten, onder andere door samenwerking met externe kennispartners.

In 2016 wordt de vernieuwde en vereenvoudigde kmo-aanpak gelanceerd. Eind 2015 wordt binnen de Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden een oproep opengesteld voor projecten gericht op innovatievolgers. Het is voor de minister belangrijk dat ook aandacht gaat naar de volgers en niet enkel naar nieuwe innovatie.

Het TETRA-programma wordt aangepast en de spillovereffecten van de innovatiesteun aan grote (internationale) ondernemingen wordt versterkt door het stimuleren van samenwerking tussen die ondernemingen en kmo's.

1.3.10. Innovatie-ondersteunend aankopen bij de overheid

Het initiatief 'overheidsopdrachten voor innovatie' wil meer aankopen van innovatie door de Vlaamse overheid realiseren. Het initiatief werd op 3 juli 2015 bekrachtigd met de ondertekening van een charter.

In het nieuwe werkingsjaar wordt gestreefd naar de realisatie van innovatieaankopen in een verhouding van minimaal 3 percent van de aanbestedingsbudgetten, het verder doorvoeren van administratieve en procedurele aanpassingen om meer innovatieaankopen mogelijk te maken, het begeleiden en (financieel) ondersteunen van aankopers bij de overheid en het organiseren van netwerking.

1.3.11. Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel

De minister vermeldt drie grote werven. Ten eerste is er de omzetting van de Gecombineerde Vergunning- of Single Permitrichtlijn.

Ten tweede wordt in samenspraak met de andere ministers en beleidsdomeinen een antwoord geboden op de actuele asielcrisis. De diensten van de minister bereiden zich voor op: een verhoogde aflevering van arbeids- en beroepskaarten, een goede overdracht van het inburgeringstraject naar de VDAB, een goede screening en (loopbaan)oriëntatie van nieuwkomers, een versterking van de beroepsgerichte (taal)opleidingen en vooral het aanmoedigen van een EVC-

cultuur, het erkennen, waarderen en zichtbaar maken van aanwezige competenties.

Ten derde wordt in België de interregionale samenwerking voortgezet. De minister verwijst al voorbeeld naar het recente samenwerkingsakkoord met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

2. Begroting Werk

De door de minister getoonde slides zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

2.1. Gehanteerde parameters en besparingen

De minister verwijst naar de gehanteerde parameters, die ook gelden voor de begroting voor Economie, Wetenschap en Innovatie. Bij de begrotingsaanpassing voor 2015 werd rekening gehouden met een economische groei van 1 percent, een inflatie van 0 percent en een gezondheidsindex van 0,6 percent. In de begrotingsopmaak 2016 wordt rekening gehouden met een groei van 1,3 percent, een inflatie van 1,5 percent en een gezondheidsindex van 1,1 percent. Dit heeft tot gevolg dat er geen index wordt toegepast op de loon- en werkingskosten noch op de apparaatkredieten en subsidies.

Overzicht besparingen – opstap 2016

Tijdens de regeringsformatie werden afspraken gemaakt over de te realiseren besparingen voor de hele regeerperiode. De minister vermeldt de bedragen die als opstap in 2016 worden bespaard.

In het kader van de tewerkstellingsprogramma's was er een engagement van nog te realiseren besparingen in 2016 van 18.659.000 euro, waarvan 13.750.000 euro in het kader van werkervaring en 4.909.000 euro voor de regularisering van de gesco's.

Ook inzake de 50-pluspremie is er een opstap in besparingen van 13 miljoen euro.

Voor de geregulariseerde gesco's werden niet alleen de loonpremies maar ook de overeenstemmende doelgroepverminderingen naar de bevoegde beleidsdomeinen overgeheveld. De bij de regeringsformatie afgesproken besparing van 5 percent werd ook hier gehanteerd. Ook de aanpassing van de werkervaringsmaatregel resulteert, naast het wegvallen van de activeringsuitkering voor de personen die binnen de maatregel werkervaring in het statuut van een doorstromingsprogramma zaten, in een minderuitgave van RSZ-doelgroepverminderingen. Samen resulteert dit in een bijkomende besparing van 15 miljoen euro.

De besparingen inzake aanmoedigingspremies en loopbaanonderbrekingen, in het kader van de aanpassing van de regelgeving, bedragen samen 4 miljoen euro.

Dit geeft een totaal aan besparingen van 50.659.000 euro voor 2016.

Overzicht compensaties in het kader van het regulariseren van gesco's

Daar waar in 2015 de regularisatie van de contingentgesco's bij de plaatselijke en provinciale besturen werd gerealiseerd, worden bij de begrotingsopmaak 2016 kredieten overgeheveld voor de regularisatie van in hoofdzaak de gesco's tewerkgesteld bij vzw's en de Vlaamse overheid. Het betreft in totaal een krediet van 76.226.000 euro dat naar de verschillende betrokken beleidsdomeinen

binnen de Vlaamse overheid wordt overgeheveld. Dit krediet omvat zowel het aandeel gesco-loonpremie als het aandeel RSZ-doelgroepverminderingen.

Het krediet dat wordt overgeheveld, stemt overeen met de loonpremies en RSZ-verminderingen van 3417 vte gesubsidieerde contractuelen. Het merendeel van de beleidsdomeinen neemt de gesco's in kwestie over vanaf 1 januari 2016, een aantal andere domeinen start daarmee op 1 juli 2016. Voor die laatste worden in de begrotingsopmaak 2016 de kredieten voor zes maanden overgedragen (juli tot december).

2.2. Overzicht evolutie ontvangsten

De ontvangsten kennen een sterke neerwaartse beweging van 194.850.000 euro, voornamelijk te wijten aan het wegvallen van een door de VDAB eenmalig teruggestort onbelast dotatiesaldo van 195.352.000 euro in 2015.

Een andere belangrijke bijstelling in min is het wegvallen van de ontvangst van 6 miljoen euro aan Europese gelden door het aanpassen van de maatregel werkervaring.

Substantiële bijstellingen in plus betreffen de dienstencheques, waarvoor de vorderingen vanaf 2016 volledig ten gunste van de Vlaamse overheid zijn en daardoor stijgen met 5.321.000 euro. Een veeleer technische ontvangst betreft een door de RVA over te hevelen som geraamd op 1,1 miljoen euro, die overeenstemt met de borgsommen geplaatst door nog actief zijnde dienstenchequeondernemingen in het Vlaamse Gewest.

In het kader van handhaving is er een bijstelling in plus met 221.000 euro voornamelijk door overkomende maatregelen in het kader van de zesde staatshervorming.

De overige bijstellingen in plus of min zijn eerder beperkt.

2.3. Overzicht evolutie kredieten

De minister vermeldt dat er binnen het domein Werk vier programma zijn: de apparaatkredieten (JA), de provisies (JB), de kredieten met als globaal geformuleerde doelstelling 'Transities naar werk en faciliteren van werk' (JD) en kredieten met als doelstelling het 'Versterken van competenties voor werkenden, werkzoekenden en ondernemers' (JF).

2.3.1. Programma JA Apparaatkredieten

De apparaatkredieten stijgen in totaal met 4.807.000 euro aan VAK en 5.307.000 euro aan VEK. Deze stijging vindt voornamelijk zijn oorzaak in de inkanteling in het Departement WSE van het personeel werkzaam in het ESF-agentschap. De apparaatkredieten stijgen hierdoor in totaal (lonen en werkingskosten samen) met 3.605.000 euro (lonen: 2.343.000 euro, werkingskosten: 1.262.000 euro). Dit bijkomend krediet wordt volledig gecompenseerd door andere bewegingen, waar de minister in zijn toelichting niet verder op ingaat.

Overige bewegingen inzake de lonen betreffen de toevoeging van een krediet van 13.000 euro in het kader van de regularisatie van de gesco's – aandeel RSZ doelgroepvermindering en een vermindering met 222.000 euro door personeelsbesparingen.

Bij de werkingskosten is er een vermindering van in totaal 1.009.000 euro, waarvan 1 miljoen euro voor het terugplaatsen van het informatietechnologie-

budget voor een maatwerkapplicatie naar de beleidsmiddelen Sociale Economie. Andere kleinere transfers binnen de Vlaamse overheid betreffen de wijzigingen inzake Jobpunt Vlaanderen en Facility.

2.3.2. Programma JB Provisies

Dit deelprogramma omvat de provisiealdo's van het beleidsdomein WSE die stammen uit oudere werkgelegenheidsplannen en -akkoorden, zoals het plan inzake alternatieve jobkorting en het vorige loopbaanakkoord. Op een bij de begrotingsopmaak 2015 gecreëerd begrotingsartikel staan de apparaatskredieten van de bij de zesde staatshervorming overgekomen personeelsleden. Die bedragen 26.936.000 euro.

Gelet op het gedeelde 'operatorschap' van de overkomende maatregelen in de staatshervorming worden de in de loop van 2015 eenmalig herverdeelde kredieten opnieuw provisioneel geplaatst. Bij de begrotingsaanpassing of via herverdelingsbesluiten zullen de kredieten opnieuw worden herverdeeld naargelang de benutting in 2016.

Bij de provisie Werkgelegenheid wordt 525.000 euro overgedragen naar het begrotingsartikel JB0-1JDG2AA-WT 'Flankerende en ondersteunende maatregelen in het kader van het Werkbeleid'. Dit gebeurt respectievelijk voor cofinanciering van het Steunpunt Werk en Sociale Economie (310.000 euro) en voor de Werkbaarheidsmonitor die wordt ontwikkeld door de SERV (215.000 euro). De op de provisie nog ingeschreven middelen kunnen in de loop van 2016 op basis van objectieve behoeften worden toegewezen bij de begrotingsaanpassing of via een herverdelingsbesluit.

2.3.3. Programma JD Bevorderen van transities naar werk en faciliteren van werk

Dit programma omvat, na het toevoegen van de maatregelen van de zesde staatshervorming, niet minder dan 24 begrotingsartikelen.

In de begrotingsopmaak 2016 gaat het in totaal om 2.810.408.000 euro aan VAK en 2.804.703.000 euro aan VEK. De vastleggingsmachtiging bedraagt 45.275.000 euro. De kredieten zesde staatshervorming hebben een belangrijk aandeel hierin, met in het bijzonder de dienstencheques met meer dan een miljard euro (1.073.923.000 euro).

In vergelijking met de begrotingsaanpassing 2015 is er een kredietverhoging met 10,6 miljoen euro aan VAK, 6,9 miljoen euro aan VEK en een vermindering van 7,2 miljoen euro aan machtigingen.

De minister bespreekt vervolgens de 'oude' maatregelen van dit deelprogramma, daarna deze van de zesde staatshervorming, om de bespreking van dit deelprogramma af te sluiten met de VDAB en het ESF.

Deelprogramma JD Departement WSE – exclusief maatregelen zesde staatshervorming

Het krediet daalt met 82,3 miljoen euro VAK en 88,7 miljoen euro VEK. Die daling is in hoofdzaak het gevolg van de regularisatie van de gesco's, de daaruit voortvloeiende besparingen en de heroriëntering van de maatregel werkervaring. Daarnaast zijn er ook een aantal herverdelingen naar andere begrotingsartikelen binnen het beleidsdomein. Het totaalkrediet van de regularisaties werd al toegelicht.

Bij de gesco's Vlaamse overheid (JB0-1JDG2AD-IS) is er een daling van het krediet met 5.333.000 euro als resultante van enerzijds een verhoging met 1.742.000 euro, gecompenseerd op het begrotingsartikel JB0-1JDG2AD-WT en anderzijds een daling van het krediet met 7.075.000 euro, waarvan 6.075.000 euro regularisatie en 1.000.000 euro besparingen.

Bij de overige gesco's (JB0-1JDG2AD-WT) zijn er bijstellingen in plus wegens het terugplaatsen van eenmalige besparingen (7.450.000 euro) en compensaties in het kader van de regularisaties naar het eigen beleidsdomein (4.397.000 euro). Bijstellingen in min zijn er bij deze gesco's nog door de regularisaties (min 42.741.000 euro). Daarnaast zijn er voor de overige gesco's nog overhevelingen naar de VDAB voor loopbaancheques (min 1.020.000 euro), naar de landingsbanen (min 1.334.000 euro) en gesco's Vlaamse overheid (min 1.742.000 euro).

2015 was een overgangsjaar waarin het bestaande werkervaringsstelsel uitdoofde en een tijdelijke subsidieregeling werd ingesteld. In dit kader werd in 2015 al 5 miljoen euro overgeheveld naar de VDAB en wordt nu nogmaals 28 miljoen euro overgeheveld (19,5 miljoen euro naar JB0-1JDG2AY-IS, 8,5 miljoen euro naar JB0-1JFG2AY-IS). De totaliteit van de diverse overhevelingen, zonder deze van de regularisaties, bedraagt 32.096.000 euro. Ook de bij de regeringsformatie afgesproken besparing van in totaal 18.659.000 euro, verhoogd met 3.000.000 euro bijkomende besparingen op basis van de geraamde mogelijkheden, situeert zich op dit artikel JB0-1JDG2AD-WT.

De wijzigingen op de overige begrotingsartikelen die door het Departement WSE worden beheerd, betreffen in totaal aan VAK-zijde 7.659.000 euro en aan VEK-zijde 1.264.000 euro. De belangrijkste reden voor de stijging van de VAK op deze artikelen zijn de sectorconvenanten, waarvan de kredieten opnieuw op tweejaarlijkse basis worden toegewezen (plus 5.890.000 euro). Voor de VEK is de verhoging grotendeels te wijten aan verwachte betalingen voor het loopbaan- en diversiteitsbeleid (1.194.000 euro). De overige wijzigingen zijn beperkter van aard.

Deelprogramma JD Departement WSE – maatregelen zesde staatshervorming

Het betreft hier heel wat kredietbewegingen, zowel in plus als in min. Ze zijn alle gebaseerd op de meest actuele beschikbare gegevens van de verschillende federale operatoren. Vele van deze maatregelen zijn conjunctuurgevoelig en fluctueren mee met het economische gebeuren.

Voor de volgende 'staatshervormingsmaatregelen' liggen de nieuwe ramingen hoger dan bij begrotingsaanpassing 2015 werd geraamd: de dienstencheques en de RSZ-bijdrageverminderingen, de doelgroepkortingen en sectorale doelgroepkortingen.

In totaal gaat het over een verhoging met 145.885.000 euro. Een belangrijke stijging betreft de dienstencheques, met in 2016 een verhoging van het krediet tot 107.433.000 euro aan VAK en VEK. Daarnaast zorgt de aantrekkende economie voor een stijging bij de RSZ-bijdrageverminderingen, vooral in de categorieën oudere werknemers, langdurig werkzoekenden en mentors (samen goed voor 31.465.000 euro). Ten slotte is de verhoging ook te wijten aan een maatregel die niet in de ETP-tabel, de tabel die in het kader van de Bijzondere Financieringswet werd opgesteld, was opgenomen, namelijk de vermindering van de werknemersbijdrage voor de Koopvaardijsector (plus 6.545.000 euro).

Een maatregel waarvoor de kredietbehoefte lager lag dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2015 zijn de gesco's (min 32.045.000 euro), met als voornaamste reden de regularisatie voor het luik RSZ-doelgroepverminderingen.

De minister vermeldt nog de daling voor de RSZ-bijdrageverminderingen (jonge werknemers en werknemers getroffen door herstructurering) en sectorale doelgroepkortingen (werkgeversbijdragen), samen goed voor min 11.217.000 euro. Ook voor de maatregelen loopbaanonderbreking, werkervaring, Ervaringsfonds en werkhervattingstoelage zijn er dalingen. In totaal goed voor een daling van het krediet met 70.407.000 euro, kleine schommelingen meegerekend.

Het verschil tussen beide kredietbewegingen (verhoging van 145.885.000 euro en een daling van 70.407.000 euro) geeft plus 75.478.000 euro aan VAK-zijde, zoals vermeld op de getoonde slide 5.2. Het verschil met de 78.128.000 euro aan VEK-zijde situeert zich bij het Ervaringsfonds, waar de vastleggingen met 2.650.000 euro werden verlaagd ten aanzien van de 2015.

Deelprogramma JD VDAB

Dit deelprogramma bevat twee begrotingsartikelen: JB0-1JDG2AY-IS met 538.766.000 euro VAK en VEK en JB0-1JDG5AY-IS met 33.383.000 euro VAK en VEK en 45.275.000 euro vastleggingsmachtigingen.

Hier zijn de kredieten voor de realisatie van de kernopdrachten van de VDAB (transities naar werk en faciliteren van werk voor werkzoekenden) te vinden. Ook de kredieten voor de VOP, de loopbaancheques en de 50-pluspremie situeren zich hier, evenals de volgende maatregelen in kader van de zesde staatshervorming: activering leefloners, PWA-cheques, mobiliteitstoelage, premie beroepsopleiding, outplacement, overstappremie en toeslag kinderopvang.

Vanaf 2014 zijn de kredieten voor het uitvoeren van de kernopdrachten inzake het versterken van competenties opgenomen in een nieuw begrotingsartikel (JB0/1JF-G-2-AY/IS). Op deze kredieten komt de minister later terug.

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2015 is er globaal een stijging van het VAK en VEK met 16.445.000 euro op de beide begrotingsartikelen. Ook de machtiging stijgt met 12.776.000 euro.

Bij de kredietverminderingen is de grootste post de aanpassing aan de betaalkalender voor de tewerkstellingspremies 50-plus (min 16.035.000 euro). Dit is de bij regeringsformatie afgesproken besparing.

Bij de kredietvermeerderingen zijn er onder meer de regularisaties van gesco's (4.267.000 euro), 2 miljoen euro voor de betaalkalender SALK, 2,5 miljoen euro voor het actieplan asielzoekers, 1,02 miljoen euro voor de loopbaancheques, 4,2 miljoen euro voor de VOP en 19,5 miljoen euro herverdeling ingevolge de hervorming van het intensief werkplekleren (compensatie via JB0-1JDG2AD-WT).

Deelprogramma JD ESF-agentschap

De Europese Commissie keurde op 9 december 2014 het operationeel programma ESF Vlaanderen 2014-2020 goed. De Vlaamse Regering gaf haar goedkeuring op 19 december 2014. Daaraan is een Vlaams afsprakenkader voor de jaren 2014, 2015 en 2016 verbonden.

Het ESF-Agentschap Vlaanderen vzw was voor de jaren 2014 en 2015 verantwoordelijk voor het beheer en uitvoering van het operationeel programma. Vanaf 1 januari 2016 worden de opdrachten van de vzw betreffende het nieuwe operationeel programma 2014-2020 geïntegreerd in het Departement WSE – Afdeling ESF. De vzw blijft verantwoordelijk voor het verdere beheer van het operationeel programma 2007-2013.

Het nieuwe operationeel programma in combinatie met de inkanteling in het Departement WSE bracht een aantal wijzigingen met zich mee. De minister verwijst voor de details naar de toelichting bij het programma (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-J).

De doelstelling is om einde 2016 in het kader van het nieuwe operationeel programma – vzw en Departement WSE samen – voor een totaalbedrag van ongeveer 125 miljoen euro oproepen te hebben gelanceerd, waarvan 55 miljoen euro aan Vlaamse cofinanciering. Op basis van die gelanceerde en geplande oproepen, en rekening houdend met de geplande vereffeningen, wordt voor het operationeel programma voor 2016 het VAK/VEK geraamd op 18.654.000 euro.

2.3.4. Programma JF Versterken van competenties

Dit programma omvat vanaf de begrotingsopmaak 2015 vier begrotingsartikelen, met name een begrotingsartikel voor overgekomen maatregelen van de zesde staatshervorming waarvan het beheer werd toegewezen aan het Departement WSE, een begrotingsartikel voor de activiteiten van SYNTRA Vlaanderen, een artikel voor de VDAB en een artikel voor cursussen sociale promotie. Dit laatste artikel blijft constant op 125.000 euro.

Het programma bevat in totaal een VAK en VEK van 276.247.000 euro. Dit is een toename met 4.910.000 miljoen euro ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2015. Het betreft een stijging van 7.868.000 euro voor de VDAB, en dalingen van respectievelijk 2.690.000 euro voor het Departement WSE en 268.000 euro voor SYNTRA.

De minister gaat dieper in op de twee maatregelen in het kader van de zesde staatshervorming, het krediet van SYNTRA Vlaanderen en het laatste begrotingsartikel van de VDAB.

Deelprogramma JF Departement WSE – maatregelen zesde staatshervorming

Dit begrotingsartikel omvat twee maatregelen, met name het betaald educatief verlof en de start- en stagebonus. Het totaalkrediet daalt met 2.690.000 euro tot 70.136.000 euro.

De uitgaven voor het betaald educatief verlof worden voor 2016 geraamd op 66.085.000 euro. Die raming houdt rekening met een gewijzigd forfaitair bedrag per uur, wat leidt tot een bijstelling van min 2.420.000 euro.

De start- en stagebonus richten zich tot jongeren van minder dan 18 jaar die onderwijs met beperkt leerplan volgen of een erkende vorming in het kader van de deeltijdse leerplicht en die dit combineren met een praktijkopleiding of een beroepservaring. De startbonus is de premie toegekend aan de jongere, de stagebonus is de premie voor de werkgevers. Bij de begrotingsaanpassing 2015 werd voor de start- en stagebonus 4.321.000 euro begroot. Dit bedrag wordt lichtjes naar beneden bijgesteld tot 4.051.000 euro.

Deelprogramma JF SYNTRA Vlaanderen

Het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming SYNTRA Vlaanderen staat in voor arbeidsmarktgerichte competentieontwikkeling van jongeren en volwassenen (begrotingsartikel JB0-1JFG2AX-IS).

De SYNTRA-dotatie daalt met 286.000 euro aan VAK en VEK tot 65.284.000 euro als resultante van de koppenbesparing (min 183.000 euro) en de inkanteling van het door SYNTRA gedetacheerd personeel in het Departement WSE (min 65.000

euro) en een generiek aangerekende bijdrage voor het VAC Gent van 20.000 euro.

Deelprogramma JF VDAB

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het versterken van competenties, de beleidskredieten voor opleidingscheques en de nieuwe bevoegdheid opleidings- en stage-uitkering (zesde staatshervorming).

In vergelijking met de begrotingsaanpassing 2015 stijgt het krediet met 7.868.000 euro. Het vermeerdert hierdoor van 132.834.000 euro VAK/VEK naar 140.702.000 euro. Deze stijging situeert zich volgens de minister voornamelijk bij de hervorming van het intensief werkplekieren.

Er is een kredietvermindering van 2.315.000 euro naar aanleiding van een nieuwe raming van de RVA inzake opleidings- en stage-uitkering en 17.000 euro overdracht VIA4-middelen naar het Departement CJSM.

Er zijn kredietverhogingen van 8,5 miljoen euro voor intensief werkplekieren en 1,7 miljoen euro bijstelling van het krediet voor loopbaancheques. Die worden op andere artikelen gecompenseerd.

3. Begroting Economie, Wetenschap en Innovatie

De door de minister getoonde slides zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

3.1. Algemeen

Voor de gehanteerde parameters (economische groei, inflatie en gezondheidsindex) verwijst de minister naar zijn toelichting bij de begroting Werk.

Zoals al uitgebreid in de commissie besproken, worden vanaf 2016 de entiteiten binnen het beleidsdomein EWI vernieuwd. Het Agentschap Ondernemen wordt het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen. Hierin wordt een deel van het IWT ingekanteld.

Het vernieuwde FWO zal voortaan bevoegd zijn voor het fundamenteel onderzoek, het strategisch basisonderzoek, het klinisch wetenschappelijk onderzoek en de investeringen in zware, middelzware en bijzondere onderzoeksinfrastructuur. Het IWT houdt op te bestaan. De Herculesstichting wordt vereffend en de werking ervan ingekanteld in het FWO.

Voor de implementatie van het decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt bij EWI in een opstap van 900.000 euro voorzien.

Het stopzetten van de basisfinanciering van de steunpunten zorgt voor een besparing van 8,6 miljoen euro.

Er zijn ook enkele opstappen naar de bij de regeringsformatie afgesproken verhoging van de kredieten voor het beleidsdomein EWI. Het gaat om 5 miljoen euro beleidskredieten, bovenop de 20 miljoen euro die in 2015 werd uitgetrokken, en 90 miljoen euro aan investeringskredieten.

3.2. Bijkomende beleidsaccenten

Deze middelen maken het de minister mogelijk om bijkomende beleidsaccenten te leggen:

- 8 miljoen euro voor de kmo-groeisubsidie;
- 0,5 miljoen euro voor het e-loket;
- 5,3 miljoen euro voor het Hermesfonds voor initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap;
- 8 miljoen euro voor klinisch onderzoek: het huidige IWT-programma dat naar het FWO gaat, wordt versterkt;
- 0,5 miljoen euro voor de opvolger van het Centrum voor Medische Innovatie;
- 1,5 miljoen euro voor een hogere dotatie voor iMinds;
- 0,75 miljoen euro voor de inkanteling van het Vlaams Kenniscentrum Water in VITO;
- 1 miljoen euro voor FWO-mandaten
- 1,85 miljoen euro voor Europese cofinanciering FWO.

Er is dus een opstap van 90 miljoen euro aan investeringskredieten (waarvan 10 percent in vereffeningskredieten): 80 miljoen voor O&O en 10 miljoen euro voor bedrijventerreinen.

Er zijn kapitaalparticipaties (ESR code 8): 50 miljoen euro voor Arkimedes Fonds II en 15 miljoen euro kapitaalbasis PMV.

3.3. Overzicht evolutie kredieten

Apparaatkredieten Departement EWI

De daling op het apparaatprogramma is hoofdzakelijk te verklaren door de volgende bewegingen. De daling van VAK met in totaal 148.000 euro betreft een generieke besparing van 131.000 euro bij het Departement EWI (de zogenaamde koppenbesparing afgesproken bij de regeringsformatie), een overdracht naar het Agentschap voor Overheidspersoneel in het kader van de uittreding uit Jobpunt Vlaanderen (4.000 euro) en een vermindering van de dotatie aan de VRWI (13.000 euro).

Bij de VEK (min 247.000 euro) komen deze besparingen terug, maar is de daling groter door de terugzetting van extra kredieten die in 2015 werden toegekend om de lopende engagementen te honoreren.

Apparaatkredieten Agentschap Innoveren en Ondernemen

Het totaal aan VAK en VEK bedraagt in de begrotingsopmaak 2016 29.203.000 euro. Voor het deel lonen is de basis aan VAK en VEK 16.416.000 euro. Er is een compensatie voor de uittreding uit Jobpunt Vlaanderen (min 7.000 euro), een overdracht van IWT-lonen naar AIO (plus 8.616.000 euro), een toename van de loonkost van personeelsleden in het kader van de zesde staatshervorming (plus 128.000 euro) en een personeelsbesparing van 513.000 euro. Dat brengt het totaalbedrag voor lonen op 24.640.000 euro.

Voor de werking is de basis 3.573.000 euro aan VAK en VEK. Er is een compensatie voor facilitair management (min 11.000 euro), werkingskosten (plus 933.000 euro) en een compensatie voor VAC Gent (min 32.000 euro). Dat brengt het totaal op 4.463.000 euro voor werking.

Het variabel krediet (VRK) bedraagt in totaal 1.024.000 euro. Voor het variabel krediet lonen is de basis 78.000 euro. De herberekende uitgaven van AIO (plus 5000 euro), de uitgaven van ex-IWT (271.000 euro) en de saldi uit projecten van

het IWT (449.000 euro) brengen het totaal op 803.000 euro. De basis van het variabel krediet voor de werking bedraagt 392.000 euro. De bijstelling van de uitgaven voor AO (min 207.000 euro) en de uitgaven voor ex-IWT (36.000 euro) brengen het totaal op 221.000 euro.

Begroting Hermesfonds – beleidskredieten

De basis bedraagt hier 168.063.000 euro. Er is een stijging van 225.009 euro voor IWT–valorisatie en industrieel beleid en van 19.927.000 euro voor IWT–landbouwkundig onderzoek en TETRA. Er is een compensatie vanuit AO van 2,8 miljoen euro en een stijging van 95 miljoen euro voor O&O (bedrijfsleven). Voorts zijn er compensaties voor FWO (min 10.850.000 euro) en VITO (min 752.000 euro voor de inkanteling van Vlakwa).

Dat brengt het totaal aan beleidskredieten in de begroting van het Hermesfonds op 499.197.000 euro.

Zoals al toegelicht, is er een bij de regeringsformatie afgesproken stijging van 5 miljoen euro beleidskredieten en 90 miljoen euro investeringskredieten (machtigingen). Bij het FWO is er 8 miljoen euro extra voor klinisch onderzoek, 1 miljoen euro extra voor mandaten en 1,85 miljoen euro voor Europese cofinanciering.

Begroting Hermesfonds – correlatieve kredieten

Bij de correlatieve kredieten is de basis 165.987.000 euro. Er is een stijging voor IWT–valorisatie en industrieel beleid (234.854.000 euro) en IWT–landbouwkundig onderzoek en TETRA (62.692.000 euro). Er is een compensatie vanuit AO (plus 1,9 miljoen euro), een stijging voor O&O–bedrijfsleven (14 miljoen euro). Aan de minzijde is er een compensatie naar FWO in functie van de betaalkalender (min 2.088.000 euro) en een compensatie naar VITO (min 752.000 euro). Dat brengt het totaal aan correlatieve kredieten voor het Hermesfonds op 476.593.000 euro.

Begroting FWO

Het FWO zal vanaf 2016 werken met een machtiging en een correlatief krediet. De Herculesstichting wordt ingekanteld in het FWO. Vanaf 2016 zullen ook de programma's strategisch basisonderzoek, toegepast biomedisch onderzoek en de beurzen door het FWO worden beheerd en niet langer door het IWT. Vanuit IWT en de Herculesstichting werden hiervoor de nodige kredieten overgeheveld.

De minister toont een overzicht van de beleidskredieten. Voor de projecten van het huidige FWO gaat het over 163.984.000 euro. Voor de mandaten van het huidige FWO (VAK/VEK) bedraagt het krediet 105.089.000 euro, voor Hercules 26.571.000 euro, voor de SBO- en TBM-projecten 54.184.000 euro en voor de mandaten SBO 8.039.000 euro.

De apparaatkredieten bedragen 10.906.000 euro, waarvan 103.000 euro via een inhouding op de federale dotatie en Europese middelen.

In artikel 14 van het uitgavendecreet wordt het FWO gemachtigd om (op begrotingsartikel EB0-1EEG5AT-IS) verbintenissen aan te gaan ten belope van 320.794.000 euro voor:

- het fundamenteel onderzoek;
- het strategisch basisonderzoek;
- het klinisch-wetenschappelijk onderzoek;

- de investeringen in zware, middelzware en bijzondere onderzoeksinfrastructuur.

Het bedrag aan machtiging dat tijdens een bepaald begrotingsjaar niet is aangewend op de vastleggingsmachtiging van het FWO, wordt overgedragen naar het volgende begrotingsjaar, met behoud van bestemming.

Deelprogramma EG – Een groter draagvlak voor creativiteit, wetenschap en technologie

De VAK voor dit begrotingsartikel bedragen 9.287.000 euro en de VEK 9.493.000 euro, een daling met respectievelijk 800.000 euro en 594.000 euro ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2015.

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies verstrekt in het kader van de bekendmaking van het wetenschapsbeleid, de subsidies aan Flanders Technology International, de RVO-Society en de expertisecellen. Flanders DC ontvangt geen subsidie meer vanuit dit begrotingsartikel, maar wel 2,4 miljoen vanuit het Hermesfonds.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomen van de Open Vld-fractie

1.1.1. *Tussenkomen van Ann Brussel*

Onderzoek

Ann Brussel verwijst naar de aankondiging in de beleidsbrief van de verdere hervorming van de beoordeling door het FWO van onderzoek aan de universiteiten. Het lid vindt het zonder meer positief dat ernaar gestreefd wordt om meer buitenlandse experts of 'peers' te betrekken. In de beleidsbrief wordt gesteld dat 2016 een overgangsjaar wordt en dat ook een verruimde rol voor het Bijzonder Onderzoeksfonds aan bod kan komen. Kan de minister aangeven hoe hij dat concreet zal invullen?

Een tweede punt betreft de herziening van het financieringsmechanisme van het BOF en de werkingstoelagen. Mevrouw Brussel wijst erop dat de regelgeving zeer complex is en eigenlijk stoelt op een competitie tussen de Vlaamse universiteiten. Is die interne competitie vandaag nog wel nodig in Vlaanderen? Moet de regeling niet worden herzien, zodat de Vlaamse universiteiten met vergelijkbare buitenlandse instellingen worden gebenchmarkt?

Hier sluit de herziening van het Financieringsdecreet voor de universiteiten bij aan. Hierin worden immers dezelfde parameters gebruikt als in de BOF-sleutel. En aangezien de regeling van 2000 aan bijstelling toe is, moet voldoende tijd worden genomen voor de voorbereiding daarvan, want die zal jaren in beslag nemen. Het lijkt de spreker dan ook verstandig om daar al in deze legislatuur mee te beginnen.

Mevrouw Brussel staat ook nog even stil bij het feit dat er meer middelen komen voor klinisch en translationeel medisch onderzoek. Het lid vindt dat zeer positief, want Vlaanderen staat al sterk in geneeskundig onderzoek, en op die manier kan die koppositie nog versterkt worden. Hiermee wordt wel het bestaande onevenwicht nog versterkt tussen het aantal ZAP-mandaten en

vorsers die zijn aangesteld met een tijdelijk onderzoekscontract. Dat fenomeen kwam ook al ter sprake bij vragen over de druk die wordt gelegd op de doctorandi en de jonge onderzoekers. De cijfers en opmerkingen in de rapporten van de VLIR illustreren die scheeftrekking. Met de aangekondigde stijging van de middelen voor onderzoek en ontwikkeling in de tweede helft van de legislatuur zou het misschien het juiste moment kunnen zijn om in overleg met de minister van Onderwijs een plan op te stellen om het aantal ZAP-leden te verhogen. Hoe staat de minister daartegenover? De huidige situatie lijkt haar een bedreiging voor de kwaliteit van het Vlaamse onderzoek in te houden, maar ook voor de kwaliteit van het universitair onderwijs. Met meer onderzoekscontracten zou die situatie kunnen verergeren.

1.1.2. Tussenkoms van Emmily Talpe

Emmily Talpe gaat in op het onderdeel Werk van de beleidsbrief. De uitgangspunten van het beleid, met name investeren en activeren, kan haar fractie zeker mee onderschrijven. Het lid herkent zich ook in de door de minister geschetste uitgangspunten: vereenvoudiging, drempelverlaging, competentiegericht werken, responsabilisering. Die passen ook allemaal in een liberale werkgelegenheidspolitiek. Bij die principes horen echter natuurlijk ook nuances. Het hertekenen van het werkgelegenheidsbeleid vraagt uiteraard ook het loskomen van een aantal structuren. Of het nu gaat over het systeem van tijdelijke werkervaring, arbeidsdeelname of streekbeleid, telkens zijn er structuren en organisaties die verdwijnen of tot aanpassingen worden gedwongen. Dat leidt uiteraard tot onzekerheid bij die organisaties en structuren, zeker in de overgangperiode. Het lid vraagt dat de minister dat zou bewaken, dat hij transparant en tijdig communiceert en uiteraard ook overlegt, want overleg is onontbeerlijk bij die hervorming.

De minister heeft de ambitie om van Vlaanderen een duurzame topregio te maken. Voor een aantal kansengroepen is er inderdaad een gunstige evolutie, maar de totale werkzaamheidsgraad stagneert op 71,9 procent. De sociaal-economische situatie evolueert gunstig, en ook de berichten over jobcreatie in de privésector zijn hoopgevend, maar uiteraard is men nog een eind verwijderd van de doelstelling van 76 procent tegen 2020, aldus mevrouw Talpe.

In het afgelopen jaar werden al diverse beleidsmaatregelen uitgewerkt, die hopelijk snel zullen worden vertaald in regelgeving en hun vruchten zullen afwerpen, maar op andere vlakken zal een tandje moeten worden bijgestoken. De beleidsbrief is niet altijd even duidelijk over de timing van een aantal realisaties of hervormingen.

Doelgroepenbeleid en Banenpact

Mevrouw Talpe juicht uiteraard het vereenvoudigde doelgroepenbeleid toe. Open Vld was daar zelf ook vragende partij voor. Werkgevers zullen opnieuw door de bomen het bos zien. Het is ook positief dat de sociale partners zich achter die visie van een transparant en eenvoudig doelgroepenbeleid hebben geschaard. Een aantal specifieke sectorale kortingen, in de baggersector, voor kunstenaars, kinderopvang en huispersoneel blijven behouden, zoals eerder aangehaald. In de beleidsbrief heeft de minister het over een inkanteling voor de bagger- en sleepvaartsector en de koopvaardij. Wat moet ze precies verstaan onder 'inkanteling'? Blijft de volledige doelgroep behouden? Tegen wanneer zal die inkanteling een feit zijn?

Haar fractie vindt zich ook in de doelgroepmaatregelen in het kwantitatieve onderdeel van het Banenpact, maar waarschuwt voor eventuele onbedoelde neveneffecten. Diverse leden en ook de sociale partners hebben de problematiek

van de langdurig werklozen al aangekaart. Ook in de plenaire vergadering werd al meerdere keren gewezen op de impact van de loonkosten op de toch wel arbeidsintensieve sector van de dienstencheques, die overwegend met laaggeschoolden werkt en met rentabiliteitsproblemen kampt. Mevrouw Talpe vraagt nogmaals bijzondere aandacht voor die sector bij het uitwerken van het kwalitatieve onderdeel van het Banenpact.

Kan de minister een duidelijkere timing geven voor het competentieversterkende onderdeel van het Banenpact, het uitwerken van het nieuwe arbeidsmarktgerichte instrument dat werkenden moet toelaten om zich bij te scholen en te heroriënteren op de arbeidsmarkt?

Ook met betrekking tot de werkhervattingstoelage voor 55-plussers zegt de beleidsbrief niets over de aanpak en de timing. Kan de minister wat meer duiding geven ter zake?

Het verheugt mevrouw Talpe dat de proefprojecten voor het belangrijke stelsel van duaal werken en leren reeds werden opgestart. Ze is ook benieuwd naar de uitkomst en de vertaling ervan in het beleid en kijkt uit naar het geharmoniseerde statuut voor elke lerende binnen dat stelsel. De beleidsbrief had het over het najaar van 2015. Zal die timing worden gehaald?

Inzake de tijdelijke werkervaring staat men voor een cruciaal jaar, met ambitieuze hervormingsplannen die in de plooi moeten vallen. Aangezien er al een conceptnota is en er al diverse vragen om uitleg over werden gesteld, beperkt het lid zich tot enkele deelaspecten. Met betrekking tot de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen is de fractie tevreden dat wordt teruggekeerd naar de basisfilosofie. De tewerkstelling bij een PWA is een onderdeel van een traject. Het moet een opstap zijn naar een reguliere baan, geen werkloosheidsval. Er blijven echter vragen over de praktische afhandeling van de uitdoving. Daarover is er nog altijd onzekerheid in de sector. Wat gebeurt er met de PWA-dienstencheque-ondernemingen? Wat gebeurt er met de reserves?

Een ander deelaspect is de invoering van de gemeenschapdienst. Mevrouw Talpe begrijpt dat de minister dat als werkervaring ziet, en complementair aan de bestaande maatregelen. Is dit het enige objectief waarvoor gemeenschapdienst kan worden ingevoerd, of kan worden nagedacht over een meer algemene invoering ervan specifiek voor langdurig werklozen?

De minister schrijft in zijn beleidsbrief dat de activeringsleeftijd stelselmatig wordt uitgebreid tot 65 jaar, en dat de timing afhankelijk is van de capaciteit van de VDAB. Werd op basis daarvan al een prognose gemaakt? Is de timing al bekend? Het betreft immers een ingrijpende wijziging.

De minister maakt ook melding van oriëntatie naar knelpuntberoepen via bij- of omscholing van oudere werkzoekenden. Dat is voor Open Vld een zeer belangrijk aspect, niet alleen voor de oudere, maar voor alle werkzoekenden. Een aantal zaken zouden efficiënter kunnen worden aangepakt. Gebeurt die toeleiding naar knelpuntberoepen uit vrije wil of worden de werkzoekenden vanuit de VDAB op basis van hun competenties daar actief naartoe geleid?

Dat een knelpuntopleiding werd gevolgd, betekent nog niet dat de daarmee corresponderende knelpuntvacature wordt ingevuld. Hoeveel percent van de werkzoekenden die een knelpuntopleiding hebben gevolgd, stroomt uiteindelijk door naar dat knelpuntberoep en hoeveel percent naar andere beroepen? Is er op basis van die cijfers nood aan een meer stringent beleid inzake het invullen van vacatures van knelpuntberoepen?

In zijn beleidsbrief maakt de minister melding van de sectorgerichte invulling van een nieuwe intensieve bemiddelings- en begeleidingstender, die in de tweede helft van 2015 wordt vormgegeven. Wat is daar de stand van zaken? Welke modaliteiten bevat de tender, wie zal hem uitvoeren, over hoeveel trajecten gaat het?

Werk en Welzijn

Met betrekking tot het snijvlak Werk-Welzijn blijft Open Vld bekommerd om de uitvoering van het W²-decreet. Dat decreet werd in 2014 nog snel voor de verkiezingen ingediend en goedgekeurd. Open Vld heeft toen gewaarschuwd voor het gebrek aan financiële middelen om het decreet uit te voeren. In zijn beleidsnota stelt de minister dat hij aan het decreet uitvoering wil geven mits hij hiervoor budgettaire capaciteit heeft. De minister van Welzijn gaf al te kennen dat er voor deze legislatuur geen middelen op overschot zullen zijn om dit uit te voeren. Hoe ziet de minister, vanuit zijn bevoegdheid Werk, de uitvoering? Ligt de uitvoering van het W²-decreet voor deze legislatuur stil of heeft de minister andere plannen?

Loopbaancheques

De minister gelooft sterk in de formule van de loopbaancheques. Ook Open Vld vindt het een waardevol instrument om mensen aan de slag te houden op een voor hen gepaste manier. Uit cijfers blijkt inderdaad dat vooral hooggeschoolden, vrouwen en 25- tot 50-jarigen hiervan gebruikmaken. Voor de laaggeschoolden en de 50-plussers waren de cijfers ondermaats. Haar fractie is heel tevreden dat de minister de deelname van kansengroepen aanstipt als een aandachtspunt voor de optimalisatie van het stelsel. Daarom polst mevrouw Talpe naar de stand van zaken van de bijstellingen van het stelsel, in het bijzonder wat betreft die laaggeschoolden, 50-plussers en mensen met een handicap. Ook het aandeel van de mannen is een aandachtspunt.

Werkbaar werk

Niet enkel het aantal jobs is relevant, maar ook de kwaliteit ervan. 'Werkbaar werk' moet werknemers gemotiveerd houden om te blijven werken. Tegelijkertijd verwachten ondernemingen dat werknemers wendbaar zijn. Op dat vlak zet de minister terecht in op het investeren in competenties van mensen, ook wanneer zij reeds actief zijn op de arbeidsmarkt.

Open Vld is tevreden over de grote respons op de oproep van het ESF-Vlaanderen om projectvoorstellen inzake werkbaar werk in te dienen. Kan de minister meer toelichting geven over de precieze aard en inhoud van die projecten? Hoe ziet de minister de vertaling daarvan in beleid? Mevrouw Talpe is ervan overtuigd dat er bij de bestaande praktijken binnen de ondernemingen heel wat nuttig materiaal kan gevonden worden.

Op het federale niveau werd door minister Kris Peeters een rondetafel opgestart over 'Werkbaar Werk'. Het lijkt Open Vld heel belangrijk dat de Federale Regering en de Vlaamse Regering op dezelfde lijn zitten met betrekking tot dit thema en elkaar versterken. Onderhoudt de minister contacten met zijn federale collega over dit thema? Zal het beleid worden afgestemd?

Open Vld verzet zich niet tegen de inkanteling van het Ervaringsfonds in de kmo-portefeuille, maar heeft wel begrip voor de bezorgdheid dat het budget van het Ervaringsfonds, dat nu expliciet wordt besteed aan werkbaar werk voor oudere werknemers, in de toekomst niet langer daarvoor zou worden aangewend. Zal de minister er via monitoring of andere initiatieven over waken dat de projecten

voor werkbaar werk voor oudere werknemers niet verwateren met die inkanteling?

Gelijke kansen

Er is een krachtige resolutie goedgekeurd over gelijke kansen op de arbeidsmarkt (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 415/5). De Vlaamse Regering geeft daaraan uitvoering.

Mevrouw Talpe wil focussen op de discriminatie van ouderen op de arbeidsmarkt. Uit een studie van professor Baert van de Universiteit Gent blijkt dat ouderen nog meer gediscrimineerd worden dan allochtonen. De minister levert reeds heel wat inspanningen om oudere werknemers langer aan de slag te houden en vlotter opnieuw aan de slag te kunnen laten gaan. In het antwoord op een schriftelijke vraag zei de minister dat hij de minister van Gelijke Kansen zou betrekken in het uitwerken van een strategie om discriminatie tegen te gaan. Wat is de stand van zaken? Hoe ver staat de actualisering van het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie?

Het lid wijst op de lage werkzaamheidsgraad van niet-EU burgers. Slechts 48 percent van wie buiten Europa werd geboren, is aan het werk. Dat cijfer ligt onder het Europees gemiddelde. Het probleem is vooral historisch: door de soepele regeling inzake gezinshereniging lag de werkzaamheidsgraad laag. Die werkzaamheidsgraad moet gevoelig worden verhoogd, zowel voor hoog- als laaggeschoolden. Vandaag is de kwestie opnieuw aan de orde ten gevolge van de vluchtelingencrisis. Iedereen beseft dat de vluchtelingen potentieel een belangrijke bijdrage kunnen leveren op de arbeidsmarkt in het tegengaan van de vergrijzing. Er moeten uiteraard een aantal randvoorwaarden worden vervuld, zoals het realiseren van intensieve begeleiding, taalopleidingen, inburgeringscursussen en het inspelen op de ontwikkeling van hun competenties. Het VBO heeft al een taskforce opgericht en de sectororganisaties zullen bekijken hoe ze in extra opleidingen en bijscholingen kunnen voorzien. Het SERV-advies van 6 oktober 2014 over hooggeschoolde nieuw- en oudkomers bevat een lijst van hinderpalen die moeten worden weggewerkt. Daarnaast kampt Vlaanderen met knelpuntberoepen die in zekere zin quick wins kunnen zijn op dit vlak. Wordt er vanuit Vlaanderen samengewerkt met de taskforce van het VBO? Welke opvolging geeft de minister aan het SERV-advies? Welke quick wins werden aangepakt? Welke extra inspanningen kan de VDAB leveren om de niet-EU-burgers beter toe te leiden naar knelpuntberoepen en knelpuntvacatures? Is hierin ook een plaats weggelegd voor de private arbeidsmarktintermediaren?

Streekbeleid

Wat betreft het nieuwe streekbeleid wil Open Vld de hertekening een kans geven, zij het met enig voorbehoud voor een nauwe opvolging en bijsturing waar en wanneer nodig. De door de minister voorgestelde hervorming brengt mee dat er een projectaanvraag moet worden ingediend. Goedwerkende regio's die een projectaanvraag indienen, zullen normaal gezien een positief resultaat krijgen. Het kan ook leiden tot meer vaart voor streken waar het streekbeleid minder goed loopt. Een bottom-upbenadering strookt met het regeerakkoord. Een aantal aspecten zal nog moeten worden verduidelijkt, zoals welke taken van het streekbeleid zullen wijzigen. Welke rol krijgen de provincies? Hoe zal de cofinanciering verlopen? Wat zullen de voorwaarden zijn qua financiering vanuit de deelnemende gemeenten? Mevrouw Talpe pleit er alvast voor om de drempels in de projectaanvraag niet te hoog te leggen. Zo kan gebiedsdekking worden bereikt en kunnen succesvolle regio's hun beleid voortzetten.

1.1.3. *Tussenkomst van Mathias De Clercq*

Mathias De Clercq stelt een vraag over het nieuw actieplan ondernemend onderwijs dat in de beleidsbrief wordt vermeld. In Gent worden al heel wat initiatieven genomen om de ondernemingszin aan te wakkeren. Kan de minister verduidelijken wat dit actieplan concreet inhoudt? Wat is de timing?

Een volgende vraag gaat over de Vlaamse Kredietbemiddelaar. Als kamerlid heeft het lid vaak vragen over de Kredietbemiddelaar gesteld aan toenmalig federaal minister Laruelle. Daaruit bleek dat het initiatief succesvol was, maar te onbekend in het bedrijfsleven. Wordt gewerkt aan een betere bekendmaking? Het zou goed zijn mochten meer bedrijven op de hoogte zijn van het bestaan ervan, om dan in alle keuzevrijheid te beslissen er al dan niet gebruik van te maken.

De heer De Clercq is verheugd over de voluntaristische aanpak van de minister om verdere obstakels weg te nemen en het student-ondernemerschap zuurstof te geven. In Gent heeft er echt een culturele omslag plaatsgevonden en zijn er honderden student-ondernemers actief. De minister werkt samen met de federale ministers Van Overtveldt en Borsus om inzake het fiscaal en sociaal statuut hinderpalen weg te nemen. Wat is de stand van zaken? De federale hefboomen zijn immers nodig om het Vlaamse student-ondernemerschap verder te faciliteren.

Ook de start-ups liggen Mathias De Clercq na aan het hart. Vanuit de steden en gemeenten worden er op dat vlak heel wat incentives genomen. Gent, Antwerpen en Brussel hebben daarin de lead. Zowel Gent en Antwerpen hebben deze week nog aangekondigd om via het middel van de overheidsaankopen start-ups te ondersteunen. Is daarover ook al nagedacht op Vlaams niveau? Het Vlaamse Gewest is een ambitieuze maar kleine regio. Het zou goed zijn om Vlaanderen van onderuit, naar analogie met de StartupDelta in Nederland, internationaal nog sterker te positioneren. Brussel, Antwerpen, Gent en Leuven zouden dan één start-upregio kunnen vormen. Wat is de visie van de minister daarover? Vorig jaar trokken alle Belgische start-ups samen voor ongeveer 100 miljoen euro kapitaal aan. Dat is evenveel als steden als Amsterdam en Kopenhagen. Vlaanderen heeft sterktes, maar de ambitie moet worden aangescherpt. Er gebeurt al heel wat in de steden, maar hoe kan de minister dat vanuit de Vlaamse overheid versterken?

Welke timing schuift de minister naar voren voor het geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer, het zogenaamde unieke loket?

De heer De Clercq weet dat de regeling inzake de sluiting van handelszaken naar aanleiding van openbare werken de minister na aan het hart ligt. Hij roept de minister op om er blijvend werk van te maken.

Gent was pilootstad voor het project bizLocator. Er werd daarvoor samengewerkt met de vastgoedsector. Hoe evalueert de minister dit project?

Op pagina 48 van de beleidsbrief wordt verwezen naar verdere projectoproepen. Over welke projectoproepen van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling gaat het? Is er daarin ook aandacht voor het student-ondernemerschap?

1.1.4. *Tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz*

Willem-Frederik Schiltz hecht veel belang aan het innovatiegedreven ondernemerschap. De minister heeft al een aantal belangrijke stappen gezet en de spelers in het veld zijn allemaal geactiveerd. Het is nu zaak om tot meer concrete

doelstellingen en realisaties te komen. Belangrijk in het 'nieuw industrieel ondernemen' is het uitrollen van het clusterbeleid. Dit kan het innovatiegedreven ondernemerschap een stevige boost geven.

De heer Schiltz mist in de beleidsbrief een verwijzing naar de circulaire economie. Die zou in het clusterbeleid sterk aan bod moeten komen. Ondertussen heeft de minister van Omgeving de 'Groene-economieconvenanten' in haar beleid opgenomen en verwijst ze naar de minister van Economie om er samen werk van te maken. Het systeem is vergelijkbaar met de 'green deals' in Nederland waarbij ondernemers die in een circulair economisch model willen stappen, in de overheid een partner vinden om problemen te helpen oplossen. Wat is de visie van de minister daarover?

De beleidsbrief stelt terecht dat het menselijk en wetenschappelijk en innovatiekapitaal in Vlaanderen grotendeels aanwezig is. Dat klopt in grote mate, zoals de analyse dat valorisatie vaak onvoldoende werkt. De heer Schiltz mist echter concrete plannen om de beperkte valorisatie aan te pakken. Er zijn heel wat octrooien, maar vele daarvan zijn slapende octrooien of worden onvoldoende vermarkt. Het innovatiepotentieel dat aanwezig is, is vaak nogal abstract of theoretisch. Op het vlak van het in de markt zetten en het uitdragen van innovatie, kan er nog een extra inspanning gebeuren. In de omgevingsanalyse ontbreekt het aan een doelstelling daaromtrent. Plant de minister nog acties om de valorisatie van de slapende octrooien te versterken?

Het lid onderschrijft de in de beleidsbrief vermelde noodzaak van het activeren van het innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen, maar hij heeft wel vragen bij het spanningsveld tussen die noodzaak enerzijds en het uitgangspunt van een vraaggericht beleid anderzijds. Hoe kan de minister die twee combineren?

De heer Schiltz informeert naar de verdeling van de bijkomende middelen tussen fundamenteel en niet-fundamenteel onderzoek. Sinds 2000 is die verhouding op 50-50 gelegd. Zal die verhouding ook in de toekomst gehanteerd worden, of zal de minister het evenwicht verschuiven?

Het digitaal loket is een zeer belangrijk actiepoint, net zoals de hervorming van het Agentschap Ondernemen en het IWT. Het nieuwe Agentschap Innoveren en Ondernemen zal op 1 januari 2016 starten. Het lid deelt de klassieke bezorgdheid over de continuïteit van de processen en de dienstverlening. Het is belangrijk de nodige stappen te zetten om de overgang goed te monitoren en naadloos te laten verlopen.

Inzake de concurrentiekracht van ondernemingen merkt de heer Schiltz op dat de minister de compensaties voor bedrijven met een hoog elektriciteitsverbruik zal voortzetten, in afwachting van de deblokkering van de voorziene middelen uit het Klimaatfonds. Dit is een actueel thema. In de regeringsverklaring is opgenomen dat het belangrijk is om een energienorm uit te werken om de concurrentienadelen van Belgische bedrijven inzake de elektriciteitsprijs aan te pakken, maar dat behoort ook tot de bevoegdheid van de minister van Energie. Het is belangrijk dat de twee beleidsdomeinen daarin goed samenwerken.

Wat betreft het activeren van het ondernemerspotentieel en het ambitieus ondernemerschap is voor Open Vld vooral de levenscyclus als centrale benadering en het stimuleren van de ondernemerscultuur belangrijk. De heer Schiltz verwijst naar de debatten in de commissie over falende ondernemers die een nieuw bedrijf starten, de beeldvorming inzake ondernemerschap en het student-ondernemerschap. Iedereen is het erover eens dat de volledige ondernemerscultuur in Vlaanderen versterkt kan worden en zich meer op de

individuele ondernemer mag richten en minder op het bedrijf. Het bedrijf is een instrument om te ondernemen. Als een bedrijf faalt, betekent dit niet dat de ondernemer heeft gefaald. De regierol die het AIO daarin kan opnemen, is een verstandige keuze.

De kmo-portefeuille wordt hervormd. Zal bij de bedrijven die in aanmerking komen om hun diensten aan te bieden met tussenkomst van de kmo-portefeuille, geen enorme prijsstijging merkbaar zijn? Het gevaar bestaat dat ze het deel ondersteuning bij de prijs rekenen omdat dit toch door de overheid wordt betaald. Dergelijke dynamiek ontstaat vaak bij subsidies. Wat is het standpunt van de minister daarover?

PMV

Het regeerakkoord vermeldt een herpositionering van de PMV, enerzijds door het scherperstellen van de taken en anderzijds door middel van het doorlichten van de instrumenten. De minister kondigde aan dat dit zou gebeuren in twee stappen: eerst de quick wins met het bundelen van instrumenten en daarna een grondige doorlichting van het resterende instrumentarium. Uit de beleidsbrief blijkt dat die oefening heeft geresulteerd in een voorstel tot afschaffing of versmelting van heel wat programmanamen alsook tot een concentratie op de kernopdracht van PMV. Kan de minister de verdere aanpak toelichten? Over welke instrumenten gaat het?

1.1.5. Tussenkomst van Martine Taelman

Dienstencheques

Martine Taelman onderstreept dat de Open Vld-fractie tevreden is met de fundamentele keuzes die zijn gemaakt met betrekking tot de sector van de dienstencheques, namelijk het behoud van het fiscale voordeel en de duidelijke stelling dat aanvullende thuiszorg en dienstencheques complementair zijn, maar duidelijk van elkaar gescheiden. Voor haar fractie is het duidelijk: dienstencheques zijn en blijven in eerste instantie een maatregel voor werkenden die arbeid en gezin moeten combineren, en zijn niet bedoeld om een tekort aan middelen in Welzijn op te vangen.

Het lid stelt vast dat in Vlaanderen, in tegenstelling tot de andere gewesten, de digitalisering van de dienstencheques wel een belangrijk aandachtspunt is. Welke acties zullen op korte termijn worden ondernomen om de cheques zowel voor klanten, huishoudhulpen als de onderneming zelf attractiever te maken?

In de beleidsbrief wordt gesproken over de onderhandelingen om te komen tot een samenwerkingsakkoord dat de afspraken vastlegt over de elementen van het dienstenchequestelsel die een intergewestelijke aanpak vergen. Zijn die gesprekken al opgestart? Tegen wanneer wil men een akkoord bereiken? Wat zijn de belangrijkste punten die moeten worden geregeld? Zijn er hete hangijzers waarover de regio's een fundamenteel andere visie hebben?

Wat de aanpak van discriminatie betreft, herhaalt mevrouw Taelman dat haar fractie tevreden is dat de dienstenschequesector het recht wordt gegund om zelf een regeling op maat uit te werken. Er moeten daarbij wel duidelijke resultaten worden geboekt. Het is belangrijk dat er in 2018 een evaluatie komt, die tot strengere maatregelen kan leiden als blijkt dat de geboekte resultaten ontoereikend zijn. Er is ook sprake van een proportioneel sanctie-instrumentarium, naar analogie van de reglementering inzake private arbeidsbemiddeling. Aan welk soort strafrechtelijke en administratiefrechtelijke sancties denkt de minister dan? Moeten die decretaal worden vastgelegd?

Het lid vindt het ook belangrijk dat alle dienstencheque-ondernemingen worden gevat. Het kan niet de bedoeling zijn dat enkel DCO's die lid zijn van Federgon, worden beoogd. Anders dreigt een leegloop en verplaatst het probleem zich naar de niet-leden. Wat is er precies inzake non-discriminatie opgenomen in het bestek voor de aanwijzing van de uitgiftemaatschappij? Hoe en door wie zal de naleving ervan worden gecontroleerd? Wat moet men zich voorstellen bij de "sensibiliserings- en informatieactie over talent-, competentie- en antidiscriminatiebeleid" die de uitgiftemaatschappij moet voeren? Wordt er van de DCO's ook verwacht dat ze zich actief inschrijven in de drie sporen van het nieuwe beleid inzake evenredige arbeidsdeelname en diversiteit? Zullen extra acties worden ondernomen?

Een ander belangrijk aandachtspunt is dat alleenstaanden in het huidige dienstenchequestelsel slechts de helft kunnen inbrengen van wat een gewoon koppel kan inbrengen. Mevrouw Taelman heeft uit antwoorden van de minister van Financiën en Begroting begrepen dat er juridische belemmeringen zijn om die situatie bij te sturen. Toch blijft ze hopen dat de betrokken ministers samen een minder ongunstige regeling kunnen uitwerken.

Twee heel grote uitdagingen voor de dienstencheque-ondernemingen blijven de rentabiliteit en de toekomst van de PWA's-DCO's.

Het aantal DCO's neemt gevoelig af. Een van de belangrijkste oorzaken is stopzetting of faillissement ten gevolge van een gebrek aan rentabiliteit. Tijdens een eerdere bespreking in de commissie kondigde de minister aan dat de administratie de resultaten van het recente onderzoek van IDEA Consult en de pistes voor het verbeteren van de rentabiliteit aan het bekijken was, maar ook dat hij het overleg met de sociale partners wilde afwachten. Wat is de laatste stand van zaken daaromtrent? Ook de impact van het nieuwe doelgroepenbeleid is voor mevrouw Taelman een belangrijke bekommernis. De sector loopt het risico niet in aanmerking te komen voor de kortingen, met een verhoging van de loonkosten tot gevolg. Daarbovenop komt de problematiek van het eenheidsstatuut met de afschaffing van de carenzdag. Dit alles is zeer riskant voor een sector die al kreunt onder een afnemende rentabiliteit. De minister heeft beloofd om die problematiek mee te nemen in het kwalitatieve luik van het Banenpact. Heeft de minister verder nog maatregelen voor ogen om hieraan te verhelpen?

Wat betreft de PWA-DCO's heeft het lid vernomen dat er veel ongerustheid heerst en dat heel wat agentschappen hun activiteiten afbouwen, omdat ze ervan uitgaan dat die worden stopgezet zodra de PWA's opgaan in het systeem van tijdelijke werkervaring. Is die veronderstelling terecht? Indien ja, zal er dan vanuit die DCO's een beleid op poten worden gezet om hun werknemers toe te leiden naar de reguliere DCO's? Wat moet er gebeuren met de financiële reserves van de PWA-DCO's?

De minister heeft zich eerder in de commissie optimistisch getoond over de heroriëntering van het opleidingsfonds. De sociale partners hebben beloofd een eigen voorstel uit te werken. Wat is de stand van zaken? Welke toekomst is er voor het regionale opleidingsfonds? Het gros van de opleidingen wordt gerealiseerd vanuit het sectorfonds. Worden die twee fondsen samengevoegd? Hoe wordt dat in de toekomst beter georganiseerd?

1.2. Tussenkomsten van de sp.a-fractie

1.2.1. *Tussenkomst van Yasmine Kherbache*

Yasmine Kherbache deelt de doelstellingen van de beleidsbrief, die op zich een concretisering is van de beleidsnota: het verhogen van de werkzaamheidsgraad door te investeren en door het activeren van talenten. Er zijn heel wat meningsverschillen, onder meer over de aanpak, maar mevrouw Kherbache waardeert sterk dat er een mogelijkheid is om van gedachten te wisselen en dat er ook openheid is om rekening te houden met opmerkingen die worden gemaakt, zowel in het sociaal overleg als vanuit het parlement.

Het lid maakt eerst een opmerking over de uitgangspunten, de vijf v's, waaronder het vraaggericht ondersteunen. Het is namelijk onduidelijk in welke mate er ook rekening wordt gehouden met de vraag van werknemers en werkzoekenden voor bepaalde begeleiding en opleidingen. De bemiddelaar krijgt een centrale rol in het uittekenen van een traject, maar in welke mate de minister ook vraaggericht wil gaan werken ten aanzien van werknemers en werkzoekenden, is nergens terug te vinden.

In de omgevingsanalyse worden diverse cijfers gegeven, maar het lid mist een aantal knipperlichten en knelpunten die toch zouden moeten worden meegenomen in het arbeidsmarktbeleid. Zo wordt in de recente socio-economische monitoring sterk de nadruk gelegd op de structurele ondervertegenwoordiging van personen met een migratieachtergrond, zowel in de cijfers van werkzaamheid als in het bereik van een aantal arbeidsmarktinstrumenten. Mevrouw Kherbache vindt dat vanuit het oogpunt van de doelmatigheid van het beleid een belangrijke vaststelling.

Jongerenwerkloosheid

In de omgevingsanalyse wordt gezegd dat Vlaanderen het op het vlak van jeugdwerkloosheid en vroegtijdige schoolverlaters beter doet dan het Europese gemiddelde. Dat klopt, maar bijvoorbeeld in de steden is de situatie wel zorgwekkend. Het is belangrijk om dat accent te leggen. Als nergens in de beleidsbrief die sense of urgency wordt vermeld, dan wordt toch de indruk gewekt dat de minister dat probleem niet voldoende wil aanpakken.

De minister stelt terecht dat de NEET-jongeren een uitdaging zijn, dat men die vroegtijdige schoolverlaters beter moet volgen en activeren. Het lid wijst erop dat ze in een schriftelijke vraag heeft geïnformeerd naar de informatie-uitwisseling tussen Onderwijs en de VDAB, waarop de minister heeft geantwoord afhankelijk te zijn van de informatie die Onderwijs geeft. In de beleidsbrief ziet ze geen aanzetten tot een oplossing daarvoor. Het is volgens haar niet de bedoeling dat de minister gelaten zijn lot in handen van Onderwijs legt. Het is belangrijk dat de VDAB, bijvoorbeeld wat schoolverlaters betreft, de administratieve informatie al van Onderwijs zou krijgen op het moment dat het schooljaar eindigt. Zijn daar aanzetten toe? Nu al stimuleert de VDAB jongeren om zich in te schrijven.

Hetzelfde geldt voor afhakende jongeren die zich toch hebben ingeschreven. Zijn die jongeren aan het werk, zijn ze opnieuw gaan studeren of zitten ze gewoon thuis? De minister zei daarover geen sluitende gegevens te hebben. Voor degenen die aan het werk zijn, kan informatie worden gevonden in de data van de RSZ. Dit zou de afhakers beter in beeld brengen. Het gaat om beschikbare administratieve gegevens, waarmee men de NEET-problematiek iets beter in kaart kan brengen. Is de minister bereid daar werk van te maken?

Uit het antwoord op een schriftelijke vraag kan het lid opmaken dat de Youth Garantie nog niet helemaal sluitend is: maar voor 65 percent komt de VDAB tot een passend aanbod binnen de vier maanden na inschrijving. Voor 35 percent gebeurt dat echter niet binnen die periode. Het kan zijn dat er wel een contact is geweest, maar er is nog geen specifiek aanbod op maat van die jongere uitgewerkt. Het lid vindt het vreemd dat er hierover niets terug te vinden is in de beleidsbrief, die er gewoon van uitgaat dat er eigenlijk geen probleem is.

Elders verworven competenties

De minister stelt in de beleidsbrief met een beter geïntegreerd decreet betreffende elders verworven competenties een meer vraaggestuurd systeem te willen opzetten om competenties van mensen te kunnen valideren. Voor dat derde spoor van het EVC-beleid heeft mevrouw Kherbache echter geen extra middelen gevonden in de begroting. Wordt die ambitie vertaald in extra middelen? De minister vermeldt ook dat er in 2014 1045 ervaringsbewijzen zijn uitgereikt, voor 26 beroepen. Vindt hij dat een goed of een slecht resultaat? Het lid deelt de mening van de minister dat er veel meer moet gebeuren. Maar het is onduidelijk welke ambitie hij vooropstelt voor 2016 met betrekking tot ervaringsbewijzen en de erkenning van bepaalde beroepenclusters.

Dienstencheques

Met betrekking tot de rentabiliteit van de dienstenchequesector stelde de minister dat in het najaar van 2015 diverse mogelijkheden zouden worden onderzocht om de sector meer structureel leefbaar te houden. Waaraan denkt de minister concreet? Uit de socio-economische monitoring bleek dat de dienstenchequesector de facto als een bijkomend migratiekanaal werkt. Er is een grote oververtegenwoordiging in die sector van werknemers die hier minder dan vijf jaar zijn. Daarbij gaat het vaak over personen uit Oost-Europa. Er is de vrijheid van verkeer van personen, maar het is toch de doelstelling van de dienstencheques om laaggeschoolden die langdurig werkloos zijn, een opstap naar werk te geven. Hoe kan het beleid ervoor zorgen dat die groep niet wordt verdrongen of minder aan bod komt?

Andere maatregelen

Met betrekking tot de aanmoedigingspremies concentreert de minister zich meer op de zorgberoepen. De toegang wordt versmald. Heeft de minister er een zicht op hoeveel gerechtigden daar dan niet meer voor in aanmerking zullen komen?

Wat is de reden van de hervorming van de werkhervattingstoelage voor 55-plussers? Zijn er knelpunten die de minister wil verhelpen? In welke richting ziet hij die hervorming?

De minister schrijft nu in de beleidsbrief dat gemeenschapsdienst als werkervaring kan worden beschouwd. Gemeenschapsdienst is echter niet opgenomen in de conceptnota daarover. De minister had eerder ook aangegeven dat er voldoende arbeidsmarktinstrumenten zijn die op gelijkaardige wijze functioneren als de gemeenschapsdienst. Ineens duikt die zin nu toch op in de beleidsbrief. Waarom wil de minister dat dan toch invoeren? Is daar al een concreter zicht op?

Taalvereisten

Inzake het aanbod Nederlands als tweede taal zegt de minister terecht dat hij wil werken aan een betere monitoring en opvolging van de trajecten voor anderstaligen. Mevrouw Kherbache pleit voor maatwerk in dit verband. De sector geeft aan dat voor de zeer laaggeschoolden de trajecten om een basisniveau

Nederlands te verwerven, zeer lang zijn. Dat blijkt ook uit de rapporten van het Steunpunt Inburgering en Integratie, dat deze opdracht samen met de organisaties onder de koepel van Samenlevingsopbouw waarmaakt. Sommigen haken af omdat het zo lang duurt en ze liever gaan werken. Het lid heeft daar begrip voor. Om een basisniveau te kunnen verwerven, is het traject nu ongeveer drie jaar. Dan lijkt het beter voor die groep zo snel mogelijk de brug naar de arbeidsmarkt te maken, waar hun Nederlands dan op de werkvloer wordt bijgespijkerd.

Die brug naar de arbeidsmarkt wordt dan weer versperd doordat er in heel wat vacatures strenge vereisten staan qua talenkennis. Die zouden niet altijd zijn afgestemd op de aard van de job. Mevrouw Kherbache pleit ervoor dat de vacatures ook op dat vlak zouden worden gemonitord, dat men de werkgevers ook bijstaat bij een goede formulering van de taalvereisten. Soms wordt een job door de strenge taalvereisten helemaal onbereikbaar voor de groeiende groep van laaggeschoolden en laaggeletterden, terwijl die op de werkvloer soms sneller het Nederlands onder de knie krijgen dan in een klaslokaal.

Antidiscriminatiebeleid

In de uitgangspunten wordt het belang van evidencebased beleid benadrukt. Mevrouw Kherbache vindt dat dit vaak ontbreekt, zeker als het gaat over discriminatiebestrijding. Het jaarrapport van de Afdeling Toezicht en Handhaving geeft aan dat er veel aandacht gaat naar antidiscriminatie, maar dat een van de grote problemen het vaststellen van discriminatie is. Er wordt in de beleidsbrief niet aangegeven hoe men dat beter zou willen doen.

Dat de minister de sectoren aan zelfregulering wil laten doen, is prima, maar het lid blijft vinden dat handhaving een kerntaak van de overheid is. De overheid moet dus zoeken naar betere manieren om het probleem objectief vast te stellen, bijvoorbeeld via praktijktesten. Die worden nu pas in laatste instantie vermeld, als zou blijken dat het probleem van discriminatie niet opgelost raakt. Maar ook de overheid draagt een verantwoordelijkheid om discriminatie op de arbeidsmarkt op een objectieve manier te kunnen vaststellen.

Banenpact

De beleidsbrief kondigt aan dat de minister dit jaar nog met een Banenpact zou komen. Het lid neemt aan dat er hierover dan een nieuwe gedachtewisseling in de commissie wordt georganiseerd.

Begroting 2016

Verder heeft mevrouw Kherbache een aantal punctuele vragen over de begroting. Er is een bijstelling vastgelegd van de EAD-middelen van 1.194.000 euro in vereffeningskredieten. Daarbij wordt echter geen toelichting gegeven. Vanwaar komt die bijstelling?

In de regularisatie van de gesco's en de hervorming van de werkervaring wil de minister komen tot een gerealiseerde besparing van 21.659.000 euro. Het lid heeft een aantal andere cijfers verzameld. Voor werkervaring alleen al komt zij aan een besparing van 18.340.000 euro. Voor 2014 was er 52,9 miljoen euro voor werkervaring uitgetrokken. In 2015 wordt er 5 miljoen euro herverdeeld naar de VDAB, in 2016 nog eens 28 miljoen euro. Het totale budget voor 2016 voor werkervaring voor de VDAB bedraagt dus 33 miljoen euro, voor het Departement Werk en Sociale Economie is er 1,56 miljoen euro. Voor WEP-plus alleen betekent dit een besparing van 18.340.000 euro. Kan de minister dat bevestigen?

Daarnaast wordt er voor de regularisatie van de gesco's een besparing gerealiseerd van 14,5 miljoen euro op de loonsubsidies. Op de RSZ-doelgroepvermindering voor de gesco's wordt er 11 miljoen euro bespaard.

Volgens mevrouw Kherbache wordt er in totaal dus 42 miljoen euro bespaard op arbeidsmarktbeleid. Is die berekening correct?

Hoe komt de minister tot de inschatting van 150 nieuwe dossiers in verband met de landingsbanen in het kader van werkbaar werk? Er wordt daarbij uitgegaan van de federale hervorming, maar die is nog niet doorgevoerd voor de publieke sector.

Een deel van de middelen van het Ervaringsfonds was in 2015 nodig voor de afhandeling van de dossiers die in 2014 op federaal niveau waren ingediend en na de staats hervorming werden overgeheveld. Nu wordt dat budget verlaagd. Heeft de minister in 2015 met het beschikbare budget alle vragen kunnen honoreren?

Wat betreft de loopbaanonderbrekingen (deel lokale en provinciale besturen) herhaalt mevrouw Kherbache haar vraag naar de impact van de beperking tot de zorgberoepen.

De minister kondigt in de toelichting ook het einde van het systeem van de landingsbanen aan. Heeft de minister er zicht op hoeveel personen daardoor zullen worden getroffen in de publieke sector?

In verband met de doelgroepenkortingen verwijst het lid naar de olijsting van de budgetten in de conceptnota over het doelgroepenbeleid. Zonder de 80 miljoen euro voor de VOP komt het op een totaal van 492 miljoen euro. Wanneer ze de bedragen optelt die in de toelichting bij de begroting worden vermeld, komt het lid tot 435 miljoen euro: 303,8 miljoen euro voor ouderen, 48,8 miljoen euro voor jongeren, 71,5 miljoen euro voor langdurig werkzoekenden en 10,5 miljoen euro voor slachtoffers van herstructurering. Er is dus een hiaat van 60 miljoen euro. Hoe verklaart de minister dat?

Er wordt op het begrotingsartikel voor interne stromen VDAB 2,5 miljoen euro uitgetrokken voor het actieplan dienstverlening asielzoekers. Initieel had de VDAB die extra kost voor asielzoekers geraamd op 40 miljoen euro. Vanwaar komt die kloof tussen 2,5 miljoen euro en 40 miljoen euro? Op pagina 43 van de toelichting is er ook sprake van een budget van 13,6 miljoen euro, zijnde een derde van de totale jaarkost voor de tendering van begeleidingsprojecten, voor het actieplan. Komt die 13,6 miljoen euro uit het bestaande budget voor tendering of uit een ander budget?

1.2.2. Tussenkomst van Rob Beenders

Rob Beenders heeft enkele aanvullende vragen bij het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. De minister verwijst in de beleidsbrief naar zijn ambitie om tot een kwaliteitskader te komen, een meer eenvormig kwaliteitsborgingssysteem voor dienstverleners binnen het beleidsdomein Werk. Hij wil het nieuwe systeem verankeren in een nieuw kwaliteitsdecreet. Is dit kader alleen bedoeld voor Werk of ook voor de bevoegdheid Sociale Economie? Wil de minister dat dan samen met minister Homans bekijken? Heeft hij een idee over de timing?

Het lijkt de heer Beenders niet zinvol om in detail in te gaan op de nieuwe conceptnota over tijdelijke werkervaring. Hij stelt voor daarover een gedachte-wisseling te organiseren in de commissie.

Werk- en zorgtrajecten

Mevrouw Talpe heeft al haar terechte bezorgdheid geuit over de uitvoering van het decreet betreffende de werk- en zorgtrajecten. De heer Beenders stelt vast het decreet hier en daar wordt vermeld, zodat het niet vergeten wordt en toch nog aanwezig blijft. Maar de tijd voor de uitvoering ervan begint te dringen. In het antwoord op een schriftelijke vraag gaf de minister duidelijk aan dat het tenderactiveringsbeleid eind 2017 stopt. Wanneer er dan geen uitvoering aan het W²-decreet is gegeven, zullen er mogelijk problemen ontstaan. Het lid heeft de indruk dat de betrokken ministers het decreet stiefmoederlijk behandelen. Nochtans is het een sluitstuk van de activering. Kan de minister daar meer toelichting over geven?

Streekbeleid

De heer Beenders roept de minister ertoe op in het streekbeleid de niet-grootstedelijke gebieden in Vlaanderen niet te vergeten. Daar loopt het overleg misschien iets moeizamer wanneer het niet gestructureerd is. De hervorming mag niet alleen ten goede van de grootsteden komen. Bij de projectoproepen moet de minister er rekening mee houden dat niet elk gebied en elke stad op dezelfde manier georganiseerd zijn. Er is echt nood aan regioversterking, een goed georganiseerde structuur en goed overleg. Kan de minister ook een timing voor de hervorming geven?

Start-ups

De heer Beenders heeft tot slot een aanvulling op het betoog van de heer De Clercq over de start-ups. Gent en Antwerpen werden daarin als grote voorbeelden aangehaald. De heer Beenders roept op om Limburg niet te vergeten, dat met een Limburgs start-upproject voorsprong neemt in het hele landschap van de start-ups.

1.2.3. Tussenkoms van Güler Turan

Güler Turan stelt vast dat de aankondiging van de minister dat er deze regeerperiode grondig zou worden hervormd in deze begroting wordt bevestigd: de kmo-portefeuille, het vereenvoudigen van een aantal instrumenten, de oprichting van het Agentschap Innoveren en Ondernemen enzovoort. Het lid heeft de voorliggende begrotingscijfers vergeleken met die van 2015: er is een duidelijk breekpunt. Er moet out of the box worden gedacht. De minister onderbreekt het beleid.

Innovatie en O&O

In Knack van 26 november 2015 staat dat iMinds vierde is in de internationale ranking voor incubatieprogramma's. Dat de projecten die errond worden ontwikkeld vandaag succes hebben, is geen toeval. Het heeft volgens het lid veel te maken met de aanwezigheid van iMinds in de steden. Vroeger gaf ze vaak het voorbeeld van Ghentrepreneur als samenwerking tussen de stad Gent, de universiteit en de kennisinstellingen. Die samenwerking zorgde voor een heel goede dynamiek en die wordt vandaag ook in Antwerpen ingezet met onder andere StartUpVillage en Born in Antwerp, projecten van creatieve ondernemers. Het begint op te vallen dat jonge start-ups ook internationale successen boeken. De input die iMinds geeft, wordt ook bevestigd door de jonge starters zelf.

Maar in de begroting 2016 dalen de uitgaven voor iMinds. In de beleidsbrief spreekt de minister nochtans van het belang van de incubatorencentra en van het versterken ervan. Hoe zal een heel belangrijke incubator als iMinds worden

versterkt nu het echt nodig is? De economie ondergaat een transformatie en er moet anders worden op ingezet. In de begroting ziet het lid een daling van de middelen met 9 miljoen euro. Is die berekening correct? Hoe rijmt de minister dat met de successen van iMinds? Het lid vreest dat als er nu minder wordt geïnvesteerd, de resultaten in de toekomst minder goed zullen zijn.

In de toelichting wordt onder 'provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven – streven naar investeringen voor de 3 percentnorm' een VAK en VEK van 79,2 miljoen euro vermeld. Zit de minister met dat bedrag op schema om de 3 percentnorm te halen tegen 2020?

Ondernemen

Inzake de wereldgoederenexport is Vlaanderen gezakt van de twaalfde naar de dertiende plaats. Vlaanderen is wel drie plaatsen gestegen op het vlak van dienstverlening. Mevrouw Turan vraagt zich af om welke diensten het gaat: waarin is Vlaanderen sterker geworden in vergelijking met vorig jaar?

Over de internationalisering van kmo's heeft mevrouw Turan weinig gelezen. De minister zal waarschijnlijk verwijzen naar de minister-president omdat internationaal ondernemen diens bevoegdheid is. De kmo's moeten echter versterkt en intern worden voorbereid voor de internationalisering en dat is een bevoegdheid van minister Muyters. Hoe kan dat vanuit Economie gebeuren? Hoe kunnen kmo's worden gesensibiliseerd voor het belang van het internationaal ondernemen?

De Vlaamse Regering heeft op 5 juni 2015 beslist om een bedrag van 1,2 miljoen euro vast te leggen voor Enterprise Europe Network Vlaanderen (begrotingspost 'werkingsuitgaven gedeeltelijk ter cofinanciering van Europese uitgaven derden'). Wat is EEN Vlaanderen juist? Is het een eenmalige uitgaven of komt die ook terug in de meerjarenbegroting?

In de beleidsbrief wordt verwezen naar het Operationeel Programma 2014-2020 voor EFRO. Een deel van de middelen zal worden ingezet voor het bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie. Wat is de stand van zaken daarin? Welke acties zijn er ontwikkeld op dat vlak?

Mevrouw Turan heeft ook een vraag over de onderzoeken ter ondersteuning van het beleid inzake de toegang tot financiering en de ondernemerschapsbevordering. Er is een budget van 300.000 euro overgekomen in het kader van de KeFik-enquête. De minister stelt in de toelichting dat er overleg met de federale overheid is loopt om de juiste invulling van dit studiewerk af te spreken. Het lid dacht dat dit instrument naar Vlaanderen was overgekomen in het kader van de zesde staatshervorming. Welk overleg is er dan nog lopende met de federale overheid? Wanneer mag de opvolger van de KeFik-enquête op Vlaams niveau worden verwacht?

Het werk van de Kredietbemiddelaar is geïntegreerd in de werking van het Agentschap Ondernemen. Is dit vlot verlopen? Heeft het enig negatief effect gehad?

Inzake het activeren van het ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap is de basisvisie van de minister om sterk in te zetten op de grootste werkpunten omtrent ondernemerschap in Vlaanderen. Uitgangspunt is dat er wordt gewerkt aan breed inzetbare instrumenten die de ontwikkeling en vaardigheden van ondernemers ondersteunen. De minister schrijft verder in de beleidsbrief: "Waar wenselijk zal aan de dienstverleners worden opgelegd om een minimaal bereik bij specifieke doelgroepen of types ondernemers te verzekeren."

De minister heeft het dan over vrouwen en personen van buitenlandse afkomst. Het lid neemt aan dat het ook gaat over mensen met beperkingen. Ze vraagt zich af waarom er 'waar wenselijk' staat. Is het geen natuurlijke gang van zaken om iedereen gelijke kansen te bieden? Sp.a vindt het wenselijk om alle groepen te stimuleren om te ondernemen. Waar vindt de minister dat niet wenselijk?

Mevrouw Turan weet dat er al veel is gedebatteerd over een tweede kans voor ondernemers en faillissementspreventie in het kader van haar conceptnota en de voorstellen van resolutie daarover. In de beleidsbrief leest ze enkel: "We zetten in op de financiële geletterdheid van bij de start om zo echt aan faillissementspreventie te doen, eerder dan curatief te werken.". Zijn er geen andere initiatieven gepland? Inzake faillissementspreventie en begeleiding en opvang van ondernemers in moeilijkheden stelt de minister dat de Vlaamse Regering besliste om met DYZO onderhandelingen te starten voor het afsluiten van een globale kaderovereenkomst voor de periode januari 2016 tot januari 2020. In het kader van die onderhandelingen moet de minister volgens het lid ook werken aan het volledig dekken van het territorium, het laagdrempelig werken, de continuïteit en het versterken van de ondernemer enzovoort.

Ondersteuning bij bedrijfsoverdrachten

Mevrouw Turan gaat dieper in op het gebrek aan ondersteuning bij bedrijfsoverdrachten als gevolg van de hervorming van de kmo-portefeuille. Met de hervorming wordt de inhoudelijke opdeling in pijlers en domeinen afgeschaft en vervangen door een generiek subsidie-instrument voor opleiding en advies. Hierdoor wordt het instrument volgens de minister eenvoudiger, vraaggericht en toegankelijker. De keerzijde daarvan is echter dat de sturende kracht van het instrument vermindert. De verlaging van de steunpercentages maken de kmo-portefeuille bovendien minder laagdrempelig en toegankelijk. Dat dreigt alvast het geval te zijn voor de ondersteuning van ondernemers die hun bedrijf willen overdragen. De huidige kmo-portefeuille bevat drie instrumenten voor de subsidiëring van begeleiding bij een bedrijfsoverdracht: advies, coaching en strategisch advies. In oktober 2014 waren er echter slechts acht goedgekeurde aanvragen voor een coachingtraject bedrijfsoverdracht. Het lid benadrukt dat nu de steunpercentages van de kmo-portefeuille verlaagd worden van 50 naar 40 percent voor kleine ondernemingen en naar 30 percent voor middelgrote ondernemingen, de drempel nog wordt verhoogd. De mogelijkheid om in de pijler strategisch advies een overdrachtsplan te laten maken, wordt geïntegreerd in de nieuwe groeiusubsidie. Voor dat instrument zal in de toekomst echter een minimumprojectbedrag van 20.000 euro gelden, terwijl dat vroeger 7500 euro was. Ook daar wordt de drempel om de stap naar extern advies te zetten dus verhoogd.

Recent heeft de minister een oproep gericht aan werkgeversorganisaties om voorstellen in te dienen die moeten bijdragen tot drie doelstellingen: een betere beeldvorming over ondernemerschap, ondersteuning van groeiende bedrijven en ondersteuning van ondernemingen in de verschillende fases van de levenscyclus. Die laatste doelstelling zou ook ondersteuning bij bedrijfsoverdracht omvatten. De projectoproep moet uitvoering geven aan de conceptnota 'Ondernemerschap stimuleren via het vernieuwde Agentschap Innoveren en Ondernemen'. De mate waarin de ingediende voorstellen inspelen op de maatschappelijke uitdagingen die in de conceptnota worden geformuleerd, is daarom een van de gunningscriteria. De VRWI stelt in zijn advies echter dat begeleiding bij bedrijfsoverdracht ontbreekt in de conceptnota en dat voldoende aandacht dient te gaan naar alle mogelijke vormen van overdracht van ondernemingen.

Als de selectie van voorstellen afhankelijk is van de mate waarin ze uitvoering geven aan de in de conceptnota geformuleerde uitdagingen en als bedrijfsover-

drachten niet tot die uitdagingen behoren, is de kans volgens mevrouw Turan klein dat er voorstellen ingediend en geselecteerd worden die inzetten op begeleiding bij bedrijfsoverdrachten. Hoe wil de minister de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van de hervormde kmo-portefeuille garanderen voor ondernemers die zich willen laten begeleiden bij de overdracht van hun bedrijf? Hoe is de minister van plan de stimulansen voor ondernemers, om zich te laten coachen bij een overdracht, op peil te houden?

Nu de inhoudelijke opdeling van de kmo-portefeuille wordt afgeschaft, hoe wil de minister aan kmo's duidelijk maken voor welke inhoudelijke domeinen zij subsidies kunnen krijgen voor opleiding en advies? Behoort coaching bij bedrijfsoverdracht tot die inhoudelijke domeinen? Erkent de minister dat de nood aan begeleiding bij bedrijfsoverdrachten zal toenemen als gevolg van de vergrijzing? Is hij bereid om bij de selectie van projectvoorstellen inzake het organiseren van dienstverlening aan ondernemingen rekening te houden met de toenemende nood aan begeleiding bij bedrijfsoverdrachten?

Mevrouw Turan onderstreept tot slot dat alle mogelijke pistes voor overname moeten worden onderzocht, ondersteund en gestimuleerd. Ze blijft hameren op overname door werkerscoöperaties, want ze ziet daar steeds meer succesverhalen van. Dit moet worden gestimuleerd, er moeten proefprojecten worden opgestart. Op die manier kan men proberen om investeringen in de kmo's zo veel mogelijk in Vlaanderen te houden.

1.3. Tussenkomen van de CD&V-fractie

1.3.1. Tussenkomen van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne haalt bij het begin van zijn betoog een algemene bezorgdheid aan die bij de vorige sprekers al enigszins tot uiting is gekomen, namelijk of de beleidsbrieven niet meer beleidsinformatie kunnen bevatten. In de vorige legislatuur lieten de cijfers in de beleidsbrieven toe om een analyse te maken van de stand van zaken van het beleid en daarop voort te bouwen, wat wellicht tot minder vragen leidde. Het lid denkt ook dat er nog meer te halen valt uit de integratie van de verschillende beleidsdomeinen.

De CD&V-fractie ondersteunt de uitgangspunten van het beleid, zoals vormgegeven in het regeerakkoord. Ook het hanteren van de vijf v's als uitgangspunten is positief, al valt hier en daar nog een kanttekening te plaatsen. Bijvoorbeeld: vereenvoudiging is positief, maar mag er niet toe leiden dat bepaalde groepen uit het oog worden verloren in het beleid.

Duaal Leren

Wat het duaal leren betreft, ondersteunt de CD&V-fractie de hervorming die de minister samen met minister Crevits heeft ingezet richting een veel sterker instrument. Maar intussen komen er wel alarmsignalen die aangeven dat er zowel kwantitatief als kwalitatief een probleem dreigt dat het voortbestaan van de leertijd de komende twee jaar in gevaar brengt. Leertrajectbegeleiders worden niet meer vervangen, ze moeten 150 tot 200 leerlingen begeleiden en raken daardoor niet meer op de werkvloer. Dit is een vicieuze cirkel die heel dringend moet worden doorbroken. Het lid benadrukt dat er heel snel moet worden ingegrepen om de financiering van de leertijd in die overgangperiode te blijven verzekeren.

Het in de beleidsbrief aangekondigde verbeterplan gaat voornamelijk over de opmerkingen die vanuit de Onderwijsinspectie worden gemaakt ten aanzien van de leertijd. Maar er zal toch iets meer nodig zijn om het zeer waardevolle

systeem van de leertijd te laten overleven en mee te kunnen nemen in het nieuwe duaal leren.

Dienstencheques

Voor de dienstencheques is er volgend jaar een budget van meer dan een miljard euro. Het is een gigantische bevoegdheid, waarmee de minister vele tienduizenden aan het werk helpt en ook vele tienduizenden helpt om arbeid en gezin te combineren. Een klein maar belangrijk onderdeel zijn de dienstencheques die gebruikt worden voor de moederschapshulp voor zelfstandigen. Blijft die ondersteuning bestaan? Kan de minister daar wat meer toelichting bij geven?

Het lid onderschrijft het belang van de digitalisering van de dienstencheques, zoals ook door mevrouw Taelman aangehaald. Een aantal dienstenchequebedrijven hebben de voorbije maanden hun bezorgdheid geuit over de uitgiftemaatschappij en de kwaliteit van de dienstverlening aan de dienstenchequebedrijven zelf. De spreker hoopt dat er een goede monitoring gebeurt van die dienstverlening, omdat er een belangrijke bezorgdheid is over de financiële leefbaarheid van de bedrijven. Kan de minister meer toelichting geven bij het traject dat hij wil volgen om de rentabiliteit van de dienstenchequesector in de toekomst te garanderen?

Doelgroepenbeleid

In het akkoord rond de kilometerheffing voor vrachtwagens is afgesproken dat 40 miljoen euro van de opbrengsten zou worden gebruikt om loonkostverlagende maatregelen te nemen voor de transportsector. Als het lid dan naar de Vlaamse bevoegdheden kijkt, komt het uit bij het doelgroepenbeleid en sectorale kortingen. Heeft de minister op dat vlak concrete plannen en pistes?

De heer Bothuyne wijst op het belang van aandacht voor de NEET-jongeren. In de beleidsbrief wordt in dat verband naar Brussel verwezen, maar uit cijfers blijkt dat in het Vlaamse Gewest ook 25.000 jongeren inactief zijn, dus niet in opleiding en niet ingeschreven bij de VDAB. Verhoudingsgewijs is het probleem in het Vlaamse Gewest zelfs groter dan over heel België bekeken. De spreker leest over dat punt relatief weinig in de beleidsbrief en vraagt wat meer toelichting van de minister.

Economische migratie

Er wordt in de regelgevingsagenda heel wat regelgevend werk aangekondigd rond economische migratie. Het is duidelijk dat de minister werk wil maken van een stevig beleid daaromtrent. De CD&V-fractie ondersteunt de minister daarin, maar had graag ook wat meer toelichting gekregen bij de doelstellingen ter zake.

Actieplan asielzoekers

Inzake de begeleiding van vluchtelingen en asielzoekers was er eerder sprake van 40 miljoen euro die nodig zou zijn voor de VDAB. Nu wordt 2,5 miljoen euro extra uitgetrokken voor het actieplan met betrekking tot asielzoekers. De heer Bothuyne meent dat er heel wat werk moet worden verzet. In Duitsland gaat men duizenden leerkrachten Duits extra opleiden en aanwerven. In Vlaanderen was het in het verleden soms al moeilijk om de werkzoekenden de nodige taalondersteuning te bieden. Nu komen er waarschijnlijk een paar tienduizenden mensen bij, die zeker nood hebben aan taalondersteuning. Daar zullen dus allicht meer middelen voor nodig zijn dan die 2,5 miljoen euro waarin nu wordt voorzien. In Duitsland zet men ook heel snel in op werkervaring, in dit geval onbetaalde werkervaring. Erkende vluchtelingen worden, in samenwerking met

bedrijven, al na vier weken in een vrijwillig systeem van werkervaring ingeschakeld. Misschien vallen er lessen te trekken uit het Duitse beleid inzake het opvangen en integreren in de arbeidsmarkt van vluchtelingen. De budgetten daar zijn van een andere grootteorde. Het lid hoopt dat Vlaanderen op dit vlak voldoende vooruitkijkt en van deze vluchtelingencrisis niet alleen een probleem maakt, maar ook probeert de opportuniteiten ervan voor de arbeidsmarkt ten volle te benutten.

Loopbaanbegeleiding

De Vlaamse overheid erkent centra voor loopbaanbegeleiding. Die centra groeien op dit moment, zowel qua aantal als qua omvang. Door de groeiende vraag zijn steeds meer mensen bezig met loopbaanbegeleiding en dat is op zich een heel goede zaak. Het zijn echter de centra die worden erkend, niet de begeleiders, terwijl het eigenlijk de begeleiders zijn die het verschil maken. Misschien is een soort erkennings- of kwaliteitssysteem voor loopbaanbegeleiders aan de orde. Vlaanderen erkent bijvoorbeeld ook energiedeskundigen. Er zijn bedrijven die heel wat energiedeskundigen groeperen, maar een energiedeskundige mag slechts aan de slag als hij individueel erkend is en heeft ook een individuele verplichting tot bijscholing en vorming. De heer Bothuyne vindt loopbaanbegeleiding een essentieel onderdeel van het beleid van de minister en is tevreden met het succes ervan. Kwaliteitsbewaking ter zake lijkt hem echter heel belangrijk.

Knelpuntberoepen

Met betrekking tot opleidingen wil de minister een proactief beleid voor knelpuntberoepen voeren. Vroeger hield de VDAB de redenen bij waarom knelpuntvacatures niet werden ingevuld. Dit was nuttig en volgens het lid een element van kwaliteitsbeleid. De VDAB houdt die informatie nu niet meer bij, en weet dus niet waarom bepaalde vacatures blijven openstaan. De oorzaak voor het blijven openstaan van vacatures is volgens de heer Bothuyne een indicator om het beleid inzake knelpuntopleidingen te oriënteren. Kan daarvan opnieuw werk worden gemaakt?

Ondernemingsvorming SYNTRA

In de commissie wordt relatief weinig gesproken over de ondernemersvorming van SYNTRA. Daar is de voorbije jaren een hervorming gebeurd, met bij de opleidingen een opdeling in diensten van algemeen (niet-economisch) belang en diensten van algemeen economisch belang. Voor het eerst is er voor ondernemersvorming bij de diensten van algemeen belang een budgettair tekort voor de basistaken van SYNTRA. Men teert nu in op reserves om nog opleidingen te kunnen organiseren, of men stopt met het organiseren van een aantal ondernemersopleidingen.

Het lid is tevreden dat er opnieuw meer starters zijn. Vlaanderen wil inzetten op bedrijfsoverdracht, op ondernemerschap en op tweede kansen voor ondernemers. Ondernemersvorming is een basistaak voor de overheid en de heer Bothuyne is dan ook zeer bezorgd over de tekorten bij SYNTRA om die basistaak ten volle uit te voeren. Het lid vraagt de minister meer uitleg daarover.

Streekbeleid

Het streekbeleid is de brug tussen Werk en Economie. De minister heeft einde juli 2015 een conceptnota over het streekbeleid aan de Vlaamse Regering voorgelegd, waarover hij advies heeft gevraagd aan de sociale partners. De SERV is behoorlijk kritisch over die nota en vraagt een gebiedsdekkend streekbeleid van gelijkwaardige partners, dus de provincies, de sociale partners en de lokale

besturen. Er wordt ook gevraagd hoe Vlaanderen zal omgaan met de prioriteiten die de regio's naar voren schuiven in streekpacten. In het nabije verleden is de wisselwerking niet zo goed verlopen en heeft Vlaanderen die streekpacten niet echt opgevolgd. Wil de minister daar werk van maken in zijn nieuwe streekbeleid? De minister zou het decreet laten bestaan, maar de structuren niet meer financieren. Dat lijkt de heer Bothuyne een vreemde manier van werken en besturen. Wil de minister voor het streekbeleid nog daadwerkelijk werk maken van een decretale onderbouw?

Steunzones

Met betrekking tot de steunzones had de minister het over Turnhout en Genk, maar ook over de mogelijkheid om nog bijkomende zones af te bakenen. In Oost-Vlaanderen komt dan altijd de oude vraag naar boven met betrekking tot de regio van de stad Ronse, een kleinere stad die echter wordt geconfronteerd met de sociale problemen van een Vlaamse grootstad. Is het mogelijk om die regio op te nemen in het steunzonebeleid dat de minister voert?

Integraal handelsvestigingsbeleid

In de beleidsbrief leest de heer Bothuyne dat het voorontwerp van decreet Integraal Handelsvestigingenbeleid, dat samen met de minister van Omgeving werd uitgewerkt, zo goed als klaar is. Wanneer wil de minister het voorontwerp definitief laten goedkeuren door de Vlaamse Regering? Wanneer kan het parlement het ontwerp van decreet verwachten?

Onderzoek en Ontwikkeling

De minister krijgt heel wat extra middelen voor O&O, met een opstap van 90 miljoen euro. Hoe ziet hij de besteding daarvan? De minister heeft het in zijn beleidsbrief onder andere over de spillovereffecten en het nog meer betrekken van kmo's inzake onderzoek en ontwikkeling. Zijn daar concrete plannen voor?

Innovatie

Innovatief aanbesteden is een concept dat om de zoveel jaar opnieuw opduikt. Er zijn al veel pogingen gedaan, maar tot op heden is het succes grotendeels uitgebleven. Is het innovatieondersteunend aankopen waarover het gaat in de beleidsbrief een alternatief of is het een tweede spoor, naast het innovatief aanbesteden? Dat is voor het lid niet duidelijk. CD&V ondersteunt alleszins de intentie: het overheidsbudget kan een belangrijke katalysator zijn om bijkomende innovatie los te weken.

1.3.2. Tussenkoms van Sonja Claes

Vraaggericht

Sonja Claes vindt de vijf uitgangspunten van de minister positief, maar wil toch een kanttekening maken bij het uitgangspunt van het vraaggericht en marktgedreven ondersteunen inzake Werk en Economie. Het is een mooi principe, waar het lid achter kan staan. Maar hoe pakt de minister dat dan aan wanneer de markt zelf geen vragende partij is? De kans bestaat dat een bepaald aanbod niet wordt gebruikt. Het lid gaat ervan uit dat bedrijven niet in eerste instantie vragende partij zijn om een beleid te voeren met betrekking tot moeilijk plaatsbare werkzoekenden. Als het hele EAD-beleid vraaggericht wordt georganiseerd, op welke manier gaat de overheid dan nog sturen? Op welke manier kan ze dan de werkgevers warm maken voor die moeilijk te plaatsen doelgroep?

Als de overheid meer vraaggedreven gaat werken, dan gaat ze eigenlijk in op dat wat bedrijven toch al willen doen. Ontstaat er dan geen deadweightprobleem? De overheid subsidieert dan mee terwijl dat niet echt nodig is. Het bedrijf vraagt immers al dat er een bepaalde begeleiding of een bepaald onderzoek zou gebeuren. Wat is de verhouding tussen het vraaggericht werken en de mogelijkheid van de overheid om stimulerend op te treden ten aanzien van mankementen op de arbeidsmarkt en inzake werkgelegenheid?

Het lid vraagt de minister in zijn antwoord ook duidelijk te maken op welke manier hij voor een oplossing zal zorgen voor EAD bij lokale besturen en in de socialprofitsector.

Dienstencheques

Er is inzake de dienstencheques een hele discussie geweest over de afschaffing van de verplichting om 60 percent werkzoekenden of leefloners aan te werven. De minister stelde toen dat de afspraak met de sector was gemaakt dat die afschaffing zou worden geëvalueerd. Dat wordt nu herhaald in de beleidsbrief. Kan de evaluatie nu worden toegelicht? Voor mevrouw Claes blijft het hoe dan ook belangrijk om dit verder op te volgen.

Er gaat 1 miljard euro naar de dienstencheques. Het lijkt het lid aangewezen om over de rendabiliteit van de sector een ruimer debat te voeren, gelet op de grote tegemoetkoming van de overheid en de verschillende andere problemen in de sector. Hoever moet de tegemoetkoming van de overheid gaan? Hoe ziet de minister dat ten opzichte van andere maatregelen?

Doelgroepenbeleid en maatwerk

Toen het Maatwerkdecreet is goedgekeurd, is mevrouw Claes er altijd van uitgegaan dat het individueel maatwerk voor Werk was. Ze heeft haar vragen over individueel maatwerk altijd aan de minister van Werk gesteld. Het lid merkt nu dat het individueel maatwerk bij Sociale Economie is ondergebracht. De VOP-maatregel blijft wel bij Werk. Hoe verhoudt zich de VOP-maatregel tot het individueel maatwerk, dat nu bij Sociale Economie komt?

In haar beleidsbrief verwijst de minister van Sociale Economie naar een probleem met de ICF-indicering, de indicering voor de toeleiding naar het collectief maatwerk en later naar het individueel maatwerk. Minister Muylers zegt daarover helemaal niets in de beleidsbrief. Het probleem is er nochtans en het wordt acuut. Er is een rondetafelgesprek geweest dat niet echt veel oplossingen heeft bijgebracht. Of ziet de minister dat anders?

De bevoegdheid inzake indicering door de VDAB ligt bij minister Muylers en hij moet voor een oplossing zorgen binnen de werking van die dienst. Mevrouw Claes maakt de link met de bedragen die werden begroot voor de begeleiding van asielzoekers door de VDAB. In de pers was er aanvankelijk sprake van 40 miljoen euro. In de begroting is er nu 2,5 miljoen euro voor het actieplan uitgetrokken. Hetzelfde gebeurde inzake indicering. Toen duidelijk werd dat de ICF-classificatie zou worden gehanteerd, is er een groot bedrag genoemd dat nodig zou zijn om de indicering uit te voeren. Hoewel het cruciaal was voor de sociale economie, is er geen extra budget uitgetrokken. Hoe ziet de minister dat?

Werk en Welzijn

Op het snijvlak tussen werk en welzijn heeft de minister het over de activering van arbeidsongeschikten. Recent kwam in het nieuws welke federale maatregelen er worden genomen om arbeidsongeschikten terug aan het werk te krijgen. Is

het dat wat de minister bedoeld in de beleidsbrief? Of gaat het om een andere maatregel? Heeft er daarover overleg plaatsgevonden?

Andere vragen

Er is vastgesteld dat de doelgroep die het kwetsbaarst is en het meest baat heeft bij loopbaanbegeleiding, eigenlijk niet echt wordt bereikt. Welke maatregelen wil de minister nemen om die doelgroep beter te bereiken?

Voor werkervaring waren er ESF-middelen beschikbaar tot september 2015. Worden die middelen stopgezet en, indien dat het geval is, waarom?

Is het in verband met de regularisatie van de gesco's mogelijk een overzicht te krijgen van de verdeling van de gesco's over de verschillende beleidsdomeinen?

1.3.3. Tussenkomst van Peter Van Rompuy

Peter Van Rompuy stelt dat de drie beleidsvelden Werk, Economie en Innovatie aan elkaar gelinkt zijn. Het is een heel goede zaak dat minister Muyters bevoegd is voor die drie domeinen. Het afgelopen anderhalf jaar is er een belangrijke vooruitgang geboekt op deze domeinen.

Op het vlak van de werkgelegenheid werd de competitiviteit van de ondernemingen versterkt. Op termijn zullen er resultaten zijn op het vlak van de werkgelegenheid voor alle lagen van de bevolking.

Daarnaast zijn er de maatregelen om de economie aan de praat te krijgen. Hoe kan de productiviteit van hen die aan het werk zijn, worden verhoogd? Dit hangt samen met bevoegdheden die volledig in handen van de minister liggen: innovatie en het economisch overheidsinstrumentarium. Kort geleden is er een belangrijke hervorming goedgekeurd om het innovatielandschap niet alleen te vereenvoudigen, maar ook kwalitatief te verbeteren. Het decreet houdende herstructurering van het beleidsdomein EWI is goedgekeurd, maar nu moet de eigenlijke uitvoering ervan beginnen.

De heer Van Rompuy wil een aantal principes die belangrijk zijn voor de CD&V naar voren schuiven. In de volgende twaalf maanden zal de fractie daarvoor zeker aandacht hebben, in het bijzonder voor de uitvoering van het nieuwe decreet.

Ten eerste is het belangrijk dat er bij het FWO voldoende onafhankelijkheid is tussen de raad van bestuur en het bureau. Dit is een moeilijke oefening, die nog niet helemaal is uitgeklaard. Maar het is een essentiële oefening opdat het nieuwe FWO ten volle zou kunnen renderen.

Ten tweede is het belangrijk dat het FWO – of het FWO+ – en het AIO geen aparte eilanden worden. De komende maanden moet daarover worden gewaakt. De manier waarop er wordt omgegaan met het clusterbeleid maar ook met het strategisch basisonderzoek is essentieel om ervoor te zorgen dat de brug tussen beide pijlers wel degelijk wordt geslagen.

De verdeling van de doctoraatsbeurzen is een ander belangrijk aspect. Het is van essentieel belang dat de verdeling gebeurt op basis van de kwaliteit van de dossiers en niet op basis van provinciale of universitaire verdeelsleutels en dergelijke.

Het is ook belangrijk hoe de verdeling gebeurt tussen investeringen in fundamenteel en gericht onderzoek. Het was lang de traditie om voor een strikte

50/50-verdeling te gaan. Misschien moet het niet altijd zo strikt worden toegepast om toch een zeker evenwicht te bewaren.

Tot slot maakt de heer Van Rompuy een algemene politieke bedenking. De taal van de oppositie is fel veranderd in het afgelopen jaar. De oppositie is heel hevig aan de regeerperiode begonnen, maar de spreker stelt vast dat ze vandaag erg vriendelijk is voor de minister.

1.4. Tussenkomen van de Groenfractie

1.4.1. Tussenkomen van de heer Imade Annouri

Imade Annouri reageert op de laatste opmerking van de heer Van Rompuy. De toon van Groen is nog dezelfde als verleden jaar: scherp als het nodig is en positief en opbouwend als het kan.

Algemeen

De heer Annouri haalt een spreekwoord aan: 'Truth is in the eye of the beholder'. Het lid kijkt met een andere bril naar de Vlaamse realiteit dan de minister en dat is misschien wel logisch. De minister is in dit geval duidelijk optimistisch. In de omgevingsanalyse haalt de minister de positieve evolutie van de jeugdwerkloosheid en de werkzaamheidsgraad van 55-plussers aan, dit onder invloed van de verbeterde conjunctuur. Over de problematiek van de laaggeschoolden en de langdurig werklozen blijft het echter stil.

De totale werkzaamheidsgraad stagneert, net zoals in 2013 en ook in 2014, op ongeveer 71,9 percent. Dat is nog heel ver verwijderd van het doel van 76 percent in 2020. Hoewel de werkzaamheidsgraad van 55-plussers stijgt, blijft ze heel laag in vergelijking met andere leeftijdsgroepen. Aangezien het de bedoeling is mensen langer aan de slag te houden, wordt dit een grote uitdaging.

Vorig jaar heeft de Groenfractie vragen gesteld bij die ambitie van 76 percent. Is die doelstelling wel ambitieus? De minister zegt dat hij met Vlaanderen bij de top van Europa wil horen. Maar om die top te bereiken, is een werkzaamheidsgraad van 76 percent niet voldoende. Vlaanderen moet dan eerder richting 80 percent – of preciezer: 79,2 percent – evolueren om in de top 5 te zitten. Met 76 percent zou Vlaanderen in de top 20 van de regio's zitten.

Ondertussen is er een stagnatie op 72 percent, ondanks de gunstige conjuncturele evolutie. Vorig jaar zei de minister dat hij zich niet zozeer wilde vastpinnen op een cijfer of percentage, maar vooral vooruitgang wilde boeken. Die vooruitgang wordt echter niet gerealiseerd. Moet de lat niet hoger worden gelegd? Op welk cijfer mag de minister in de toekomst worden afgerekend?

Het lijkt erop dat volgens de minister de sterren gunstig staan. De jeugdwerkloosheid daalt, het aantal werkende 55-plussers stijgt, het aantal werklozen met een uitkering neemt af en het aantal vacatures neemt toe. Het zijn allemaal indicaties dat de economie weer aantrekt. Dat is uiteraard een goede zaak. Maar de werkzaamheidsgraad is voor het lid het enige objectieve cijfer. Hoeveel mensen zijn er echt aan de slag? Er mogen nog zoveel vacatures bijkomen, zolang ze niet worden ingevuld, blijven het vacatures en zijn het geen jobs. Pas als het jobs worden, komen er extra inkomsten en kan men tevreden zijn. Maar voorlopig is dat dus niet het geval, want de score voor de werkgelegenheidsgraad is even slecht als vorig jaar. Wat zal de minister concreet ondernemen om de werkzaamheidsgraad op te krikken? Welke concrete ambitie stelt de minister zich naar volgend jaar toe? Waarop mag de minister worden afgerekend?

De Groenfractie meent dat er zo weinig vooruitgang is geboekt omdat de vele voorstellen en uitgangspunten in de beleidsnota wat vaag en niet meetbaar zijn. Dit is jammer genoeg in de voorliggende beleidsbrief opnieuw het geval. Zo wil de minister inzetten op het remediëren van een ongekwalificeerde uitstroom. Dat is terecht en heel positief. Een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt is daartoe een absolute noodzaak. Maar hoe wil de minister dat doen? Door informatie aan te reiken over de arbeidsmarkt en te voorzien in een 'warme overdracht' van onderwijs. Wat betekent dat concreet? Wat verstaat de minister onder een warme overdracht? Het is vaag en niet meetbaar.

De focus in de beleidsbrief ligt zeer sterk op ondersteuning van bedrijven en het versterken van individuele competenties. De heer Annouri mist diezelfde focus op een doeltreffende begeleiding en ondersteuning van mensen die het net het moeilijkst hebben op de arbeidsmarkt. Wie geen job heeft, heeft dit vooral aan zichzelf te wijten en moet meer moeite doen: dat zou men als onderliggende logica kunnen lezen als men van slechte wil is. De spreker verzet zich tegen deze logica. De meeste mensen willen graag werken en zoeken een job die bij hen past. Jammer genoeg blijft het vaak bij doelloos zoeken, zelfs al stijgt het aantal openstaande vacatures.

Het lid verwijst in dit verband ook naar een opmerking van Fons Leroy, gedelegeerd bestuurder, die in een hoorzitting ruiterlijk toegaf dat de VDAB vaak te veraf staat van de werkgevers en hun rekruteringsgedrag. Dat signaleert Groen al langer. De arbeidsmarkt smeren doet men door als bemiddelaar werkzoekenden klaar te maken voor een job waarin ze zich nog verder zullen moeten bekwamen, maar ook door werkgevers voor te bereiden op de aanwerving van kandidaten die voorlopig nog geen witte merel zijn.

Inschakelingsuitkering en jeugdwerkloosheid

Een tweede reeks bedenkingen gaat over de inschakelingsuitkering. Dat de werkzaamheidsgraad er niet op vooruitgaat, bewijst volgens Groen dat het schrappen van de inschakelingsuitkering helemaal geen activerend gevolg heeft gehad. Het enige gevolg is een enorme stijging van het aantal jonge leefloners en een stijging van het aantal werkzoekenden dat van de radar is verdwenen. Waardoor de drempel tot activering bijgevolg een pak hoger is geworden. Wat is de mening van de minister over het schrappen van de inschakelingsuitkering, zoveel maanden later? Heeft hij een zicht op wat er is geworden van de groep die deze uitkering heeft verloren? Welke profielen zitten in die groep? Hoe volgt de minister deze groep op? Zal hij extra inspanningen doen om deze mensen alsnog aan de slag te krijgen, en op welke manier? Nu lijkt het er immers sterk op dat deze groep is afgestoten en uitgesloten, met het perverse effect dat dit een positieve invloed heeft op de jeugdwerkloosheidscijfers.

Het is zeker positief dat de minister de jongeren die in hun beroepsinschakelings-tijd zitten vanaf nu beter wil opvolgen en dat iedere jongere binnen de vier maanden na inschrijving een aanbod krijgt. Uit welk pakket bestaat een dergelijk aanbod? Hoe gebeurt de opvolging op langere termijn? Wat met de jongeren die in de toekomst hun inschakelingsuitkering verliezen zonder een job te hebben gevonden?

De heer Annouri wijst in dit verband nog eens op het probleem van de NEET-jongeren. Het schrappen van de inschakelingsuitkering heeft een grote stijging van het aantal jongeren dat zonder job van de radar verdwijnt, tot gevolg. De jeugdwerkloosheid mag in de cijfers dan wel dalen, de praktijk is minder rooskleurig. Veel jongeren zijn gewoon verdwenen uit die cijfers. De minister wil meer samenwerking tussen de VDAB en de scholen om een beter zicht te krijgen op de NEET-jongeren en om vroegtijdige schoolverlaters beter op te volgen en te

activeren. Dit is belangrijk, maar hoe ziet de minister deze samenwerking precies?

Ook positief zijn de extra middelen, namelijk 4,6 miljoen euro, om de jeugdwerkloosheid aan te pakken, specifiek bij de NEET-jongeren in Brussel. Denkt de minister in de toekomst nog aan dergelijke projecten in andere probleemregio's, zoals bijvoorbeeld Limburg? De heer Annouri suggereert projecten in centrumsteden, waar problemen die zich in heel Vlaanderen manifesteren vaak extra worden uitvergroet en daarom ook extra ondersteuning vergen.

Sectorconvenanten

Inzake de sectorconvenanten zegt de minister op pagina 27 dat binnen de nieuwe generatie sectorconvenanten voor het eerst het principe van de resultaatsfinanciering zal worden geïntroduceerd. Kan hij hiervan enkele concrete voorbeelden geven?

Werkbaar werk

Wat betreft het beleid inzake werkbaar werk, blijft de heer Annouri op zijn honger. De minister haalt terecht aan dat werkbaar werk essentieel is om meer mensen langer en kwaliteitsvol aan het werk te houden. Op dit ogenblik gebeurt dit echter niet. Stress en burn-out vormen in Vlaanderen een torenhoge en sterk stijgende problematiek. Enkele cijfers: twee op drie Belgische werknemers ervaren overmatige stress op het werk; 40 percent van de werknemers heeft regelmatig last van psychische klachten zoals stress, angst, slapeloosheid, neerslachtigheid, concentratieproblemen, agressie en irritatie door het werk; een op zeven voelt zich jaarlijks slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag op het werk. In een tijd dat steeds meer mensen eronderdoor gaan op hun werk, is het voor Groen ondenkbaar om daar geen prioriteit van te maken.

Bij de bespreking van de aanpassing van de begroting 2015 heeft het lid een amendement ingediend om het budget voor werkbaar werk op te trekken. Dit werd niet goedgekeurd. In punt 1.4.2 van de beleidsbrief leest hij drie pistes waarmee de minister wil inzetten op werkbaar werk: loopbaanonderbreking en aanmoedigingspremies, enkele projecten rond leidinggeven en organisatiecultuur via ESF-Vlaanderen, en dienstencheques als instrument om de combinatie van arbeids- en gezinsleven te ondersteunen. Deze pistes zijn volgens het lid ruim onvoldoende om een antwoord te kunnen bieden aan de enorme druk die een groot deel van de Vlaamse werknemers op dit moment ervaart. Kan de minister meer toelichting geven over zijn aanpak rond werkbaar werk? Hoe ziet hij die drie pistes concreet?

Discriminatie en evenredige arbeidsdeelname en diversiteit

In punt 7.9 van de beleidsbrief gaat het over de bestrijding van discriminatie op de arbeidsmarkt. De heer Annouri beseft dat hij op een andere golflengte zit dan de minister. Met het huidige beleid zal de minister er volgens het lid niet in slagen om de activiteitsgraad van kansengroepen op te trekken.

Praktijktesten zijn volgens Groen een noodzakelijk sluitstuk, bovenop de pistes van zelfregulering en sensibilisering die de minister naar voren schuift en die Groen eveneens noodzakelijk vindt. Het huidige instrumentarium is echter onvoldoende om discriminatie op de arbeidsmarkt efficiënt en effectief te bestrijden. De heer Annouri hoopt dat de toekomst hem ongelijk zal geven en dat er binnen dit en afzienbare tijd een duidelijke ommekeer zal komen in de discriminatie, die vandaag nog steeds een stempel drukt op de Vlaamse

arbeidsmarkt en heel wat werkwillige en talentvolle jongeren en ouderen de kans ontnemt om zich duurzaam en kwaliteitsvol te integreren in de samenleving.

Het nieuwe EAD-beleid dat de minister voorstelt, is volgens het lid de facto een afschaffing van dat beleid. Het heeft niets meer met diversiteit te maken. Het gaat over hr-beleid en de ontwikkeling van competenties. De minister wil een "flexibel instrument aanbieden dat op vraag en op maat van de behoeftes van de ondernemer kan worden aangewend". De boodschap lijkt te zijn dat bedrijven die iets aan hun globaal hr-beleid willen doen er geld uit de EAD-pot voor kunnen krijgen. Het competentiebeleid moet volgens de heer Annouri worden aangevuld met een diversiteitsbeleid, met evenredige arbeidsdeelname als streefdoel. Naast de individuele focus op competenties moet ook plaats zijn voor maatregelen op het collectieve niveau: de ondernemingen, de sectoren en de actoren. Het beleid moet structurele drempels wegnemen, ondernemingen en organisaties die de weg naar de steun niet vinden ernaar toeleiden en een draagvlak creëren. Dat gebeurt vandaag niet. Het lid leest in de beleidsbrief ook niets over streefcijfers, monitoring, opleidings- en competentie-instrumenten, de focus op instroom enzovoort.

De centrale vraag is: zal het voor iemand met een migratieachtergrond eenvoudiger worden om een job te vinden, als een bedrijf geen aandacht meer moet besteden aan streefcijfers en het integreren van migranten in het bedrijf, maar enkel moet nadenken over competenties van de toekomst? Wordt de drempel voor een persoon met een handicap lager als een bedrijf niet moet nadenken over de toegankelijkheid tot de werkvloer, maar vooral over competenties? Het antwoord is in beide gevallen negatief volgens de heer Annouri. Het enige positieve in de beleidsbrief over de hervorming van het EAD-beleid, is de oproep aan de sociale partners en andere stakeholders om samen met het Departement WSE, de VDAB en SYNTRA te bekijken hoe en waar ze het verschil kunnen maken. Het lid hoopt dat dit overleg de visie van de minister op het EAD-beleid en de aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt alsnog kan bijsturen.

Hervorming van het doelgroepenbeleid

De heer Annouri heeft twee fundamentele kritieken op de hervorming van het doelgroepenbeleid. In Vlaanderen is er een enorm probleem voor wat betreft de tewerkstelling van enerzijds laaggeschoolden en anderzijds langdurig werklozen. Deze zijn verdwenen als doelgroep. Het lid begrijpt dat de minister voor hen wil inzetten op werkervaring, maar dit zal niet voldoende zijn. Groen pleit er daarom voor om in een bijkomende doelgroepenkorting te voorzien.

De tweede fundamentele bedenking betreft het samennemen van de laag- en middengeschoolde jongeren. Groen vindt dat de middelen van het doelgroepenbeleid moeten worden ingezet voor die groepen die minder dan een gemiddelde kans hebben om een arbeidsplaats te vinden. Laaggeschoolde jongeren hinken sterk achterop, middengeschoolde jongeren niet. De fractie is helemaal niet tegen ondersteuning van middengeschoolden, maar ziet geen enkel argument om deze twee groepen samen te nemen. Waarom wordt bijvoorbeeld niet nagedacht over graduele premies of verschillende premies, afgestemd op de doelgroep? Het streven naar vereenvoudiging mag geen argument zijn om een inefficiënt beleid uit te rollen, dat niet is afgestemd op de realiteit en de noden van de huidige arbeidsmarkt.

Hervorming van de werkervaring

Er blijven veel vragen over de hervorming van de werkervaring, die hopelijk de komende maanden worden beantwoord. De minister wil ook hier vereenvoudigen,

maar het lid hoopt dat hij hierin voorzichtig te werk zal gaan. Dat wil zeggen: in constructief overleg met de sector, met voldoende oog voor overgangsmaatregelen, oog hebbend voor de bezorgdheden van de lokale besturen en in duidelijk overleg met de minister van Sociale Economie.

De heer Annouri is overtuigd van het belang van werkervaring en ondersteunt de uitbreiding ervan. Toch heeft hij twee bedenkingen. De minister zet sterk in op het zogenaamde 'normale economisch circuit'. Denkt de minister niet dat hij dan ook zal moeten investeren in overleg met de aanbieders van werkervaringsplaatsen en met hen meetbare engagementen moet afspreken? Als de werkervaring vruchten afwerpt en aanleiding geeft tot een vaste baan, dan ligt de intensieve begeleiding en de expertise die de begeleiders in de loop der jaren hebben opgebouwd aan de basis daarvan. Hiermee moet de minister zeer omzichtig omspringen. Het gaat om de begeleiding van een van de zwakste groepen op de arbeidsmarkt. Hoe zal de minister een goede en efficiënte begeleiding verzekeren? Die komt nu volledig bij de VDAB, die hiervoor met externe partners zal samenwerken. Welke engagementen zijn er afgesproken voor die begeleiding?

De match van vraag en aanbod

De heer Annouri is tevreden dat de minister stilstaat bij het belang van een goede afstemming van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het lid verwijst naar het begrip 'teachable fit' dat hij al ter sprake bracht in de commissie. Het huidige beleid focust voornamelijk op de werkzoekenden. Nochtans zoeken de meeste werklozen intensief naar een job. Maar werkgevers sluiten vaak de deur voor wie geen perfect cv heeft of te weinig of net te veel ervaring. Bedrijven moeten afstappen van de verwachting om direct het ideale profiel te vinden. Ze moeten zoeken naar competenties bij kandidaten, naar wat mensen kunnen leren. Het aantal openstaande vacatures mag dan stijgen, zolang ze niet zijn ingevuld, komen er geen extra jobs. Is de minister het ermee eens dat niet enkel de werkzoekenden moeten worden geactiveerd, maar ook de vacatures? Welke ambities heeft de minister hierin? Wat is hij van plan te ondernemen zodat het aantal openstaande vacatures sneller wordt ingevuld? Hoe zal de minister bedrijven hierin ondersteunen?

1.4.2. Tussenkoms van Wouter Vanbesien

Wouter Vanbesien gaat in op de vijf v's, de uitgangspunten van de minister: vereenvoudigen, verlagen van drempels, valoriseren, verantwoordelijkheid geven, vraaggericht en marktgedreven ondersteunen. Hij is het eens met de kritiek die mevrouw Claes daarover had inzake het tewerkstellingsbeleid: als 'vraaggericht en marktgedreven ondersteunen' het uitgangspunt is, wat is dan nog de rol van de minister? Die vraag kan ook worden gesteld bij het vernieuwen en versterken van het economisch weefsel. Volgens het lid heeft een minister een opdracht in het richting geven aan de economie. Hij moet niet alleen vraaggericht luisteren naar de ondernemers, en de markt, die zichzelf organiseert, consolideren. In plaats van de v van vraaggericht en marktgedreven moet de v van visie op de toekomst van de economie komen. De minister moet een eigen rol opnemen, uiteraard in overleg met de ondernemers en in combinatie met de vraag van de markt.

Richting van de economie

Welke richting moet de minister dan aangeven? De heer Vanbesien vindt de circulaire economie heel belangrijk voor de toekomst van de Vlaamse economie. De huidige Vlaamse Regering lijkt echter alles wat met circulaire economie te maken heeft naar de minister van Omgeving te verwijzen. De circulaire economie tot afvalbeheer herleiden, is een veel te beperkt uitgangspunt. Een circulaire

economie vergt een systemische omvorming van het economische weefsel, en de minister van Economie heeft daarbij een grote rol te spelen. De heer Vanbesien heeft vragen bij punten die in de beleidsbrief van minister Schauvliege staan, maar waarbij wordt verwezen naar minister Muylers. Dan gaat het onder meer over de roadmap om havens als recyclagehub te bekijken, over het opnemen van de Ford Genk-site in de circulaire economie en over de materialenscan van de VITO. In hoeverre is minister Muylers bereid om die vraag naar samenwerking in te willigen? Zal hij de circulaire economie een plek geven in de ondersteuning van het bedrijfsleven?

De overheid moet volgens het lid ook twee andere toekomstbeelden die nu al in de praktijk worden gebracht, stimuleren. Productdienstsysteemen moeten worden gestimuleerd. Er moet worden afgestapt van de idee dat een product in eigendom komt van een particulier of een bedrijf, die dan, als het product niet meer werkt, met de afval blijven zitten. Een evolutie naar het aanbieden van diensten is nodig. Dergelijke systemische veranderingen in de organisatie van een economie moeten door de overheid worden gestimuleerd. Wat betreft de coöperatieve economie is de heer Vanbesien voorstander van een gemengd systeem met sterke privébedrijven en coöperatieve ondernemingen.

Verder vraagt het lid opheldering over volgende passage over het clusterbeleid op pagina 26 van de beleidsbrief: "Alhoewel de Vlaamse Regering in het clusterbeleid geen top-downaanpak voorstaat, wordt met bijzondere aandacht uitgekeken naar mogelijke initiatieven met betrekking tot de in het Regeerakkoord vermelde maatschappelijke transitiedomeinen, zoals de duurzame chemie, slimme materialen, energietransities, duurzame logistiek en mobiliteit, agrovoeding, medische technologie en zorginnovatie. Met het voorgestelde clusterbeleid komen we tegemoet aan de engagementen uit het regeerakkoord in die domeinen.". Enerzijds wordt hier, terecht, gezegd dat er prioritaire transitiedomeinen zijn waarin de overheid een richting wil aangeven, maar anderzijds begint het citaat met de opmerking dat de overheid geen top-downaanpak voorstaat en dat zij dus de richting niet wil bepalen.

Zullen er transitiedomeinen wegvallen uit het clusterbeleid? Komen er naast de transitiedomeinen andere elementen voor een clusterbeleid?

Steuninstrumentarium

In de beleidsbrief staat dat de minister op basis van een impactevaluatie zal bekijken hoe het steuninstrumentarium op het vlak van economie en innovatie verder vanuit het oogpunt van de klant, waaronder de kmo's, kan worden geoptimaliseerd. Het lid vindt dat een goed uitgangspunt, maar de scan moet ook worden uitgevoerd op basis van wat de overheid wil voor de economie.

Onderzoek

Europa ziet het begrip 'Responsible Research and Innovation' ontstaan. Dit is te vergelijken met het maatschappelijk verantwoord ondernemen voor bedrijven, maar dan voor het onderzoeksveld. De heer Vanbesien vindt dit een heel interessant concept en vindt dat de Vlaamse overheid hier maatstaven moet uitzetten. Is de minister bereid hiermee aan de slag te gaan?

Hij vraagt ook naar de visie van minister Muylers over de verdeling van de budgetten tussen fundamenteel en niet-fundamenteel onderzoek, en over de slaagkansen bij het FWO.

Ruimte om te ondernemen

Is minister Muylers van plan om bij de invulling van de domeinen van Ford Genk en Opel Antwerpen, dat nu de Churchillsite wordt genoemd, in de richting van een circulaire of duurzame economie te werken?

De beleidsbrief vermeldt verschillende initiatieven in verband met bedrijfshuisvestingsmogelijkheden. Wordt daarbij ook rekening gehouden met ruimte-efficiëntie? Die is belangrijk, gelet op de beperkte ruimte in Vlaanderen. Er is nog steeds heel wat ruimte-inefficiëntie in het beheer van de bedrijventerreinen en bedrijfsruimten.

Technopolis

De heer Vanbesien heeft de indruk dat er nog steeds interne problemen zijn in de organisatie van de nv Technopolis. Technopolis is inzake de promotie van technologie, technologieonderzoek en innovatie een vlaggenschip. Zijn er plannen om het personeel gerust te stellen? Is er geen externe ingreep nodig om intern de rust te doen terugkeren?

1.5. Tussenkomen van de N-VA-fractie

1.5.1. Tussenkomen van Miranda Van Eetvelde

Miranda Van Eetvelde focust op de competentieverwerving van jongeren en de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Inzake het investeren in competenties is ze benieuwd naar de resultaten van het beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2015-2020, dat voor een betere instroom moet zorgen van STEM-opleidingen. De Vlaamse economie en arbeidsmarkt kunnen deze investeringen in en extra aandacht voor deze opleidingen zeer goed gebruiken.

Competentieverwerving van jongeren

De competentieverwerving van jongeren en de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt zijn het best zichtbaar in het nieuwe duaal stelsel van leren en werken. Op dat vlak wordt een grote stap vooruitgezet en is de minister terecht zeer ambitieus. De krijtlijnen zijn duidelijk. Wanneer worden de eerste voorlopige resultaten van de proefprojecten verwacht?

Een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt is primordiaal. Dat is ook de verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs. De VDAB bijvoorbeeld wordt door beide ministers aangestuurd om jongeren in het secundair onderwijs al met de arbeidsmarkt kennis te laten maken. Daar moet blijvend op worden ingezet. Het nieuwe eenduidige en geharmoniseerde statuut moet ervoor zorgen dat de ongekwalficeerde uitstroom wordt teruggedrongen. De 'warme overdracht' kan hier een belangrijke rol in spelen. Het overdragen van arbeidsmarktgerichte gegevens, zoals het studieverleden, de gewenste jobs en de regio van jongeren die uit het stelsel leren en werken uitstromen naar de VDAB, kan de voortzetting van de individuele begeleiding vergemakkelijken. Het begrip 'werkplekleren' moet verder worden gedefinieerd en verfijnd in samenspraak met de minister van Onderwijs.

De intensere samenwerking tussen de VDAB en het onderwijs kan ook voordelen hebben voor het opsporen en begeleiden van NEET-jongeren. In Antwerpen heeft men daar een specifieke aanpak voor die als voorbeeld kan dienen. Kan de minister al wat concrete resultaten of acties toelichten van de opsporing en begeleiding van NEET-jongeren? Wat is de rol van straathoekwerkers hierin?

De competentieverwerving van jongeren kan niet los worden gezien van een aanbod op maat. Eenmaal ze zich op de arbeidsmarkt bevinden, moeten de jongeren voldoende kansen krijgen. Volgens mevrouw Van Eetvelde is er geen beter instrument om deze kansen te maximaliseren dan via de individuele beroepsopleiding in een onderneming. Dat blijft een van de meest succesvolle instroomkanalen en scoort veel beter dan WEP-plus of PWA op het vlak van tewerkstelling en doorstroom na het voltooien van de opleiding of het wegvallen van de ondersteuning. Het instrument is echter te weinig bekend in het bedrijfsleven. Het is goed dat de minister daar verder op inzet via tijdelijke werkervaring. Ook de werkinlevingstrajecten voor jongeren kennen verschillende voordelen. De goedgekeurde WIJ!-projecten zijn van start gegaan op 1 juni 2015. Is er reeds een voorlopige evaluatie beschikbaar?

PWA

De hervorming van het PWA-stelsel blijkt moeilijker dan aanvankelijk gedacht. Het is goed dat de minister kiest voor de geleidelijke aanpak. Mevrouw Van Eetvelde hoopt wel dat de vooropgestelde timing wordt gehaald. Het is een goede zaak dat de communicatie met het Vlaams Platform PWA/PWA-DCO behouden blijft.

Dienstencheques

Inzake de dienstencheques sluit het lid zich aan bij de vragen van de andere commissieleden. Het is belangrijk dat de VDAB acties onderneemt om de screening en toeleiding naar de dienstenchequebedrijven te versterken. De dienstenchequebedrijven van hun kant zullen de nodige maatregelen moeten nemen om de kansen van laaggeschoolden en langdurig werklozen te versterken. Het afsprakenkader tussen de minister en de sector moet op regelmatige basis worden opgevolgd. Verder is het uitkijken naar de overdracht van de taken van de RVA in 2016, waarvoor de besluiten van de Vlaamse Regering in opmaak zijn. Het lid benadrukt dat de dienstenchequesector het ultieme instrument blijft om de combinatie arbeid/gezinsleven beter te combineren. Het is uiteraard belangrijk om de rentabiliteit ervan in het oog te houden.

Knelpuntberoepen en tenderbegeleiding

Een betere matching tussen vraag en aanbod is een echte noodzaak. Om verschillende knelpunten aan te pakken, is het belangrijk dat de minister hierop blijft inzetten. Er gebeurt al heel wat: zo geraakte in 2014 driekwart van de knelpuntberoepen ingevuld. Om dit cijfer op te krikken, wordt er werk gemaakt van een nieuwe, sectorgerichte invulling van de intensieve bemiddelings- en begeleidingstender.

Die vernieuwde tenderformule moet volgens mevrouw Van Eetvelde werkzoekenden met een duidelijk jobdoelwit op een kostenefficiënte manier duurzaam aan de slag krijgen. Het lid is dan ook zeer benieuwd naar de resultaten van deze nieuwe invulling en vraagt de minister meer informatie over hoe de sectororganisaties nauwer betrokken zullen worden bij het invullen van de vacatures in hun sector. Daarnaast zijn er bij de knelpuntopleidingen grote verschillen wat betreft de uitstroom. Hoe zal de minister de uitstroom van de verschillende opleidingen proberen te verhogen?

1.5.2. Tussenkoms van Jan Hofkens

Jan Hofkens stelt vast dat de problemen inzake langdurig werkloosheid en de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt al jaren worden aangekaart. Hij stelt nu tevreden vast dat er het afgelopen jaar fundamentele hervormingen in de

steigers zijn gezet, zoals het doelgroepenbeleid, dat de 'verrommeling' van meer dan dertig doelgroepen omzet in een gefocust beleid. De tijdelijke werkervaring is cruciaal om langdurig werkzoekenden aan het werk te krijgen. Daarover heeft de minister nu een conceptnota klaar. Het lid noemt minister Muyters dan ook 'Philippe de Hervormer'. De kracht van verandering heeft zich het voorbije jaar duidelijk getoond.

Na de rapporten van vorige week van de Nationale Bank en het Planbureau is het duidelijk dat de reeds genomen maatregelen werken, aldus de heer Hofkens. Door de federale taxshift zouden er 65.000 bijkomende jobs worden gecreëerd. Het lid vindt dit hartverwarmend. In de commissie wordt vaak over de tewerkstelling van kansengroepen, jongeren, ouderen en langdurig werklozen gesproken, maar het begint altijd bij de creatie van jobs.

Langdurig werklozen

Een studie van de KU Leuven concludeerde dat kwalitatieve begeleiding van langdurig werklozen wel degelijk het verschil maakt en een substantiële impact heeft op hun kansen op werkzaamheid. De studie bevestigt volgens het lid de stelling dat het aan het werk krijgen van langdurig werklozen op een bepaald ogenblik, ondanks taxshift en andere maatregelen, niet meer een probleem van loonkost is, maar een van competentieverwerving en competentieversterking en dus begeleiding.

In die context verwijst de heer Hofkens naar een recente Telefactsreportage, waarin een negatief beeld werd opgehangen van de begeleiding van werklozen via externe bedrijven. Is de kwaliteit van sommige opleidingen werkelijk ondermaats? Of wordt hier vanuit een geïsoleerd geval een algemeen negatief beeld opgehangen?

Langdurig zieken

De tweede groep die niet uit het oog mag worden verloren, is die van de langdurig zieken. Het verminderen of afschaffen van de brugpensioen- of andere uitloopbaanstelsels heeft ertoe geleid dat er langer wordt gewerkt. Maar er worden tegelijkertijd blijkbaar andere wegen gezocht om toch vervroegd uit de arbeidsmarkt te treden. Zo is er een significante stijging van het aantal langdurig zieken. Volgens de heer Hofkens zijn er binnen die groep toch heel wat mensen die mits de nodige begeleiding en aandacht toch nog kansen kunnen krijgen op de arbeidsmarkt. Vlaanderen is pionier geweest met een samenwerkingsakkoord met de VDAB, het RIZIV en de ziekenfondsen, met positieve resultaten. Van de arbeidsongeschikten die daar op vrijwillige basis aan deelnemen, vindt 40 procent binnen een redelijke periode toch nog een kans op de arbeidsmarkt.

Ondertussen plant het federaal niveau ook een aantal wijzigingen, onder meer een re-integratietraject binnen twee of drie maanden na het begin van de arbeidsongeschiktheid. De uitvoering van dat wetgevende kader zit in essentie opnieuw bij de VDAB en de minister. De heer Hofkens roept daarom op om maximaal in te zetten op de samenwerking en het pioniersproject. Het lid vraagt niet om dure beleidsmaatregelen te nemen, maar er aandacht voor te hebben in het beleid. Men mag langdurig zieken, vaak ook jonge mensen, niet afschrijven maar men moet ze blijven meenemen in het activeringsbeleid.

Herstructurering

Een volgende groep zijn degenen die het slachtoffer zijn van een herstructurering en hun job hebben verloren. Er is een heel traject van tewerkstellingscellen, outplacement enzovoort. Cijfers van de succesratio tonen aan dat die outplace-

mentbegeleiding werkt, maar dat niet alle programma's even efficiënt zijn. Het lid vraagt de inhoudelijke vereisten te bekijken die aan een dergelijk outplacementprogramma worden gekoppeld. De overheid kan niet overal individuele begeleidingen op maat opleggen, maar er zou een denkoefening kunnen gebeuren om na te gaan hoe die outplacementbegeleidingen inhoudelijk beter kunnen werken. In de eerste zes maanden vindt immers ongeveer één op twee werk. Maar wie het in die periode niet vindt, vindt na twaalf of achttien maanden ook geen werk. Die eerste periode, waarin mensen maximaal worden ondersteund, is blijkbaar cruciaal. Misschien moet meer worden ingezet op individuele dan op collectieve begeleiding, die nu vaak de norm is bij outplacementbegeleidingen.

Economische migratie

Ook economische migratie is nu een nieuwe Vlaamse bevoegdheid. De minister vermeldt in de beleidsbrief dat hij wil starten met "de voorbereiding om werk te maken van een actief arbeidsmigratiebeleid voor werknemers en zelfstandigen, afgestemd op de specifieke noden van de Vlaamse arbeidsmarkt". De heer Hofkens vraagt of de minister over deze werf al bepaalde ideeën heeft. Hij hoopt dat deze legislatuur een grote stap voorwaarts kan worden gezet om het kader voor economische migratie te herdenken en, zeker wat betreft de knelpuntberoepen, naar een nieuwere visie te gaan.

Controle en sanctionering

De opsomming van maatregelen in de beleidsnota toont aan dat er ongelooflijk veel arbeidsmarktinstrumenten zijn. De heer Hofkens meent dat er misschien zelfs iets te veel enthousiasme is geweest in het ontwikkelen van instrumenten. Voor degenen die al die geboden kansen niet grijpen, moet men durven streng zijn. Het lid hoopt dat het federale besluit er tijdig is en dat de minister op 1 januari 2016 het controle- en sanctiebeleid kan lanceren. Hij verwacht daarbij een sterk en constructief beleid van de minister en van de VDAB.

1.5.3. Tussenkoms van Sabine Vermeulen

Personen met een arbeidshandicap

Sabine Vermeulen vraagt bijzondere aandacht voor de doelgroep van mensen met een handicap. De minister blijft deze groep ondersteunen met arbeidsondersteunende maatregelen. De VOP werd uitgebreid naar maatwerkbedrijven (dus ook naar de voormalige beschutte werkplaatsen), personen met psychosociale problematieken en doorstromers vanuit de sociale economie. De uitbreiding moet deze specifieke doelgroepmedewerkers en personen met een arbeidshandicap meer kansen bieden op de reguliere arbeidsmarkt.

De Commissie Diversiteit van de SERV heeft een lijst opgemaakt met zeventig actiepunten om meer mensen met een arbeidshandicap op de reguliere arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Die zullen in de lente van 2016 worden besproken met de diverse ministers van Werk. Uit het rapport van de SERV blijkt dat er nog heel veel drempels zijn. Er zijn bijvoorbeeld werknemers die het bestaan van de VOP niet kennen. Dit zijn soms werknemers die van job willen veranderen, maar gezien hun arbeidshandicap op een drempel stuiten om het initiatief te nemen. Mevrouw Vermeulen vraagt dat er meer gebeurt voor deze doelgroep.

1.5.4. *Tussenkomst van Andries Gryffroy*

Andries Gryffroy oppert dat Vlaanderen bij de top van de Europese regio's wil horen. Daarom wordt gemikt op een werkzaamheidsgraad van 76 percent en een investering van 3 percent in O&O. Na de economische crisis is er gelukkig eindelijk een kentering merkbaar. Zonder economische groei kan immers geen enkele maatregel jobs creëren. Deze visie vindt de spreker terug in de beleidsnota.

De maatregelen die nu worden uitgewerkt, bijvoorbeeld inzake tijdelijke werkervaring, zijn volgens de heer *Gryffroy* socialer dan vroeger. Vroeger waren er altijd wachttijden voor men kon instappen in een project of stelsel. Nu wordt met een checklist gewerkt. Daaruit blijkt wie het moeilijk zal hebben op de arbeidsmarkt zodat onmiddellijk kan worden bijgestuurd. Iedereen kent in zijn omgeving wel een jongere die het op school moeilijk heeft gehad. Met de checklist kan de VDAB dat snel detecteren en de jongere op weg helpen in de goede richting.

'We like change but we don't like to change'. Dat fenomeen doet zich vaak voor. Iedereen wil dingen veranderen maar als dat concreet wordt en structuren worden aangepast, botst men altijd op weerwerk. De beste manier om daartegen in te gaan, is erop anticiperen. Ook blijven communiceren is belangrijk en dat is ook duidelijk wat minister *Muyters* doet. Men moet ervoor zorgen dat de basis mee is en men moet af en toe achteromkijken. Bijsturen kan, maar het grotere plaatje mag niet uit het oog worden verloren. De minister moet de grote lijnen van de hervormingen blijven bewaken.

Kmo-portefeuille

De vereenvoudiging van de kmo-portefeuille biedt een enorme meerwaarde. Dit zal ook belangrijk zijn voor het tweede spoor van het EAD-beleid, dat gelanceerd wordt in april 2016. Voorziet de minister in een evaluatie en wanneer zou die gebeuren?

Tijdelijke werkervaring

De vereenvoudiging van de tijdelijke werkervaring is een zeer belangrijke hervorming. De werkzoekende zag door de bomen het bos niet meer, nu wordt er aan één systeem gewerkt. Wie het echt niet haalt op de arbeidsmarkt, kan overstappen naar een maatwerkbedrijf, een bevoegdheid van minister *Homans*. Dit is volgens het lid zeer logisch.

Er moet inzake werkervaring natuurlijk nog een en ander worden ingevuld. Er zal een restgroep zijn bij de PWA'ers. Wat gaat de minister daarmee doen?

Het systeem valt of staat met twee parameters: de werking van de VDAB en voldoende werkvloeren bij de private ondernemingen. Zal de minister de privésector kunnen motiveren om genoeg werkplekken voor tijdelijke werkervaring ter beschikking te stellen?

De leefloontrekkers krijgen een arbeidsovereenkomst, in tegenstelling tot al de anderen die werkzoekende zullen blijven maar daarbovenop een premie kunnen krijgen. Dit is strikt noodzakelijk. Zonder die overeenkomst kunnen de betrokkenen immers nooit de sociale rechten opbouwen die nodig zijn om door te stromen naar het klassieke systeem. De samenwerking tussen de VDAB en de OCMW's zal hierbij cruciaal zijn. Hoe ziet de minister dit concreet? Zal de lokale VDAB het initiatief moeten nemen?

Ondernemen

De heer Gryffroy vindt in de beleidsbrief veel terug over het ondernemersklimaat. In een goed klimaat is er aandacht voor de ondersteuning van starters, dat is logisch, maar ook de doorgroeiërs en degenen die hun onderneming stopzetten moeten aandacht krijgen, evenals de student-ondernemers. Een heel belangrijke stap werd gezet door het attest 'bedrijfsbeheer' te vervroegen in de opleiding en te voorzien in een bijkomende module voor de student-ondernemers.

Uit studies, die het vorige zittingsjaar in de commissie werden besproken, blijkt dat faillissementen soms het gevolg zijn van een slechte voorbereiding of van onvoldoende kennis. Een oplossing kan verschillende richtingen uitgaan. Er kunnen drempels worden ingebouwd, en dat kan door het opleggen van het volgen van algemene vakken of eerder in een sectorale benadering. Het lid zou later in de commissie dieper willen ingaan op de voor- en nadelen van drempels. Drempels kunnen strenger worden gemaakt opdat de starter beter voorbereid is op het ondernemerschap. Drempels kunnen ook specifiekere worden of per sector worden ingebouwd. Maar drempels kunnen ook verlaagd worden, zodat iedereen heel snel toegang kan vinden tot het ondernemerschap.

Toegang tot investeringsmiddelen

De Vlaamse Kredietbemiddelaar werd al eerder besproken in de commissie en is ook een item in de beleidsbrief. De Kredietbemiddelaar kan een goede rol spelen en de heer Gryffroy dringt erop aan dat hij meer bekendheid krijgt bij de ondernemers. Nu dienen ondernemers al te vaak een dossier in bij een bank, waarna ze verwonderd zijn dat ze het krediet, ook al is het een klein investeringskrediet, niet krijgen. De banken geven het echter niet omdat het dossier onvoldoende is onderbouwd. Kredietbemiddeling kan hier veel bij helpen.

De minister heeft de ambitie om elk goed businessplan via de PMV een financiering te laten vinden. Dit is een nobele ambitie, maar hoe denkt de minister die te kunnen waarmaken? Hoe zullen de bedrijven de weg naar PMV vinden? Naar verluidt vinden bedrijven het vaak lastig om met PMV te moeten samenwerken: te log, te duur, er worden voorwaarden gesteld inzake participatie en de raad van bestuur. De PMV is volgens het lid niet bij iedereen geliefd.

De beleidsbrief vermeldt ook de samenwerkingsprincipes tussen de PMV en de LRM. De heer Gryffroy weet uit ervaring dat sommige investeerders vroeger de gewoonte hadden om zowel bij PMV als de LRM en het VEB aan te kloppen, waardoor drie overheidsbedrijven door hetzelfde dossier werden gevat. Tussen PMV en VEB zijn er nu afspraken gemaakt, maar er zou volgens het lid een overeenkomst moeten komen tussen LRM en PMV zodat ze niet langer dezelfde dossiers behandelen. Een dossier moet aan de ene of aan de andere instantie worden toegewezen. Hij wil van de minister weten of dit mogelijk is.

Digitale loket

De beleidsbrief gaat ook in op de uitbouw van de eenloketfunctie en de administratieve vereenvoudiging. Ondernemers zullen op termijn via één centraal punt toegang krijgen tot achterliggende applicaties van de entiteiten voor het digitaal aanvragen van erkenningen, vergunningen, subsidies en het melden van fiscale aspecten. Het lid wil weten of de minister hiervoor een timing heeft, wat de specifieke taken van het opvolgingscomité zijn en wie erin zal zetelen. Bepaalde aspecten zijn ook gerelateerd aan bevoegdheden van de federale overheid. Zal er ook een vertegenwoordiger van de federale overheid in het comité worden opgenomen om zo een snelle link te hebben tussen het federale en het Vlaamse niveau?

Europese vertegenwoordiging

De Europese Unie is een belangrijke hefboom voor het Vlaams buitenlands beleid. De coördinatie in het algemeen, maar ook de vertegenwoordiging in de Europese Unie zijn belangrijk. Hoe wil de minister dit concreet aanpakken?

Streekontwikkeling

De N-VA-fractie is er ten stelligste van overtuigd dat het beleid van de minister en de accenten die hij wil leggen inzake het streekoverleg correct zijn. Het is aan de lokale besturen om het streekbeleid gestalte te geven, maar ze kunnen het verankeren in streekintercommunales en samenwerken met andere organisaties, ook met de sociale partners. De minister spreekt in een eerste fase van een proeftuin. Het lid gaat ervan uit dat alle gemeenten zullen kunnen intekenen en dat er met verschillende oproepen zal worden gewerkt. Maar wat gebeurt er met de clusters van gemeenten die nog niet intekenen op de eerste projectoproep? Wanneer plant de minister een evaluatie? De bottom-upbenadering is voor de fractie van het lid essentieel. De vraag wordt gesteld aan provincies, intercommunales, sociale partners, en niet omgekeerd. Het initiatief komt dus vooral vanuit de lokale besturen. Het zijn immers zij die het lokale beleid echt moeten uittekenen.

Technopolis

De heer Gryffroy vermeldt tot slot dat hij, en wellicht ook andere leden en het kabinet, halfweg oktober 2015 een anoniem bericht kreeg van een aantal medewerkers van Technopolis. Op een eerdere vraag om uitleg heeft de minister geantwoord had de werkingssubsidies on hold werden gezet en dat de raad van bestuur met een actieplan zou komen. Wat is de stand van zaken? Wanneer wordt het actieplan afgerond? Het is de taak van de raad van bestuur om dit te bespreken, maar het lid gaat ervan uit dat de minister en zijn kabinet daarvan op de hoogte zullen worden gebracht. Zal de raad van bestuur ook tegemoetkomen aan de vraag van de medewerkers naar een anonieme audit?

1.5.5. Tussenkoms van Matthias Diependaele

Innovatie

Matthias Diependaele belicht wat zijn fractie met betrekking tot innovatie belangrijk vindt. De fractie steunt uiteraard de beleidsbrief. Die is binnen het regeerakkoord uitgetekend en daar staat de fractie loyaal achter.

In 2000 werd de Lissabonstrategie aangenomen. Dit is de oorspronkelijke langetermijnstrategie waarin de 3 percent voor O&O voor het eerst in een Europese context is afgesproken. De N-VA houdt nog altijd vast aan die doelstelling van 3 percent, hoewel die niet gemakkelijk of zonder inspanningen te bereiken zal zijn. De jongste zes tot zeven jaar, dus ook tijdens de vorige legislatuur, is dat percentage echter altijd gestegen. Vandaag is het voor Vlaanderen 2,54 percent. Er is verhoudingsgewijs nog nooit zo veel besteed aan onderzoek en ontwikkeling in Vlaanderen en dat is volgens het lid een zeer goede zaak. Het gaat niet alleen om de overheidsmiddelen die daarvoor worden uitgetrokken, maar ook om het kader, de omgeving die het beleid creëert om ondernemingen aan te moedigen om te investeren.

De heer Diependaele erkent dat de federale maatregel van de 80 percent korting op de bedrijfsvoorheffing zeer goed is. Maar ook Vlaanderen zal vandaag eindelijk opnieuw een paar stappen vooruitzetten, met het saneren en het efficiënter maken van het Vlaamse overheidsinstrumentarium voor innovatie. Dit is een

cruciaal element, waarvan de hele beleidsbrief doordrongen is. De N-VA-fractie staat daar zeker achter.

Vlaanderen heeft een voorsprong op het vlak van chemie en life sciences en staat op deze domeinen aan de top. Dit is structureel van onderuit gegroeid, zoals bijvoorbeeld de biotechnologie in Gent, en dat moet men blijven ondersteunen.

De beleidsbrief zet heel sterk in op een aantal elementen. Het zijn ook de belangrijkste opmerkingen die internationaal altijd worden aangegeven als werkpunten voor het innovatielandschap. In de eerste plaats is dat het vermarkten, het gaan commercialiseren van innovatieve ideeën. Dit gaat samen met het uitbreiden van het instrumentarium voor het volledige innovatieproject, van idee tot product. Ook die laatste schakel wordt nu meegenomen. Het is een werkpunt dat al langer aansleept en de heer Diependaele heeft er de jongste jaren altijd voor gepleit.

Verder is er het hefboom- en multiplicatoreffect bij steuntoekenning, dus het spillovereffect van innovatieve bedrijven. De jongste jaren werd vaak opgemerkt dat er heel wat innovatiesteun naar grote bedrijven gaat, maar verhoudingsgewijs niet genoeg naar kmo's. In de voorliggende beleidsbrief staat nu heel uitdrukkelijk dat er meer aandacht zal gaan naar de kmo's. Ook kleine en middelgrote ondernemingen die zich niet meteen bewust zijn van hun innovatiepotentieel zullen worden aangemoedigd om te innoveren en zullen wegwijs worden gemaakt. Grote bedrijven aanmoedigen om met kmo's samen te werken, heeft heel wat voordelen, niet alleen inzake het bereik van de financiële ondersteuning maar ook omdat er zo clusters ontstaan, organisch gegroeide omgevingen waar die wisselwerking heel sterk is.

Er wordt door de minister ook ingezet op samenwerking in een klimaat van open innovatie. Bedrijven moeten in de eerste plaats vaak over een drempel worden geholpen als het om open innovatie gaat. Het is immers niet evident dat ze hun concurrentievoordeel zomaar uit handen geven. Als men de discussie met ondernemers aangaat, blijkt echter dat ze vaak de meerwaarde voor hun eigen bedrijf wel inzien. De clustervorming is daar absoluut een uiting van.

Daaraan moet zeker ook nog de internationalisering als werkpunt worden toegevoegd en de minister zet ook daar verder op in, aldus de heer Diependaele.

1.5.6. Tussenkost van Grete Remen

Grete Remen feliciteert de minister met zijn beleidsbrief, maar waarschuwt tegelijk dat er nog heel wat uitdagingen zijn, ondanks het broze economische herstel. Het lid is ervan overtuigd dat de minister de Vlaamse ondernemers alle kansen wil geven, vanuit het besef dat er zonder ondernemers geen economie is, geen werk, geen koopkracht en geen welvaart.

Wendbare werknemers en ondernemers

Er moet langer en met meer mensen worden gewerkt om ons sociaal verdienmodel en de vergrijzingskost betaalbaar te houden. Volgens enkele bronnen kan dat alleen als van een 30 urenweek met behoud van loon de norm wordt gemaakt, maar dat is volgens het lid een utopie. Ten eerste is het onbetaalbaar en ten tweede blijkt uit een recente OESO-studie dat België het vierde beste land ter wereld is op het vlak van evenwicht tussen werk en privé. Bovendien blijkt dat de Belg gemiddeld 35 uur per week werkt en dus niet het imago heeft van lange uren te kloppen.

Om de loopbaan werkbaar te houden, is het noodzakelijk dat elke werknemer zijn job betekenisvol kan invullen, met voldoende uitdagingen en een juiste balans tussen privé en werk. De Vlaamse Regering komt daaraan tegemoet met onder meer dienstencheques en allerlei stelsels van loopbaanonderbreking en aanmoedigingspremies. Ook opleiding en ontwikkeling kunnen een hefboom zijn om langer met goesting te blijven werken. Werknemers staan met de nieuw verworven competenties bovendien sterker op de arbeidsmarkt. De uitwerking van een eengemaakt Vlaams opleidingsinstrument is dan ook een grote prioriteit. Werknemers die zich geregeld bijscholen, zijn immers wendbaarder op de arbeidsmarkt. Een goed voorbeeld is Zweden: maar liefst 21 percent van de Zweedse werknemers schoolt zich regelmatig bij, tegenover 5 percent van de Vlamingen.

Werkbaar werk is ook een prioriteit voor de werkgevers, die vaak vergeten worden in deze discussie. Uit een studie is nochtans gebleken dat 60 percent van de ondernemers kampt met de combinatie van privéleven en werk. Ze werken vaak 60 uur per week en hebben ook een gezin, familie en vrienden. Mevrouw Remen mist in deze beleidsbrief tools en instrumenten die aan de werkgever en ondernemer worden aangereikt. Waar blijven de maatregelen voor de werkgevers? Dit is voor een stuk federale materie, maar Vlaanderen kan in dat verband ook betekenisvol zijn. Wat zou er gebeuren als de ondernemers afhaken? Als er geen aanbieders van jobs zijn, kan er oog geen sprake zijn van werkbaar werk.

Arbeidshandicap

Werkbaar werk moet er ook zijn voor personen met een arbeidshandicap. Uit recent onderzoek van de SERV is gebleken dat nog geen vier op de tien werknemers met een handicap hun werk als werkbaar ervaren. Ook blijkt dat zij heel gemakkelijk het slachtoffer worden van pestgedrag op de werkvloer. Voor mevrouw Remen is dit in de open, diverse maatschappij van de 21ste eeuw onaanvaardbaar. Er zijn veel werkgevers die inclusief ondernemen willen toepassen, maar tegenkanting ondervinden op de werkvloer. Plant de minister nog bijkomende maatregelen om werkbaar werk voor personen met een arbeidshandicap mogelijk te maken? Wordt er binnen het beleid specifieke aandacht gegeven aan pestgedrag op de werkvloer ten aanzien van personen met een handicap? Dat blijft in de beleidsbrief wat onduidelijk.

Kernversterking en decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid

Een ander belangrijk onderwerp is de indrukwekkende leegstand van handelspanden. Een van de oorzaken daarvan is de stijgende populariteit van e-commerce. Dit is op zich geen negatieve evolutie, maar er moet over gewaakt worden dat de onlinehandel geen bedreiging vormt voor het voortbestaan van de fysieke winkels in Vlaanderen. De spreker vindt het zeer positief dat de Vlaamse Regering een campagne op touw heeft gezet om van e-commerce voor fysieke handelaars een opportuniteit te maken. De Vlaamse detailhandel krijgt daarbij tools aangereikt om de onlinehandel te stimuleren.

Andere oorzaken van de leegstand zijn het gewijzigde consumentengedrag, grootschalige baanwinkels en slechte bereikbaarheid van de stadskernen, stelt mevrouw Remen. De Vlaamse Regering wil de steden en gemeenten daarom bijstaan om zelf een doordachte detailhandelsvisie te ontwikkelen en zo de stadskernen weer aantrekkelijk te maken. Het voorontwerp van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid zit in de pijplijn, maar intussen zijn er al acties en regelgeving die de steden en gemeenten aanzetten om zelf een strategisch commercieel plan uit te werken. Daarbij moet niet enkel aandacht gaan naar de achteruitgang van de detailhandel, maar moeten lokale besturen zorgen voor een goede mix van detailhandel, recreatie, horeca, ontspanning, publieke dienstver-

lening, cultuur, zorg en onderwijs. Hoe moedigt de Vlaamse Regering de lokale besturen in die multidisciplinaire aanpak aan? Kan de minister eventueel een overzicht geven van de bestaande tools die ter beschikking worden gesteld van de lokale besturen om een kernhandelsvisie te ontwikkelen om leegstand tegen te gaan?

Steunzones

Mevrouw Remen verwijst naar de specifieke steunmaatregel waarbij bedrijven die in een steunzone liggen een korting op de bedrijfsvoorheffing krijgen bij de aanwerving van nieuwe personeelsleden indien er reeds een vorm van Vlaamse steun werd toegekend. Het is een vrij complexe maatregel. Is de maatregel voldoende bekend bij de kmo's en bedrijven? Verloopt de communicatie erover vlot? Via welke kanalen wordt er gecommuniceerd? Gebeurt dit via het Agentschap Ondernemen? Komt er hiervan binnenkort een evaluatie?

Voor heel wat kmo's is het een knelpunt dat de investering al rond moet zijn vooraleer ze met nieuwe mensen aan de slag gaan. Dit is in de realiteit vaak moeilijk haalbaar. Kan hij hier iets aan doen?

1.5.7. Tussenkomst van Axel Ronse

Ruimte voor ondernemers

Axel Ronse heeft als lid van de commissies voor Ruimtelijke Ordening en Economie een grote interesse voor het thema ruimte voor ondernemers. Hij haalt het voorbeeld aan van Atelier Vierkant, een onderneming uit Beernem die op wereldniveau exporteert en een twintigtal medewerkers heeft. Die onderneming wilde haar vestiging uitbreiden en is uiteindelijk, na zeven jaar wachten op een bestaand project dat werd ontwikkeld door de intercommunale WVI, naar Oostende verhuisd. Hierdoor zijn er heel wat kansen in tewerkstelling, groei en export verloren gegaan. Inzake het ruimtelijke kader hebben de ministers Muyters en Schauvliege samen al heel wat baanbrekend werk verricht. Maar een aantal knelpunten in verband met ontwikkeling en benutting van bestemde bedrijventerreinen behoren tot de bevoegdheid van minister Muyters.

Uit de beleidsbrief blijkt dat de minister de subsidieregeling voor aanleg of heraanleg van bedrijventerreinen ook in 2016 wil inzetten. Zijn er nieuwe elementen? Wordt de regeling op een andere manier toegepast zodat bijvoorbeeld intercommunales die de subsidie ontvangen, worden aangespoord om sneller te ontwikkelen? Zo investeert WVI heel zwaar in de aankoop van gronden en procedures voor onteigeningen, maar is het budget voor ontwikkeling daarmee niet meer in verhouding, met trage ontwikkeling en lange wachtljsten tot gevolg. Ten tweede zou die subsidieregeling volgens het lid ook vrij toegankelijk moeten zijn voor private ontwikkelaars.

Minister Muyters had het over activeringsteams die bestaande bedrijventerreinen en de ontwikkeling daarvan beter moeten coördineren. Wat kan daarvan worden verwacht?

De monitoring gebeurt vandaag via het Agentschap Ondernemen. Concreet wordt de ontwikkeling opgevolgd door de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen. Op het vlak van de inkleuring scoort Vlaanderen vrij goed. Er lijkt een evenwicht tussen de behoefte aan bedrijventerreinen en de inkleuring ervan. Op het vlak van het aanbod, de terreinen die effectief werden ontwikkeld, is er echter een structureel tekort. Er zou volgens de heer Ronse nog meer moeten worden geïnvesteerd in de monitoring. Zo is er geen onderscheid in de raming tussen enerzijds de behoefte aan terreinen voor milieubelastende activiteiten en de

behoefte aan loutere kmo-terreinen. Het is een goede zaak dat op het niveau van ruimtelijke ordening dat onderscheid tussen 'milieubelastend' en kmo wordt weggewerkt.

Minister Muylers kondigt aan dat de inventaris van de brownfields zal worden gebruikt om de herbenutting van vervuilde terreinen sneller te stimuleren. Het instrument daarbij is het verkorten van de doorlooptijd van een brownfieldconvenant. Het lid vindt dit een zeer goede maatregel. Kan de minister die enigszins verduidelijken?

De heer Ronse hoopt dat minister Muylers door de minister van Omgeving zal worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De tien – of eigenlijk twaalf – proefprojecten die minister Schauvliege heeft opgezet, betreffen vaak bedrijventerreinen. Ze bevatten een aantal vernieuwende visies, zoals de mogelijkheid om af te stappen van de klassieke regionale afbakening van stedelijke gebieden om meer aan te sluiten op mobiliteitsassen. Het lid denkt dat er vanuit het beleidsdomein Economie via die subsidieregeling een aantal mooie proefprojecten mogelijk zijn.

Hervormingen

Tot slot sluit het lid zich aan bij de woorden van de heer Hofkens, die de minister 'Philippe de Hervormer' noemde. Er werden het voorbije jaar namelijk een aantal baanbrekende decreten goedgekeurd. De commissie heeft goed werk geleverd, nu volgt nog de uitvoering ervan. De heer Ronse kijkt uit naar de komst van de clusters, naar de effecten van het doelgroepenbeleid en naar het resultaat van de proefprojecten over duaal leren en werken. De beleidsbrief van de minister en het legislatieve werk dat de commissie het voorbije jaar samen met de minister heeft verricht, verdient opvolging.

2. Antwoorden

Minister *Philippe Muylers* vindt een beleidsbrief een moeilijk concept. De minister wordt geacht in de beleidsbrief zijn voornemens voor het volgende jaar mee te geven, maar veel vragen gaan dan over de concrete uitwerking van wat op stapel staat. Het blijft een moeilijk evenwicht tussen wat wel en niet in de beleidsbrief wordt opgenomen. De heer Bothuyne heeft opgemerkt dat er nogal wat vaagheden zijn, maar dat is evident omdat er vaak nog overleg moet worden gepleegd met de stakeholders en de sociale partners. Er is een verschil tussen de aankondiging van de plannen voor het volgende jaar en het uitwerken daarvan. Aangezien de beleidsbrief vroeg in het zittingsjaar wordt opgesteld, is er voor sommige maatregelen al vooruitgang geboekt, maar veel plannen moeten nog worden geconcretiseerd. De minister zal dus niet op alle vragen een gedetailleerd antwoord kunnen geven.

De minister weet dat hij met mevrouw Kherbache en de heer Annouri van mening verschilt over het doelgroepenbeleid, dat al herhaaldelijk werd besproken in de commissie. Op die meningsverschillen zal hij niet opnieuw ingaan.

2.1. Begroting

De minister laat een bijlage aan het verslag toevoegen met de antwoorden op de specifieke vragen van mevrouw Kherbache over de begroting 2016 (bijlage p. 107).

2.2. Werk

Minister Muyters is het helemaal eens met de opmerking van mevrouw Talpe over het tijdig communiceren van de voorgenomen wijzigingen. Het is belangrijk om daar een goed evenwicht in te vinden. Maar te vroeg hervormingen aankondigen, is ook niet altijd verstandig.

Wat het sectorale doelgroepenbeleid betreft, doelt de minister op een overdracht wanneer hij het heeft over de inkanteling van de kortingen voor de bagger- en sleepvaartsector en de koopvaardij. Het principe is eenvoudig voor de minister: wanneer Europa toelaat om voor bepaalde sectoren in een doelgroepenkorting te voorzien, dan moet Vlaanderen dat doen. De meeste andere Europese landen doen het dan immers ook. Niet meedoen zou betekenen dat die sectoren inzake concurrentie serieus worden benadeeld. De inkanteling van de koopvaardij betekent dus effectief het overnemen van de maatregelen inzake het sectorale doelgroepenbeleid.

In de kwalitatieve maatregelen van het Banenpact zal de minister zeker de dienstencheques meenemen. Hij hoopt dat de federale taxshift de nodige positieve effecten op die sector heeft.

Inzake de werkhervattingstoeslag moet nog meer informatie worden verzameld. Daar wordt werk van gemaakt om op basis daarvan de nodige keuzes te kunnen maken.

Het statuut van het duaal leren en werken moet transparant en vereenvoudigd worden. Vandaag zijn er teveel vormen en statuten. Minister Muyters hoopt samen met de minister van Onderwijs begin 2016 daarover een voorstel uit te werken.

De hervorming van het PWA-stelsel zal in een afzonderlijke conceptnota worden behandeld, maar hoe dan ook worden de rechten en plichten van de huidige PWA'ers gerespecteerd. Er is dus geen reden tot onrust voor de huidige werknemers van een PWA.

Ook over de gemeenschapsdienst, als element van een traject naar werk, komt er een aparte nota. Het invoeren van een algemene verplichting tot gemeenschapsdienst is een federale bevoegdheid. De gemeenschapsdienst als een schakel in een traject naar werk is een Vlaamse aangelegenheid.

De nieuwe intensieve bemiddeling- en begeleidingstender is gegund. Hij start op 1 januari 2016 en wordt bekendgemaakt, onder meer op de website van de VDAB en de partners.

De minister weet dat Welzijn geen middelen zal uittrekken voor de werk- en zorgtrajecten. De tender inzake arbeidszorg wordt voortgezet tot eind 2016. Er wordt bekeken wat na 2016 moet gebeuren.

Het stelsel van de loopbaancheques zorgt voor goede resultaten. De minister is tevreden met de positieve opmerkingen daarover van de leden en het belang dat aan het instrument wordt gehecht. Hij overlegt met de sociale partners over de groepen die er minder goed in scoren, teneinde met oplossingen te kunnen komen.

Voor meer informatie over de ESF-oproep inzake werkbaar werk en werkbare jobs verwijst de minister naar de website van het ESF-agentschap.

Het kabinet van de minister was vertegenwoordigd op de federale rondetafel-bijeenkomst over werkbaar werk, maar concrete afspraken moeten nog worden gemaakt, zeker ook over wat federale en regionale bevoegdheid is.

De minister zal er via monitoring over waken dat de projecten voor werkbaar werk voor oudere werknemers niet verwateren met de inkanteling van het Ervaringsfonds. Aandacht voor oudere werknemers en werkzoekenden komt aan bod in het derde spoor van het nieuwe EAD-concept, de mobiliserende strategie.

De actualisatie van het ABAD wordt in 2016 afgerond. Minister van Gelijke Kansen Homans zal het voortouw nemen inzake het Integratiepact, weliswaar in samenwerking met Werk.

Minister Muylers was niet betrokken bij de taskforce van het VBO inzake de tewerkstelling van asielzoekers. Volgens zijn informatie werden geen politici uitgenodigd. De minister is echter graag bereid om de resultaten ervan met de Vlaamse sociale partners te bekijken.

Het advies van de Commissie Diversiteit van de SERV over hooggeschoolde nieuw- en oudkomers is al eerder in de commissie aan bod gekomen. De minister verwijst naar de bespreking daarvan. De aanbevelingen van de SERV worden zeker meegenomen in de verdere uitwerking van het EAD-beleid.

Er waren verschillende vragen over het streekbeleid. De conceptnota daarover is door de voltallige Vlaamse Regering goedgekeurd en bevat de visie voor de verdere uitwerking van het streekbeleid en streekoverleg. Bij de verdere uitwerking zal met de adviezen rekening worden gehouden. Sommige adviezen waren inderdaad kritisch, maar er waren ook erg positieve bij, onder meer van de VVSG.

De minister deelt de mening van mevrouw Taelman dat de dienstencheques voor de werkenden moeten zijn, ter facilitering van de combinatie werk-privéleven, en niet om tekorten in de middelen voor thuiszorg op te vangen.

Inzake de digitalisering van de dienstencheques biedt de aanbesteding veel garanties. Aanbieder Sodexo heeft in de offerte uitdrukkelijk de beoogde percentages van digitalisering opgenomen. Als die niet worden behaald, kan dat worden gesanctioneerd. Dit is de beste garantie om de stappen naar digitalisering voort te zetten.

De gesprekken over de elementen van het dienstenchequestelsel die een intergewestelijke aanpak vergen, zijn bezig. Dit had voor minister Muylers niet de hoogste prioriteit. De dringende afspraken zijn eerst gemaakt. De aanstelling van het nieuwe uitgiftebedrijf was bijvoorbeeld een prioriteit. Er is ook al afgesproken wat het criterium is om te bepalen in welke regio een gebruiker zit.

Wat het antidiscriminatiebeleid in de dienstenchequesector betreft, wil de minister decretaal voorzien in een sanctionering. De inspiratiebron voor de proportionaliteit van de sancties zal de regeling in de uitzendsector zijn. De minister is het ermee eens dat alle dienstenchequebedrijven hierdoor moeten worden gevat. In het bestek van Sodexo staat over discriminatie dat het jaarlijks de bedrijven zal sensibiliseren. Dit element is voor het eerst meegenomen in de aanbesteding. Sodexo is goed geplaatst om tot alle dienstenchequebedrijven toegang te hebben.

Over de rendabiliteit heeft de minister in september 2015 al een overleg gehad met de dienstenchequesector. De minister beseft heel goed dat er iets moet

gebeuren, maar dit is ook een kwestie van middelen. Er moeten nog een aantal zaken worden uitgeklaard.

De dienstenchequesector zal worden meegenomen in de conceptnota over de PWA's.

Inzake het opleidingsfonds van de dienstenchequesector is er eind oktober 2015 inderdaad een voorstel door de sociale partners ingediend. De minister moet het nog grondig doornemen en daarna bespreken met de sector.

Mevrouw Kherbache maakte in het begin van haar tussenkomst opmerkingen over de omgevingsanalyse in de beleidsbrief. Er worden uiteraard keuzes gemaakt in de parameters die daarin worden opgenomen. Het is niet juist om daaruit af te leiden wat de minister van belang vindt en wat niet. De minister zou er nog veel meer kunnen in opnemen, maar hij is niet van plan om bijvoorbeeld het verslag van de Nationale Bank over te nemen.

Het vraaggericht ondersteunen is niet alleen een uitgangspunt voor de bedrijven maar ook voor de werkzoekenden. Het vraaggericht ondersteunen is de rol van de bemiddelaar en die vult hij volgens de minister ook zo in. Een goede bemiddelaar spreekt met de werkzoekende en luistert naar zijn of haar interesses. Hij kan een werkzoekende het best motiveren met iets wat van die persoon zelf komt. Het moet wel haalbaar zijn en kaderen in een traject naar werk. Onder die voorwaarden houdt de bemiddelaar nu al maximaal rekening met de vraag van de werkzoekenden.

De problematiek van de NEET-jongeren in de steden wordt zeker meegenomen. De minister is gestart met de tweede generatie van WIJ!-projecten. In de tender is uitdrukkelijk opgenomen dat de NEET-jongeren moeten worden gezocht.

De tweede tenderoproep werd bewust opengetrokken naar heel Vlaanderen wegens de positieve evaluatie van de eerste, die vooral op de centrumsteden was gericht. WIJ! wordt nu over heel Vlaanderen uitgerold. De minister is ervan overtuigd dat men de problematiek op die manier deels kan counteren en wil dat ook in de steden blijven doen.

Inzake de NEET-jongeren waren er ook vragen over de schoolverlaters en het feit dat deze zich niet altijd inschrijven bij de VDAB. De minister verwijst in dit verband naar de conceptnota die hij samen met de ministers van Onderwijs en Welzijn opstelde onder de titel 'Samen tegen schooluitval'. De verdere uitwerking van de nota zal hij op de eerstkomende gemeenschappelijke beleidsraad bespreken. Een van de belangrijke punten is de data-uitwisseling. De minister wil weten hoever men daarmee staat, want hij heeft de indruk dat het iets te traag vordert. Ook de andere betrokken ministers vinden dit punt belangrijk.

Het is de bedoeling dat het ontwerp van EVC-decreet er in de loop van 2017 zal zijn. Om die reden worden er in de begroting 2016 nog geen middelen voor uitgetrokken.

In 2014 werden er inderdaad 1045 ervaringsbewijzen uitgereikt. Mevrouw Kherbache vroeg of de minister dit voldoende vindt. EVC is volgens de minister niet altijd de oplossing, maar kan in bepaalde gevallen een meerwaarde hebben. Het proces omvat drie fases. De werkzoekende moet eerst zelf zijn competenties inschatten, in de tweede fase moeten anderen dat bevestigen, bijvoorbeeld een vorige werkgever, en in een derde fase is voor sommige jobs een diploma noodzakelijk. Voor de minister telt het getal van de uitgereikte ervaringsbewijzen niet. Het geheel is van belang, en niet alleen de derde fase.

De concrete regeling voor aanmoedigingspremies voor de zorgberoepen is nog niet rond. Er moeten nog afspraken worden gemaakt.

Mevrouw Kherbache stelde dat de Youth Guarantee in Vlaanderen nog niet sluitend is. Als men de Europese omschrijving hanteert, haalt Vlaanderen volgens de minister echter geen 65 maar zelfs 93 percent. De 65 percent waarnaar het lid verwijst, betreft een zeer specifiek aanbod aan de jonge werkzoekenden. Maar ook de oriëntering en screening tellen mee voor de Youth Guarantee. Vlaanderen streeft naar 100 percent. Hoe meer maatwerk, hoe beter, vindt minister Muylers.

Enkele leden hadden het over het 'activeren' van vacatures. De VDAB gaat de werkgevers bijstaan om meer in te zetten op talent en competentie. Werkgevers moeten minder zoeken naar diploma's en minder eisen stellen inzake bijvoorbeeld talenkennis. Vaak vallen ze daarvoor terug op oude jobomschrijvingen, maar niet elke job vergt een of ander diploma. Competenties zijn vaak belangrijker. De VDAB neemt die belangrijke rol op zich en zal met Competent ook inspirerend werken.

De heer Beenders vroeg naar het eenvormig kader en het beoogde kwaliteitsborgingssysteem voor dienstverlening. De minister wil hiermee starten bij Werk. Er bestaan nu al diverse kwaliteitskaders enkel binnen dit beleidsveld. Het is goed dat die eenvormig worden. Hij zal zeker bekijken of ook Economie en Sociale Economie in de oefening kunnen worden meegenomen, zonder de timing te verlaten. Voor start van de nieuwe kmo-portefeuille moet het onderdeel van de opleidingen bijvoorbeeld al klaar zijn.

De minister verwijst voor zijn antwoorden inzake tijdelijke werkervaring naar de in de commissie aangekondigde gedachtewisseling over de conceptnota.

De heer Bothuyne wees in verband met de hervorming van duaal leren op de alarmsignalen met betrekking tot de leertijd. De leertijd ligt ook de minister na aan het hart. Hij wil nu niet het systeem nog eens grondig wijzigen, maar heeft recent nog contact opgenomen met de gedelegeerd bestuurder van SYNTRA Vlaanderen en hem voorstellen gevraagd om tot een oplossing te komen.

Het lid informeerde naar de dienstencheques die gebruikt worden voor de moederschapshulp voor zelfstandigen. Bij de geboorte van hun kind kunnen zelfstandige vrouwen inderdaad 150 gratis dienstencheques krijgen. Er is blijkbaar nog wat discussie over de financiering, maar voor de minister is het zeker dat dit behouden blijft.

De heer Bothuyne vroeg ook naar het gebruik van een deel van de opbrengsten van de kilometerheffing voor loonkostenverlagende maatregelen voor de transportsector. De minister wijst op de enorme beperking van het juridische kader. Hij kan ter zake niet zo veel doen, maar is graag bereid om van gedachten te wisselen over suggesties voor een specifieke loonkostenverlaging in de sector. Hij is vragende partij om samen te bekijken wat eventueel wel mogelijk is.

De heren Bothuyne en Hofkens informeerden naar de plannen van de minister inzake economische migratie. De elementen van het nieuwe kader voor economische migratie moeten nog worden uitgewerkt, zoals ook in de beleidsbrief wordt vermeld. De basisfilosofie achter economische migratie is echter dat eerst wordt nagegaan welke vacatures in Vlaanderen kunnen worden ingevuld, ook door middel van opleiding. In een tweede stap gaat men over de regiogrens heen kijken. Vervolgens gaat men binnen Europa op zoek, en dan, indien nodig, buiten Europa. De minister verwijst naar ervaringen in het verleden met Spaanse en Portugese ingenieurs. Eerst heeft men toen alle werkloze ingenieurs in

Vlaanderen aangeschreven. Dan is men over de regiogrenzen gaan kijken en vervolgens werden binnen Europa ingenieurs gevonden.

Bij de VDAB heeft men vroeger met betrekking tot de opvang van asielzoekers zelf het bedrag van 40 miljoen euro genoemd. De minister heeft toen ook gezegd dat dit een eerste raming was op basis van een aantal assumpties. De regering trekt in 2016 2,5 miljoen euro uit voor het actieplan dienstverlening aan asielzoekers bij de VDAB en 13,5 miljoen euro voor een tender met betrekking tot de begeleiding van asielzoekers. Er is dus een basis om mee te starten. De algemene stelregel van de minister is echter duidelijk: op basis van monitoring en de werkelijke behoeften kunnen bij de begrotingsaanpassing verder middelen worden verdeeld. Er is ook sprake van een vertragingseffect vooraleer de asielzoekers bij de VDAB worden begeleid. Het is dus niet zo dat iedereen vanaf begin 2016 bij de VDAB terecht komt.

Er was de vraag van de heer Bothuyne over het erkennen van de loopbaanbegeleiders zelf, en niet enkel van de centra voor loopbaanbegeleiding. De minister heeft hierin niet voorzien, maar hij zal het meenemen naar het overleg met de sociale partners.

Het bijhouden van de redenen waarom knelpuntvacatures niet werden ingevuld, is enkele jaren geleden geschrapt. De informatie moest immers manueel worden ingevoerd, zodat de administratieve last voor de VDAB vrij groot was en niet opwoog tegen de meerwaarde. Er wordt gevraagd dit niet opnieuw in te voeren.

Mevrouw Claes ondersteunt de uitgangspunten van de minister, maar maakte een opmerking over het vraaggericht ondersteunen. Ze wees erop dat werkgevers niet altijd vragende partij zijn voor het aanwerven van moeilijk plaatsbare werknemers. De minister antwoordt dat vragedreven niet betekent dat er een aantal zaken niet meer moeten gebeuren. Het derde spoor in het EAD-beleid is de mobiliserende strategie, het uitwerken van de engagementen van sociale partners. De regering wil daar een grootschalige sensibilisering rond opzetten. Bedrijfsleiders en ondernemers moeten leren kijken naar wat iemand kan en niet naar welk gebrek iemand zou kunnen hebben.

De minister is het eens met de opmerking van mevrouw Claes over de afschaffing van de 60 procentmaatregel bij de dienstencheques. Er is een actieplan met alternatieve maatregelen opgemaakt. De afspraak is om tussentijds te monitoren, het per kwartaal te bespreken op de raad van bestuur van de VDAB en het jaarlijks te evalueren met de betrokken stakeholders. De stuurgroep met de stakeholders komt minstens halfjaarlijks samen om diverse thema's met betrekking tot dienstencheques te bespreken. Het rendabiliteitsprobleem van de dienstenchequesector moet globaal worden bekeken, zoals al vermeld.

Mevrouw Claes vroeg hoe de VOP-maatregel zich verhoudt tot het maatwerk dat nu bij Sociale Economie komt. De minister meent dat er een duidelijk verschil is tussen de doelgroep van de VOP en de doelgroep van de sociale economie. Bij de sociale economie wordt ook overgegaan tot intensere screening. Het gaat dan ook om een doelgroep met een moeilijker profiel.

De minister is het niet helemaal eens met de opmerkingen over de indicering door de VDAB. Er is op een bepaald moment een indiceringsmethode naar voren geschoven, waarbij de vraag rees of de kostprijs ervan niet te hoog was in verhouding tot de bijdrage die zou worden geleverd. Er is toen voor een pragmatische aanpak gekozen. Er is geen extra budget toegekend aan de VDAB, maar er werd vanuit de aanwezige kennis voor een soort trechterfilosofie gekozen: eerst is de indicering vrij ruim, en vervolgens kan er voor moeilijkere

gevallen een intensere screening gebeuren. Over de indicering lopen de gesprekken met de minister van Sociale Economie.

Ook over EAD bij lokale besturen en in de socialprofitsector lopen de gesprekken met de betrokkenen.

Er zijn enkele vragen gesteld over de federale maatregelen om arbeidsongeschikten weer aan het werk te krijgen. De minister geeft aan dat de gesprekken met de federale overheid daarover aan de gang zijn. Onder meer het VIONA-onderzoek vormt daarbij een basis voor het gesprek.

Minister Muylers wijst erop dat het punt van de stopzetting van ESF-middelen voor werkervaring, dat werd aangehaald door mevrouw Claes, al besproken is naar aanleiding van de hervorming van WEP-plus. Er is een beslissing genomen op 28 november 2014. WEP-plus is daarbij hervormd naar een tender van intensief begeleiden, die start op 1 januari 2016. De minister bevestigt ook dat de 6 miljoen euro vanuit het ESF niet langer beschikbaar is.

Over de regularisering van de gesco's geeft de minister mee dat hij na definitieve goedkeuring door de regering, waarvan hij hoopt dat die nog 2015 kan gebeuren, het overzicht van de verdeling van de gesco's over de verschillende beleidsdomeinen zal overmaken aan de commissie.

De heer Annouri maakte opmerkingen over het niet bereiken van de werkzaamheidsgraad van 76 percent en pleitte ervoor om de lat nog hoger te leggen. De minister benadrukt, verwijzend naar het rapport van de Nationale Bank, dat in Vlaanderen nooit meer mensen aan het werk zijn geweest dan in het derde kwartaal van 2015. De ambities mogen voor de minister hoog zijn. Hoe meer mensen aan het werk, hoe liever, maar het is kwestie van stap voor stap vooruit te gaan. Vlaanderen heeft de crisis relatief beter doorstaan dan andere regio's.

Wat de ongekwalificeerde uitstroom uit het onderwijs betreft, verwijst de minister opnieuw naar de conceptnota 'Samen tegen schooluitval', die daarop een antwoord moet bieden. Het schrappen van de inschakelingsuitkering is een federale maatregel. Volgens de minister een goede maatregel, want hij doet jongeren twee keer nadenken vooraleer ze ongekwalificeerd uitstromen. De minister wil het dossier van NEET-jongeren op de gezamenlijke beleidsraad ter sprake brengen, in het kader van 'Samen tegen schooluitval'.

De heer Annouri vroeg een voorbeeld van een resultaatfinanciering die in de onderhandelingen over een sectorconvenant aan bod kan komen. De minister kan nog geen voorbeeld geven want er wordt nog over de teksten onderhandeld. Maar hij heeft het principe willen vooropstellen: een gedeelte van de financiering wordt afhankelijk van de realisatie van de doelstelling.

Werkbaar werk en de problematiek van stress en burn-out zijn in de commissie en de plenaire vergadering al vaker aan bod gekomen naar aanleiding van vragen van de heer Annouri. In het tweede en derde spoor van de conceptnota 'Focus op talent en competenties' komt werkbaar werk aan bod.

De minister is het uiteraard niet eens met de heer Annouri wanneer die stelt dat het EAD-beleid de facto wordt afgeschaft. De minister staat achter de doelstellingen van het EAD-decreet en integreert die in het globale beleid. Maatwerk zorgt ervoor dat meer dan ooit wordt ingezet op evenredige arbeidsdeelname. De minister verwijst naar het beleidsveld Sport. De integratie van aandacht voor gehandicapten in het globale sportbeleid zorgde voor betere resultaten en de minister is ervan overtuigd dat dat ook in Werk het geval kan zijn. Hij zorgt wel voor monitoring, die hij essentieel noemt.

Wat de doelgroep van de langdurig werklozen en de hervorming van werkervaring betreft, is hij het met het lid eens dat een goede begeleiding van langdurig werklozen nodig is. De minister gaat daarover in overleg met alle stakeholders en uiteraard ook met de minister van Sociale Economie.

Mevrouw Van Eetvelde vroeg of er al een evaluatie beschikbaar is van de nieuwe generatie WIJ!-projecten. Voor de evaluatie daarvan is het volgens de minister nog te vroeg. Op 1 juni 2015 zijn de nieuwe projecten gestart. De nieuwe projecten houden wel rekening met de ervaringen uit de eerste reeks projecten.

Wat betreft de betere matching tussen vraag en aanbod en de sectorgerichte invulling van de bemiddeling en begeleiding, waarvoor mevrouw Van Eetvelde pleit, antwoordt de minister dat de VDAB met de sectoren onderhandelt over het opzetten van gezamenlijke begeleidings- en bemiddelingsacties. Die onderhandelingen kunnen leiden tot samenwerkingscontracten waarin de kosten worden gedeeld.

Minister Muyters probeert de uitstroom van knelpuntopleidingen te verhogen door er IBO-stages in te integreren, als laatste deel van het opleidingstraject. Wie een opleiding in een knelpuntberoep heeft gevolgd en kan eindigen met ervaring op een werkvloer, maakt meer kans op de job waarvoor hij of zij is opgeleid.

De heer Hofkens verwees naar de Telefactsreportage over werklozenbegeleiding door externe firma's. De minister heeft getwijfeld, maar heeft uiteindelijk beslist om niet te reageren. De getuigenissen werden wel onderzocht en bleken soms van bedenkelijke aard te zijn. Maar het is natuurlijk geen goede zaak dat de uitbesteding op die manier in de belangstelling komt. Tegenover die reportage staan studies die zeer positief zijn over de tendering. Na tien jaar uitbesteding is de gedragenheid bij de sociale partners vergroot. Zo is er in het akkoord over het Banenpact ook een rol voor tenders voorzien. Er kunnen natuurlijk altijd werkzoekenden met slechte ervaringen zijn en er kunnen malversaties zijn. De minister was op de hoogte van het slechte verloop van een bepaald project dat in de uitzending aan bod kwam, maar wil het incident niet uitvergroten en zeker niet alles op een hoop gooien.

Het proefproject rond arbeidsongeschiktheid waarnaar de heer Hofkens verwees, wordt bestendigd. Op die doelgroep wordt zeker verder ingezet.

De heer Hofkens vroeg ook aandacht voor de werknemers getroffen door een herstructurering. Op een recente beleidsraad Werk werden de bevoegdheden bekeken die worden overgedragen in verband met ontslag na herstructurering. Er wordt nagegaan of inzake inhoud en kwaliteit van outplacement een initiatief moet worden genomen.

De zeventig actiepunten van de Commissie Diversiteit van de SERV inzake personen met een arbeidshandicap, waar mevrouw Vermeulen naar verwees, heeft de minister nog niet grondig kunnen bekijken. Hij gaat ervan uit dat verder overleg hierover zal volgen.

De heer Gryffroy had een vraag over de kmo-portefeuille en de monitoring van het tweede spoor van het nieuwe EAD-beleid. De minister meldt dat de nodige aanpassingen zijn gedaan aan de informatica-applicatie, zodat de monitoring kan gebeuren. Niet alleen voor de kmo-portefeuille maar ook voor de kmo-groeisubsidie kunnen de doelstellingen inzake het EAD-beleid worden opgevolgd. Als er nog moet worden bijgeschaafd, zal dat zeker gebeuren. De eerste stappen zijn echter al gezet.

Bij werkervaring is de essentie inderdaad dat er in de bedrijven werkplaatsen voorhanden zijn. De externe trajectbegeleider moet daarvoor zorgen. Daarmee ontstaat meteen een band tussen de trajectbegeleider en het bedrijf. Dat is essentieel, want de externe trajectbegeleider moet het bedrijf ook helpen bij de begeleiding. Er wordt met betrekking tot werkpleklers uiteraard ook gesensibiliseerd. Het nieuwe stelsel van tijdelijke werkervaring zal begin 2017 worden opgestart.

Het is inderdaad essentieel dat de leefloners sociale rechten kunnen opbouwen in het systeem van werkervaring, zoals door de heer Gryffroy aangehaald. De samenwerking van de OCMW's met de VDAB moet nog verder worden uitgewerkt en versterkt. De daadkracht van de OCMW's is vandaag groot, maar natuurlijk ook afhankelijk van de grootte van het centrum. Er moeten misschien nog meer bevoegdheden worden toegekend aan deze centra, uiteraard binnen het kader van en na overleg met de VDAB. De tewerkstelling op basis van artikel 60 en het leefloon is volgens de minister een zeer sterk instrument om naar werk toe te leiden. Het mag zeker niet worden afgebouwd, het moet integendeel worden versterkt.

Mevrouw Remen vroeg naar ondersteuning van bedrijven en werkgevers inzake werkbaar werk. Natuurlijk is er in ondersteuning voorzien, de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie bieden mogelijkheden. Er zijn ook de gratis dienstencheques voor zelfstandige moeders. De minister beperkt zich tot deze twee voorbeelden van maatregelen, maar de problematiek wordt meegenomen.

De stimuleringsmaatregelen om personen met een handicap aan te werven en werkbaar werk te bieden, worden uitgewerkt in het tweede en derde spoor van het nieuwe EAD-beleid.

2.3. Ondernemen

Minister Muyters antwoordt op de vraag van de heer De Clercq over het actieplan ondernemend onderwijs. De minister hoopt nog voor het einde van 2015, of toch begin 2016, het actieplan samen met de minister van Onderwijs te kunnen uitwerken.

Over de Kredietbemiddelaar wordt in het bankenoverleg verder van gedachten gewisseld. Tijdens het laatste overleg is dat positief aan bod gekomen en is gebleken dat specifieke cases er hun weg in vinden. Via dit overleg wil de minister een vinger aan de pols houden. De Kredietbemiddelaar zal ook aan bod komen in de infosessies over het overheidsinstrumentarium die het AIO en PMV organiseren bij banken en andere private partners.

Over het statuut van student-ondernemers was er een vraag naar de stand van zaken van de fiscale maatregelen op het federale niveau. Er is daarover overlegd, maar dit overleg is nog niet afgerond en de minister volgt het verder op.

Inzake de vraag of bij projectoproepen ook aandacht gaat naar student-ondernemers, verwijst de minister naar de EFRO-website. Mochten daar nog vragen over zijn, dan wil de minister daar later graag op ingaan.

Er was een vraag over de timing van het digitaal loket. Op 1 januari 2016 start het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Het e-loket gaat veel ruimer dan enkel het agentschap en daarom is het moeilijker om er een concrete timing op te plakken. De timing voor de realisatie van de 'proof of concept' is het eerste kwartaal van 2017. De stuurgroep is al opgestart en een eerste meeting heeft plaatsgehad. De projectleiders van de betrokken administraties en de vertegenwoordigers van de betrokken kabinetten zijn daarbij betrokken. De proof of

concept is uitsluitend voor Vlaamse beleidsdomeinen. De minister is het er helemaal mee eens dat de overgang naar het digitaal loket naadloos moet gebeuren.

Wat betreft de energienorm moet het initiatief komen van minister Turtelboom, maar minister Muylers is zeker bereid om daarover samen te werken.

De heer Schiltz waarschuwde ervoor dat de hervorming van de kmo-portefeuille tot een verhoging van de prijzen van de aanbieders kan leiden. Minister Muylers denkt dat het juist andersom zal gaan: door de percentages te verlagen, zal de ondernemer meer kostenbewust zijn en zelf meer initiatieven nemen. Het instrument wordt meer vraaggericht. Met een subsidiepercentage van 30 of 40 percent zal een ondernemer geen lichtzinnige beslissing nemen. In de hervorming worden ook de pijlers weggenomen, waardoor voor meer zaken steun kan worden gevraagd. Anderzijds zullen de middelen bewuster worden ingezet omdat de bijdrage vanuit het bedrijf zelf groot is.

Mevrouw Turan zegt in de beleidsbrief weinig terug te vinden over de internationalisering van kmo's. Dat is deels logisch: export en buitenlandse handel vallen onder de bevoegdheid van de minister-president. De minister wijst erop dat er zowel in de kmo-portefeuille als in de kmo-groeisubsidie mogelijkheden zijn om een bedrijf te ondersteunen bij de organisatie van zijn exportmogelijkheden.

Voor de vraag over de 1,2 miljoen euro voor EEN Vlaanderen verwijst de minister naar de nota van de Vlaamse Regering van 5 juni 2015. De ondersteuning is voorzien voor twee jaar, wat er daarna zal gebeuren, wordt later bekeken. De nota bevat alle informatie, maar als er na het lezen ervan nog vragen zijn, is de minister bereid om er dieper op in te gaan.

Voor de bevordering van de koolstofarme economie is er een EFRO-oproep. De informatie is beschikbaar op de website van EFRO.

De minister bevestigt dat KeFik-enquête nu een Vlaamse bevoegdheid is. Het overleg met de federale overheid diende om inzicht in de besteding van de middelen te krijgen vooraleer werd beslist waar de Vlaamse subsidies naartoe zouden gaan. Ondertussen heeft de minister zelf een aantal beslissingen genomen. Zo is de procedure bij het Agentschap Ondernemen opgestart voor verder onderzoek naar de noden en opportuniteiten van crowdfunding. Dit is een project dat de minister graag nog in 2015 wenst op te starten.

In verband met het ondersteunen van ambitieus ondernemerschap en het activeren van ondernemerspotentieel stelde mevrouw Turan zich vragen bij de formulering in de beleidsbrief dat 'waar wenselijk' een bereik bij specifieke doelgroepen of type ondernemers kan worden opgelegd. De minister beaamt dat gelijke kansen altijd en voor iedereen belangrijk zijn. Hij wil sensibiliseren rond ondernemerschap, maar vindt het niet vanzelfsprekend om campagnes alleen op specifieke doelgroepen te richten. Maar als het wenselijk is om een project op te zetten dat specifiek gericht is tot een bepaalde doelgroep, dan kan dat wel. Iedereen moet altijd gestimuleerd worden tot ondernemerschap, maar er moet niet altijd iets specifiek worden gedaan voor doelgroepen. Het is zeker niet zo dat de minister vindt dat doelgroepen niet mee moeten worden genomen bij het activeren van ondernemerspotentieel.

Niet alleen financiële geletterdheid is belangrijk bij de start van ondernemingen en in het kader van faillissementspreventie. In de conceptnota 'Ondernemerschap stimuleren via het vernieuwde Agentschap Innoveren en Ondernemen' (die op 17 juli 2015 aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd) staat dat er inzake microfinanciering een oproep komt in samenwerking met ESF, met aandacht voor

de herstart van gefailleerde ondernemers. De eerste gesprekken met ESF zijn opgestart. Het gaat dus over veel meer dan alleen over financiële geletterdheid.

De heer Bothuynne wees op het budgettaire tekort voor ondernemersvorming bij SYNTRA. In de vorige legislatuur is er een nieuw financieel besluit gekomen en daarbij is volgens de minister duidelijk gemaakt dat het een gesloten enveloppe betreft. Binnen die enveloppe moeten er dus keuzes worden gemaakt in functie van de doelstellingen van het jaarlijks ondernemingsplan.

Mevrouw Turan had nog een specifieke vraag over het mogelijke gebrek aan ondersteuning bij bedrijfsoverdrachten als gevolg van de hervorming van de kmo-portefeuille. De filosofie van het beleid is bekend: de minister wil transparant en vraaggericht werken. De beste manier om dit te bereiken is niet door zo veel mogelijk geld uit te delen, maar door ervoor te zorgen dat er een transparant en eenvoudig systeem is dat op een heldere wijze het doelpubliek bereikt. Advies bij de overdracht is mogelijk binnen de vernieuwde kmo-portefeuille of, als deel van een breder transformatieproces, binnen de kmo-groeisubsidie. Het vragen van een advies wordt bovendien laagdrempeliger. Waar er vroeger pijlers waren voor strategisch advies en coaching, met een aparte dossierbehandeling, kan er nu een advies worden ingewonnen van 10.000 of 15.000 euro, afhankelijk van de grootte van het bedrijf. De ondersteuning kan eenvoudig worden aangevraagd via de digitale procedure. Daarbovenop kan binnen de kmo-groeisubsidie twee keer 25.000 euro worden aangevraagd voor coaching of aanwerving.

De minister wil op de meest eenvoudige manier werken. De kmo-portefeuille is een laagdrempelig instrument voor professionalisering. Het is aan de ondernemer om te bepalen waar hij aan professionalisering binnen zijn bedrijf wil doen. Als een ondernemer voor opvolging en overname kiest, kan hij de kmo-portefeuille daarvoor inzetten.

De minister erkent de nood aan begeleiding bij bedrijfsoverdrachten. De opvolging en overname staan in de conceptnota 'Ondernemerschap stimuleren' als een belangrijk aandachtspunt vermeld. Het wordt daarin iets ruimer geformuleerd als 'aandacht voor continuïteit'. Dit omvat volgens de minister zowel het beleid op het vlak van faillissementspreventie, met focus op financiële geletterdheid bij opstart, als de herstart van gefailleerden en een beleid omtrent opvolging en overname. De onderdelen van continuïteit in de levenscyclusbegeleiding worden opgesomd op pagina 7 van de vermelde conceptnota. Opvolging en overname worden daarin ook duidelijk vermeld. Misschien was de formulering niet helemaal helder of heeft de VRWI het niet opgemerkt. Van de kandidaten die een offerte indienen voor de overheidsopdracht voor begeleiding over de hele levenscyclus, wordt wel degelijk een voorstel met betrekking tot opvolging en overname verwacht.

Overnames door werknemerscoöperaties zijn mogelijk, aldus de minister. Hij zal de ene vorm niet meer promoten dan de andere. Als er drempels blijken te zijn – maar daar heeft hij vandaag geen weet van – dan kan altijd worden bekeken wat ter zake kan en moet gebeuren.

De heer Gryffroy heeft bedenkingen bij het plaatsen van drempels voor startende ondernemers. De minister is uiteraard voor het wegnemen van drempels voor ondernemerschap. Maar voor wie wil beginnen te ondernemen, is toch enige kennis van een aantal basisregels, onder meer inzake fiscale en wettelijke verplichtingen, vereist. Dat is niet hetzelfde als drempels inbouwen, dat is faillissementen voorkomen. Dit evenwicht moet worden nagestreefd. Informatie is een belangrijke basis, maar minimale kennis is altijd nodig.

Verschillende leden stelden vragen over de PMV. De vereenvoudiging van de instrumenten wordt nu afgerond, aldus de minister. De PMV zal samenwerken met een communicatiebureau om na te gaan hoe dit op een nog betere manier kan worden bekendgemaakt. Het hele dossier wordt begin 2016 aan minister Muyters overgemaakt. Als hij het kan goedkeuren, zal de minister het aan de commissie overmaken.

De eerste stappen van de afstemming tussen PMV en LRM zijn gezet. In het regeerakkoord staat dat met een subsidie- en participatiedatabank zowel meervoudige subsidiëring als meervoudige participaties moeten worden vermeden. De participatiedatabase is uitgewerkt en op vraag van de minister operationeel geworden. Er komt meer samenwerking tussen de PMV en LRM, op bepaalde domeinen en met gebruik van de wederzijdse expertise. Vandaag wordt samenwerking rond life sciences voorbereid. Samenwerking is prima, maar het is inderdaad niet verstandig dat het overheidsaandeel te groot wordt doordat er bij verschillende overheidsbedrijven wordt aangeklopt.

In het najaar zijn de onderhandelingen omtrent het samenwerkingsakkoord rond de coördinatie en vertegenwoordigers van de Europese Unie heropgestart. Vlaanderen is vragende partij om het niveau te veranderen naar categorie 3. De onderhandelingen lopen nog.

Minister Muyters stelt dat het erg moeilijk is om kandidaten voor de bedrijfsterreinen van Ford en Opel te vinden. Er staan geen bedrijven te dringen om daar activiteiten te ontwikkelen. Hij is bijgevolg niet van plan om veel voorwaarden op te leggen. Er zal pragmatisch en realistisch mee moeten worden omgegaan.

De heer Bothuyne informeerde naar de mogelijkheid om de regio Ronse als bijkomende steunzone af te bakenen. Om een steunzone af te bakenen, vereist de federale wet dat er sprake is van een collectief ontslag waarbij er in de jongste drie jaar minstens vijfhonderd werknemers zijn ontslagen in een straal van maximaal 5 kilometer rond een gesloten bedrijf. De minister heeft zijn administratie gevraagd te bekijken of Ronse daarvoor in aanmerking zou komen.

Inzake de handelskernversterking vroeg mevrouw Remen welke tools de minister ter beschikking van de lokale besturen stelt. De minister antwoordt dat er onder meer een aanlevering van data komt, zodat de gemeenten een analyse kunnen maken. Er is een handleiding voor het opstellen van een strategisch commercieel plan en er is de projectwerking met 'inspirerende voorbeelden'. Via de EFRO-kanalen is er ook ondersteuning mogelijk.

Over het voorontwerp van decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid zijn er gegevens uitgewisseld tussen de twee betrokken kabinetten. Minister Schauvliege heeft daarin met de omgevingsvergunning een zeer belangrijke rol. De minister hoopt dat het voorontwerp van decreet binnenkort opnieuw op de Vlaamse Regering kan worden geagendeerd, dit op initiatief van de minister van Omgeving maar in samenwerking met Economie.

De heer Ronse stelde vragen over ruimte om te ondernemen. Inzake de subsidieregeling voor de aanleg van bedrijventerreinen moet nog een en ander worden uitgewerkt. De filosofie van de minister is ook hier dezelfde: vereenvoudigen, transparanter maken en versnellen. De Vlaamse overheid heeft aandacht voor het onderscheid tussen Sevesobedrijven en industriële bedrijven.

De korte doorlooptijd voor de brownfieldconvenanten moet nog concreet worden uitgewerkt. De doelstellingen zijn wel duidelijk.

De minister gaat ervan uit dat minister Schauvliege hem te gepasten tijde zal betrekken bij het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

2.4. Onderzoek en innovatie

Op de vraag van mevrouw Brusseel over meer buitenlandse betrokkenheid bij het FWO, antwoordt de minister dat hij effectief meer buitenlandse experts en een betere governance binnen het FWO wil. Het uitwerken van het nieuwe systeem vraagt nog enige tijd. Het uitgangspunt van een mogelijke hervorming is echter het streven naar excellentie. De FWO-mandaten moeten worden gekozen op basis van excellentie. Machtsverhoudingen mogen niet meespelen bij het bepalen daarvan.

Wat de financiering van het BOF betreft, is de minister het niet helemaal eens met mevrouw Brusseel wanneer zij zegt dat de regelgeving complex is. De BOF-sleutel heeft zijn eigen sterktes in het streven naar excellentie en leidt niet tot onderlinge concurrentie. Suggesties voor vereenvoudigingen en meer transparantie zijn echter altijd welkom.

Het is een traditioneel probleem dat er te weinig professoren zijn voor te veel doctoraatsstudenten. De oplossing is niet alleen meer ZAP-mandaten, maar de minister wil dit probleem verder bekijken. Er worden alvast meer middelen uitgetrokken voor de klinische mandaten.

Wat de slaagkansen bij het FWO betreft, een vraag van de heer Vanbesien, wijst de minister erop dat er enerzijds een budget is en anderzijds de kwaliteit en het aantal aanvragen. Een slaagpercentage opleggen, zou geen goede maatregel zijn. Minister Muyters is wel bereid om de selectieprocedure tegen het licht te houden. Excellentie moet daarbij vooropstaan. In elk geval kan het niet dat een bepaalde universiteit meer mandaten zou krijgen omdat ze meer macht zou hebben dan een andere instelling: de kwaliteit is het criterium. De minister hoopt binnen een jaar tot een sluitend systeem te komen met een draagvlak bij alle universiteiten.

Minister Muyters vindt het niet altijd gemakkelijk om het onderscheid te zien tussen fundamenteel en toegepast onderzoek. Er is een grijze zone. De verhouding 50/50 als uitgangspunt is dan ook een ruwe inschatting. Op basis van het regeerakkoord dachten sommigen blijkbaar dat de nieuwe middelen naar het toegepast onderzoek zouden gaan, maar dat is niet de bedoeling. Beide pijlers zijn belangrijk, maar ze mogen voor minister Muyters in elkaar overvloeien. Dat leidt tot meer vermarkting.

De minister is het verder met de heer Van Rompuy eens dat er een brug moet zijn tussen het FWO en het nieuwe AIO.

Het probleem van het vermarkten van innovatie werd aangehaald. Vlaanderen doet het inzake octrooien, in vergelijking met het buitenland, niet zo slecht. Maar het kan altijd beter. Een goed idee mag nooit in de schuif blijven liggen. De onderzoekers en de ondernemingen kunnen dichterbij elkaar worden gebracht. Het voorbeeld van iMinds werd gegeven. De clusters hebben tot doel ondernemers en onderzoekers dichterbij elkaar te brengen, eventueel met een faciliterende rol van de overheid.

Voor de minister blijft het groeipad naar 3 procent O&O-investeringen de aan te houden lijn en daar worden ook middelen voor uitgetrokken. Het gaat in de doelstelling over 1 procent investeringen van de overheid en 2 procent vanuit het bedrijfsleven. De minister hoopt met zijn hervormingen het bedrijfsleven sterker te triggeren. Het kader wordt vereenvoudigd en transparanter gemaakt en er

wordt gepoogd om de cofinanciering te versterken. Het is logisch dat de commissieleden vragen wanneer de 3 percent zal worden gehaald, maar de minister zal dit nooit met zekerheid kunnen zeggen. Een verandering in de groei van het bbp of van de inflatie is niet voorspelbaar. Maar het streefdoel blijft behouden.

Voor O&O en ook voor ondernemerschap is er inderdaad 90 miljoen euro extra in 2016. Daarvan gaat er 10 miljoen euro naar bedrijventerreinen. De besteding van de overige 80 miljoen euro moet nog verder worden geconcretiseerd. Dat zal ook voor een deel samenhangen met de hervorming van de instrumenten van het beleidsdomein EWI.

De heer De Clercq had het ook over de diverse initiatieven voor start-ups en de mogelijke rol van overheidsaankopen. Er is een charter opgesteld met betrekking tot overheidsopdrachten met aandacht voor innovatie en nieuwe oplossingen. Ook de drempels werden daarbij bekeken. De minister verwijst naar het engagement van de overheid om te streven naar 3 percent overheidsopdrachten op een innovatieve manier.

De minister is het met de heer Bothuyne eens dat innovatief aanbesteden iets anders is dan innovatief aankopen. Hij wil beide sporen blijven bewandelen. Innovatief aankopen is zeker belangrijk voor startende bedrijven, omdat zij vaak in een innovatief proces zitten en nog geen referenties kunnen voorleggen aan hun potentiële klanten.

De minister kan zich vinden in de bedenkingen en de accenten van de heer Diependaele inzake het innovatiebeleid.

Inzake de StartupDelta is de minister het met de heer De Clercq eens dat Nederland zich met dit initiatief uitstekend profileert. Maar het Vlaamse trackrecord is ook niet zo slecht, wat niet betekent dat Vlaanderen niet meer kan doen. In de internationale vergelijking stond iMinds inderdaad op de vierde plaats in de ranking van incubatieprogramma's en dat is een zeer goede zaak, zoals ook door mevrouw Turan werd aangehaald. De motivatie voor die rangschikking was dat iMinds ervoor zorgt dat er een goede match is tussen de kennisinstellingen en universiteiten enerzijds en privébedrijven, waaronder kmo's, anderzijds. Die filosofie streeft de minister na. Het is een mogelijkheid om innovatie meer te valoriseren en start-ups aan te moedigen. Om dit soort initiatieven meer internationale bekendheid te geven, wil minister Muylers samen met de minister-president, bevoegd voor Buitenlands Beleid, de mogelijkheden bij FIT bekijken.

Aan de heer Beenders laat de minister weten dat hij Limburg uiteraard niet zal vergeten bij de start-ups. Limburg heeft intussen veel incubatiebedrijven en de Sterk Werk-jobs. Geen enkele starter wordt vergeten.

De minister is het eens met mevrouw Turan dat de werking van iMinds als incubatiecentrum belangrijk is. De minister heeft niet op dat deel van iMinds bespaard. Op iStart is er niet bespaard, wel op het Vlaams Instituut voor Archivering en op de MiX-projecten, die met Media te maken hebben. Die afspraak werd gemaakt bij de regeringsvorming. De eenmalige besparing is uitgevoerd.

De minister is tevreden met de tussenkomst van de heer Schiltz over de uitrol van het clusterbeleid. Er wordt niet altijd beseft welke grote stap dit voor het beleid betekent. Er waren vragen van de heren Schiltz en Vanbesien over de circulaire economie. De minister zal met minister Schauvliege de mogelijkheden van de groene convenanten bekijken. Eenvoud en transparantie blijven basiselementen daarin. De minister wil een bottom-upbenadering en dat geldt ook voor de speerpunten. Vlaanderen kan wel aangeven wat de speerpunten zijn,

maar er moeten genoeg bedrijven zijn die er een sterk programma rond willen maken. Chemie bijvoorbeeld is voor Vlaanderen erg belangrijk. Er moeten echter chemiebedrijven zijn die een cluster willen opzetten, erin willen investeren en samen willen werken. De Vlaamse speerpunten kunnen een bron van inspiratie zijn voor de clusters. Komt er een speerpuntcluster vanuit de circulaire economie, dan kan die zeker worden meegenomen. Dat is echter nog iets anders dan een volledige sturing vanuit de overheid.

De heer Vanbesien ging in op de v-uitgangspunten, waaronder het vraaggericht ondersteunen, en benadrukte dat de minister zelf richting moet durven geven aan de economie. Minister Muylers pleit voor een gezonde mix van sturen en niet sturen. De overheid moet, op basis van de beschikbare kennis en het internationale gebeuren, signalen geven en soms ook aanmoedigen, maar hij is geen voorstander van een dirigistische economie, waarvoor ook de heer Vanbesien niet heeft gepleit. De minister meent dat er nu van een gezonde mix sprake is, de overheid moedigt bijvoorbeeld ook de circulaire economie aan. Indien er vanuit het bedrijfsleven geen initiatieven worden genomen, zal de minister zich inspannen om de speerpuntclusters toch in te vullen. In dat geval zal hij met toplui uit de relevante economische sector nagaan wat het probleem is en een oplossing faciliteren. Maar de wil tot samenwerking moet van de bedrijven komen: hen tot samenwerking dwingen is geen optie.

Enkele leden stelden vragen over Technopolis. De minister antwoordt dat er een procedure is afgesproken. Accord heeft de eerste fase van de personeelsevaluatie overgedaan. De tweede fase, met anonieme bevraging, wordt opgestart. De minister wil dat er een actieplan komt voor het geheel, om daarna het proces af te ronden. PricewaterhouseCoopers zal daarna opnieuw evalueren. De raad van bestuur kan ondertussen maatregelen nemen en de minister wil niet in de plaats treden daarvan. De minister wil het complete proces bekijken en te gepasten tijde de nodige beslissingen nemen. Hij wil niet in de plaats treden van de raad van bestuur. De regeringscommissaris volgt alles op en brieft de minister over de gang van zaken binnen Technopolis. Er is ook af en toe contact met de voorzitter van de raad van bestuur.

3. Replieken

Yasmine Kherbache heeft twee concrete vragen nog niet beantwoord gezien. Minister Muylers heeft aangegeven dat er meningsverschillen zijn over het doelgroepenbeleid. Maar gaat de minister het akkoord van de sociale partners implementeren? Dit veronderstelt volgens het lid immers wel wat wijzigingen, ook aan het voorontwerp van decreet houdende het doelgroepenbeleid. Hoe wordt het verdere verloop georganiseerd?

Het lid was bovendien verrast dat de gemeenschapsdienst nu in de beleidsbrief wordt vermeld. De minister had eerder terecht aangegeven dat er binnen het bestaande beleid een traject naar werk kan worden uitgetekend en dat vrijwilligerswerk daarin kan worden geïntegreerd. Dat is een ander concept dan de federale gemeenschapsdienst.

Minister *Philippe Muylers* verwijst naar de recente gedachtewisseling in de commissie over de stand van zaken van het Banenpact. De minister heeft de indruk dat het voorontwerp van decreet niet of slechts minimaal moet worden aangepast om het akkoord te implementeren. Hij beseft erg goed wat een akkoord met de sociale partners betekent, het moet in zijn geheel worden meegenomen of niet. Maar het gaat om een gesloten enveloppe. Er is nog overleg mogelijk met de sociale partners over bepaalde elementen en er zullen simulaties worden gemaakt om de budgettaire impact van hun voorstellen na te gaan. Als er bijvoorbeeld wordt gesleuteld aan de hoogte en de termijn van betaling van de premie en aan de

loonvoorwaarden, zal dat een effect hebben op de middelen voor andere maatregelen. De implementatie zal via uitvoeringsbesluiten gebeuren.

Gemeenschapdienst structureel opleggen, is een federale bevoegdheid. Vlaanderen is bevoegd als het gebeurt in een traject naar werk. De minister zal dat in de toekomst verder zo toepassen.

Güler Turan heeft begrepen dat de minister niet gaat besparen op het onderdeel iStart van iMinds. Het lid zal daar in de toekomst nog vragen over stellen want zij gelooft in iMinds en het hefboomeffect ervan.

Inzake de 3 percent van het bbp voor O&O is het inderdaad de doelstelling om 1 percent te halen bij de overheid en 2 percent bij de bedrijven. De minister wil een vereenvoudiging doorvoeren en het systeem transparanter maken zodat meer bedrijven worden gestimuleerd om te investeren. Hoe kadert het bedrag dat in de voorliggende begroting is ingeschreven in het groeipad om de einddoelstelling van 1 percent door de overheid te halen? Mevrouw Turan begrijpt dat de minister moeilijk kan inschatten wat het effect van de maatregelen op de bedrijven zal zijn. Maar de overheid moet in een groeipad kunnen voorzien om binnen de vooropgestelde termijn haar aandeel te halen.

Willem-Frederik Schiltz verwijst in dit verband naar de omgevingsanalyse in de beleidsbrief, waar Vlaanderen inzake O&O goed scoort. De bedoeling moet echter zijn om tot de topregio's te horen. Het beleidskrediet lijkt in orde, maar het betalingskrediet is heel wat lager. Kan de minister dit toelichten?

Het lid is voorts tevreden dat er in een opstap van in totaal 95 miljoen euro (5 miljoen beleidskredieten en 90 miljoen investeringskredieten) wordt voorzien, maar het is niet duidelijk hoeveel percent daarvan effectief naar O&O zal gaan en hoeveel naar economisch beleid. Van de nieuwe middelen zou een voldoende groot aandeel naar onderzoek en ontwikkeling moeten gaan.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat hij ook geen voorspelling kan maken over wanneer de 1 percent door de overheid zal worden gehaald. Er is een teller en een noemer, en de noemer is het bbp. De minister weet niet hoe dat zal evolueren. Het streefdoel is 3 percent voor O&O waarvan 1 percent door de overheid. Het overheidsaandeel wordt al dicht benaderd. Momenteel zit Vlaanderen sterk boven het Europese gemiddelde.

In het regeerakkoord is ingeschreven dat er bijkomend zal worden geïnvesteerd in ondersteuning van ondernemerschap en in innovatie. De minister wil ook bekijken hoe de nieuwe instrumenten – zoals het kmo-instrumentarium dat ook mogelijkheden biedt inzake innovatie – zullen worden ingevuld. Hij gaat ervan uit dat met het clusterbeleid het aandeel van de bedrijven in O&O-investeringen zal verbeteren. De minister zal er in elk geval over waken dat er genoeg in innovatie wordt geïnvesteerd.

Van de 90 miljoen euro nieuwe investeringskredieten gaat 10 miljoen euro naar bedrijventerreinen, omdat die echt nodig zijn om de bedrijvigheid te stimuleren. De resterende 80 miljoen gaat naar investeringen in O&O.

III. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte Werk en Economie, Wetenschap en Innovatie van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 11 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

DEEL SOCIALE ECONOMIE

I. Toelichtingen

1. Beleidsbrief Sociale Economie

Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, geeft toelichting bij de beleidsbrief Sociale Economie – Beleidsprioriteiten 2015-2016.

De beleidsbrief is opgebouwd rond drie strategische doelstellingen waaraan telkens operationele doelstellingen zijn verbonden.

1.1. Iedereen aan het werk/iedereen participeert

Met deze eerste strategische doelstelling wil de Vlaamse Regering een sociaal beleid voeren dat de Vlaming maximaal ondersteunt en in staat stelt om volwaardig te participeren aan de samenleving en zijn of haar talenten te ontplooiën.

Aan deze strategische doelstelling zijn vier operationele doelstellingen verbonden. De eerste betreft de collectieve inschakeling in een reguliere context.

Collectieve inschakeling in een reguliere context

Op 19 december 2014 heeft de Vlaamse Regering het besluit tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling goedgekeurd. De nieuwe vereenvoudigde wetgeving vervangt de oude regelgevingen van voormalige beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel. Nu is er sprake van maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen.

Het sociaal ondernemerschap moet zo ruim mogelijk worden gemaakt en kansen bieden aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De transitie naar maatwerk bij collectieve inschakeling zit op schema. Bij de overgang naar het nieuwe decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, dat op 1 april 2015 in werking is getreden, genoten 18.402,75 vte's deze ondersteuning.

De coaching aan werkplaatsen werd en wordt nog steeds uitgevoerd. De voorschotten worden tijdig en correct uitbetaald en de rapportering wordt bezorgd aan de werkplaatsen.

De transitie zal bijzondere aandacht blijven vragen. Er moet werk worden gemaakt van de verdere uitrol en knelpunten zullen prioritair worden aangepakt. De toeleiding moet op punt worden gesteld en er is het probleem van de maatwerkbedrijven die een atypische situatie kenden in de referentieperiode.

Inzake de toeleiding is gebleken dat er in bepaalde gevallen een kloof is tussen de profielen die de VDAB na ICF-screening voorstelt en de verwachtingen van de werkplaatsen en de LDE-initiatieven. Er zijn kinderziektes bij de toeleiding, de doorlooptijd is vaak nog niet optimaal en sommige bedrijven en LDE-initiatieven vragen in vacatures naar profielen waarvan de VDAB oordeelt dat ze met minder of zelfs zonder ondersteuning in het normale economisch circuit terechtkunnen.

Om dit knelpunt goed te kunnen inschatten en de kloof te dichten, is nog dit najaar 2015 een rondetafelgesprek opgestart. Daarbij worden de kabinetten bevoegd voor Sociale Economie en Werk betrokken, de VDAB en de koepelorganisaties. Er is ook een overleg met vertegenwoordigers van de werknemers.

Verschillende maatwerkbedrijven signaleerden dat de acht kwartalen waarop de berekening van de enveloppefinanciering gebeurde voor hun onderneming atypisch is. De minister verwijst naar de diverse vragen om uitleg over dit onderwerp in de commissie. Alle dossiers zijn intussen behandeld en dat was niet altijd eenvoudig omdat niet alle bedrijven die een aanvraag indienden een correct beeld gaven van de situatie. Om het de administratie mogelijk te maken op een degelijke inhoudelijke basis te oordelen, werden zeven criteria voor de voormalige beschutte werkplaatsen en vijf voor de voormalige sociale werkplaatsen opgesteld om de atypische situatie in de referentieperiode te omschrijven: de verminderde invulling van de doelgroepmedewerkers, de economische werkloosheid, de verminderde subsidies, overmacht, structurele positieve ommekeer, gebruik van managementondersteuning en tot slot de gesubsidieerde uren. In overleg met het kabinet heeft de administratie geoordeeld dat de betrokken bedrijven minstens aan twee van deze criteria moesten voldoen.

Op basis van deze objectieve evaluatie en berekening zal weldra een grote groep bedrijven een positieve bijsturing van hun enveloppe krijgen. Het gaat om een budget van 2,7 miljoen euro voor 2015. Het dossier werd voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Het ligt nu voor bij de minister van Begroting voor begrotingsakkoord en gaat daarna naar de Vlaamse Regering. De minister maakt zich sterk dat voor eind 2015 alle betrokken bedrijven zekerheid krijgen over de bijkomende financiering.

Het is ook belangrijk de oefening over de gelijkschakeling van het statuut van de maatwerkbedrijven te starten. Dit moet uiteraard gebeuren in overleg met de sociale partners en met de federale overheid. In de voormalige sociale en beschutte werkplaatsen werd met verschillende statuten en RSZ-categorieën gewerkt. De voormalige sociale werkplaatsen bouwden hun werking op rond de gesco-regeling terwijl de beschutte werkplaatsen beroep deden op de Sociale Maribel. Ook de loonkosten zijn verschillend. Nu beide soorten werkplaatsen maatwerkbedrijven zijn geworden, moeten de verschillen worden weggewerkt. Dat is geen gemakkelijke oefening, want het is niet de bedoeling dat iemand er in 2015 op achteruitgaat. Daarom gebeurt het in nauw overleg met alle betrokken actoren.

Tijdelijke competentieversterkende trajecten met een lokale inslag

De tweede operationele doelstelling betreft de tijdelijke competentieversterkende trajecten met een lokale inslag. De Vlaamse Regering keurde op 19 december 2014 het besluit goed tot uitvoering van het decreet van 22 november 2014 betreffende de lokale diensteneconomie.

In de nieuwe vereenvoudigde wetgeving is het inschakelingstraject nog steeds gekoppeld aan maatschappelijk relevante dienstverlening in opdracht van een lokale of regionale overheid. Nieuw is wel dat iedere onderneming deze dienst in opdracht van een overheid kan aanbieden en bij de uitvoering ervan doelgroepwerknemers kan inschakelen. Vroeger moest een LDE-onderneming gelinkt zijn aan een lokaal bestuur. Nu kan het gaan om een vzw die verbonden is met een lokaal bestuur, maar ook om elke onderneming na erkenning als vennootschap met sociaal oogmerk.

Deze maatregel richt zich expliciet tot werkzoekenden die het potentieel hebben om via een LDE-traject terug aansluiting te vinden bij de reguliere economie in een periode van vijf jaar.

De uitvoering van de maatregel LDE zit volgens de minister op schema. Bij de start werden 1.830,21 vte's ondersteund. De coaching aan regieondersteuners (en grote projecten) werd uitgevoerd. De voorschotten worden tijdig en correct uitbetaald en de rapportering wordt aan de initiatieven bezorgd.

Voor de verdere uitrol van de maatregel is de afstemming van de toeleiding belangrijk, zoals ook voor maatwerk bij collectieve inschakeling het geval is. De LDE-initiatieven en de regisseurs worden blijvend ondersteund in de toepassing van de nieuwe regelgeving. De minister zal de ontwikkelingen op het terrein opvolgen en bijsturen waar nodig.

Zoveel mogelijk kansen creëren via doorstroom

Mensen die sterk genoeg zijn, moeten kunnen doorstromen naar de reguliere economie, om daar hun opgedane ervaring om te zetten in de praktijk. De minister benadrukt dat ze wil inzetten op doorstroom, maar dat ze zich ervan bewust is dat niet iedereen die in de sociale economie tewerkgesteld is daarvoor in aanmerking komt.

Dat neemt niet weg dat er inspanningen moeten worden gedaan voor de mensen die wel de capaciteiten hebben. Bovendien zorgt doorstroming naar de reguliere economie voor nieuwe plaatsen in de sociale economie voor degenen die wel (nog) nood hebben aan ondersteuning of begeleiding.

De doorstroom zal verder worden ondersteund door een ESF-oproep. Met deze oproep wil de minister doelgroepwerknemers uit de sociale economie, die na evaluatie door de VDAB als 'doorstroomrijp' werden geselecteerd, begeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt. Een tijdelijke, kwaliteitsvolle en actieve begeleiding bij het zoeken naar een job in het normale economisch circuit is daarbij belangrijk. Er zullen ook stages bij een toekomstige werkgever worden georganiseerd, met het oog op duurzame tewerkstelling bij deze werkgever.

ESF en in|C, het ondersteuningsorgaan voor de sociale economie, publiceerden pas een doorstroomgids met daarin methodieken over thema's zoals 'Wat kan men vanuit SE doen met betrekking tot doorstroom' en 'Hoe kunnen voor reguliere bedrijven drempels worden verlaagd'. Een verlaging van de administratieve drempels is belangrijk voor de minister.

De minister wil onderzoeken of in het kader van het ESF-programma het concept van de 'social impact bond' of SIB kan worden ontwikkeld en getest. Het gaat volgens de minister om een innovatief financieringsinstrument met een publiek-privaat partnerschap waarbij wordt ingezet op twee doelstellingen:

- het bevorderen van de tewerkstelling van kansengroepen en de doorstroom van doelgroepwerknemers uit de sociale economie; en
- de introductie van impactmeting en -financiering binnen de Vlaamse overheid.

De minister wil tot slot blijven inzetten op doorstroom vanuit de bestaande arbeidszorgplaatsen binnen de sociale economie. Ze onderzoekt op basis van de verworven kennis hoe de bestaande plaatsen meer doorstroomgericht kunnen worden gemaakt.

Bevoegdheden van de zesde staatshervorming inbedden in het Vlaamse beleid

Het inbedden van de bevoegdheden van de zesde staatshervorming is, zoals in andere beleidsdomeinen, een grote uitdaging. De knelpunten werden in kaart gebracht en het blijkt dat een hervorming van de SINE-maatregel absoluut noodzakelijk is.

Op 30 oktober 2015 heeft de Vlaamse Regering in dat verband een conceptnota 'Naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie' goedgekeurd. De verdere uitwerking zal gebeuren in 2016. De hervorming moet ten goede komen van de doelgroep van de sociale economie en gericht zijn op de individuele inschakeling van doelgroepwerknemers binnen de reguliere economie.

De minister geeft een korte toelichting bij de conceptnota. De bedoeling van de SINE-maatregel is de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen. Het ging vooral over mensen die langdurig werkloos zijn of die recht hebben op maatschappelijke hulp (leefloon) en die geen diploma secundair onderwijs hebben. Een belangrijk knelpunt is volgens de minister dat er in de huidige regeling geen garantie is dat de middelen worden ingezet voor de mensen die er de meeste nood aan hebben. De minister is immers van mening dat langdurig werkloos zijn of geen diploma secundair onderwijs hebben per definitie betekent dat men een groot arbeidsprobleem heeft. Het beleid zoals het door de federale overheid werd gevoerd had ook ongewenste effecten. Een erkenning als inschakelingsbedrijf leverde voordelen op voor de werkgever, maar niet alle erkende bedrijven hebben ook effectief doelgroepmedewerkers tewerkgesteld. Dit staat voor de minister haaks op de doelstelling van het beleid inzake Sociale Economie. Deze bedrijven genoten wel fiscale voordelen: een btw-korting (van 21 naar 6 percent) en een vrijstelling van vennootschapsbelasting. Deze voordelen blijven federale bevoegdheid, maar de Federale Regering heeft wel al procedures opgestart ten aanzien van die bedrijven. Volgens de informatie van de minister zijn er 187 inschakelingsbedrijven die geen doelgroepwerknemers tewerkstelden maar wel fiscale voordelen toegekend kregen.

Minister Homans wil de strategie omgooien. De werkzoekende moet centraal komen te staan en niet het bedrijf dat de jobs aanbiedt. De doelgroep zijn de werkzoekenden die een specifieke begeleiding en ondersteuning op de werkvloer nodig hebben (niet langer gebonden aan langdurigheid van de werkloosheid en het hebben van een diploma secundair onderwijs). Iedere werkzoekende moet de ondersteuning kunnen krijgen die hij of zij nodig heeft. Daarom wordt het bedrag variabel gemaakt naargelang de afstand van de betrokkene tot de arbeidsmarkt. De VDAB staat in voor de toeleiding en zal de nodige screenings uitvoeren. Op basis daarvan zal een bedrag worden toegekend (tussen 19.384,6 en 27.956,21 euro). Het gaat om een loonsubsidie op basis van de werkelijke noden van de werknemer. Een belangrijke verbetering is dat die subsidie als een 'rugzakje' kan worden meegenomen wanneer de doelgroepwerknemer van werkgever verandert.

De minister benadrukt dat er inzake SINE geen enkele besparing wordt doorgevoerd. Er is ongeveer 57 miljoen euro overgedragen en dat volledige bedrag werd in de begroting ingeschreven. Enkel de invulling wordt gewijzigd en naar de mening van de minister op een manier die de doelgroep beter ten goede komt.

1.2. Lokaal maatschappelijk surplus realiseren

Deze strategische doelstelling streeft naar meer autonomie voor de lokale besturen. Die staan het dichtst bij de bevolking en de lokale noden. Ze kunnen

inspelen op de behoefte aan dienstverlening en daarbij gebruikmaken van het inschakelen van doelgroepwerknemers.

Klaverbladen lokale diensteneconomie

De minister blijft de klaverbladfinanciering opvolgen en waar nodig ondersteunen en bijsturen.

De Vlaamse Regering keurde het gemeenschappelijk besluit inzake gemandateerde kinderopvang en lokale diensteneconomie in samenwerking met Kind en Gezin principieel goed op 26 juni 2015.

De klaverbladen Groenjobs/MINA, 'Logistieke hulp en aanvullende thuiszorg' en 'Huisbewaarders in de sociale huisvesting' zijn in uitvoering.

Het klaverblad Energiesnoeiërs is aflopend, zoals afgesproken in het regeerakkoord. Hoewel de energiescans goed werden uitgevoerd, waren de resultaten ondermaats in termen van verhoging van de energie-efficiëntie. Verschillende scenario's werden onderzocht. Tegen eind 2015 wordt met de minister van Energie een nieuwe invulling uitgewerkt, zodat de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers gegarandeerd blijft, zoals ook bij het regeerakkoord afgesproken.

Voor het klaverblad Toerisme gaan het Departement Toerisme en Toerisme Vlaanderen op zoek naar een nieuwe invulling. De uitwerking van een nieuw gemeenschappelijk besluit van de Vlaamse Regering is afhankelijk van deze nieuwe invulling. Dit is nodig om juridisch-technische redenen. Er is een nieuw decreet LDE en een nieuw uitvoeringsbesluit en de regelgeving inzake klaverbladen is daar nog niet aan aangepast. Het is ook het moment om de klaverbladen op punt te stellen. Alle klaverbladen zijn geëvalueerd en daarbij zijn heel wat werkpunten naar boven gekomen.

Inzake het samenwerkingsverband Fietspunten lopen de opdrachten van de NMBS af op 30 september 2016. Het gaat om een besparingsoperatie van de NMBS. De opdrachten van deze fietspunten worden herbekeken en indien een aantal van de betrokken LDE-ondernemingen hun opdracht verliezen, zal de minister op zoek gaan naar een nieuwe invulling van deze tewerkstelling, met of zonder de NMBS. Het is ook hier haar bedoeling geen enkele tewerkstelling verloren te laten gaan.

Ondersteuning van de lokale regierol

De minister wil de pijnpunten van het huidige besluit wegwerken. Sinds 2014 kunnen steden en gemeenten een financiële ondersteuning krijgen wanneer ze hun regierol inzake sociale economie opnemen. In het nieuwe besluit wordt de regierol aangepast wat betreft de verdelingscriteria ter ondersteuning ervan en het opnemen van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De minister verwijst naar actuele vragen in de plenaire vergadering van 20 mei 2015 over het gebruik van kasseien uit kinderarbeid in Vlaamse steden, waarbij ook het maatschappelijk verantwoord ondernemen ter sprake kwam.

De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van besluit op 17 juli 2015 principieel goed. Het wordt verder uitgewerkt na het advies van de SERV en de Raad van State.

Een belangrijk knelpunt van het huidige besluit van de Vlaamse Regering is volgens de minister dat bijvoorbeeld de stad Roeselare werd gesanctioneerd omdat ze een samenwerkingsverband had met omliggende gemeenten om een

regierol inzake sociale economie op te nemen. Omdat die omliggende gemeenten een minder hoge werkloosheidsgraad kenden en het gemiddelde werd gehanteerd, werd het dossier Roeselare geschrapt en dat betreft de minister.

1.3. Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen

Met deze derde strategische doelstelling wil de minister het belang van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen benadrukken.

Toegevoegde waarde creëren door duurzaam ondernemerschap

Het sociaal ondernemerschap moet alle kansen worden gegeven. In|C werkt aan verschillende opdrachten en die worden voortgezet. De minister vermeldt:

- de vernieuwing van de website www.socialeconomie.be, kennisdeling via de website, nieuwsbrieven en sociale media;
- de ontwikkeling van een ondernemingsplan om bedrijfsfietsen aan te bieden;
- de ontwikkeling van een ondernemingsplan om met voedseloverschotten aan de slag te gaan met betrekking tot de bevoorrading van voedselhulpinitiatieven;
- de ontwikkeling van een ondernemingsplan voor sociale restaurants voor samenwerking met supermarkten;
- de ontwikkeling van informatiepakketten gekoppeld aan het geven van vormingen;
- de ontwikkeling van een methodiekengids rond doorstroom, zoals al vermeld;
- de ontwikkeling van een praktijkinstrument met betrekking tot het inspelen op Europese fondsen, gekoppeld aan het geven van vormingen;
- de organisatie van intensieve programma's rond sociaal ondernemerschap en lerende netwerken;
- de organisatie van een informatiedag voor en door de sociale-economiesector in het kader van 'Toekomstforum'. Die heeft plaatsgevonden op 19 mei 2015.

De meeste van de realisaties zijn inmiddels via de website ontsloten. Een eerste evaluatieproces loopt.

Er moet worden bekeken welke accenten men de komende periode wil leggen in de ondersteuning van de sociale economie. Dat kan onder meer op basis van de recente conclusies van de evaluatie van de convenant met in|C, die nu worden verwerkt, en de aanbevelingen van de hogergenoemde ESF-initiatieven met betrekking tot transitie, de persoonlijke ontwikkelingsplannen en kwaliteit.

Er komt ook een evaluatie en bijsturing van de adviespremies. De erkenningsprocedure zal in 2016 worden aangepast, zodat de markt weer ten volle kan spelen. Nu kunnen slechts enkele bureaus advies geven en de minister wil dit openstellen zodat ook andere bedrijven kunnen deelnemen.

Er komt eveneens een evaluatie en, indien nodig bijsturing, van het financieel instrumentarium voor de sociale economie. In de financiële ondersteuning kunnen twee instrumenten worden onderscheiden: het Sociaal Investeringsfonds en het Vlaams Participatiefonds (Trividend). Beide verstrekken risicokapitaal aan sociale-economieondernemingen, elk vanuit hun eigen invalshoek. De minister wil bekijken of dit niet kan worden gestroomlijnd.

Duurzaam ondernemerschap bevorderen bij lokale besturen – coöperatief ondernemen

Het is van belang om een maatschappelijke meerwaarde te realiseren door coöperatief ondernemen. De minister wil een duidelijke communicatiestrategie om het coöperatieve model beter bekend te maken. Er komt ook een referentie-

site binnen www.socialeconomie.be met alle nuttige informatie voor de opstart van een coöperatie.

Voorts zal inzake coöperatief ondernemen aandacht gaan naar:

- de selectie van de individuele opstartdossiers in functie van de levensvatbaarheid;
- de ondersteuning van starters;
- de ondersteuning van bestaande coöperaties.

Op 20 oktober 2015 vond een evenement plaats rond coöperatief ondernemen onder het motto 'Wij doen het zelf – Samen beter ondernemen'.

Duurzaam ondernemerschap bevorderen bij lokale besturen – duurzaam en ethisch aankoopbeleid

De minister verwijst naar de bespreking van de beleidsbrief Bestuurszaken waarin het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid ter sprake komt.

Vanuit haar bevoegdheid Sociale Economie lanceerde de minister onlangs een pilootproject rond de controle op de naleving van IAO-conventies bij de aankoop van textiel. Met dit project zullen aankopers van de Vlaamse overheid en lokale besturen hun textielleveranciers kunnen doorlichten. Op basis van de bevindingen van dit project zal worden nagegaan welke rol dergelijke controles kunnen hebben voor andere productgroepen.

Het Facilitair Bedrijf van de Vlaamse overheid heeft een voorbeeldrol op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen, in het aankoopbeleid en in de interne bedrijfsvoering.

Ondernemers ondersteunen om het competitief voordeel van MVO te benutten

Kmo's moeten worden ondersteund om een duurzaamheidsbeleid te voeren. Dat kan door het aanreiken van een eenvoudige en toegankelijke methode om duurzaamheid systematisch in alle facetten van de bedrijfsvoering te integreren.

Ondernemers moeten met één stem en een duidelijke boodschap worden benaderd.

Een sectorale benadering kan een katalysator zijn voor duurzaam ondernemerschap. De minister zal in dialoog met sectororganisaties en -federaties bekijken hoe MVO Vlaanderen hen kan helpen bij hun duurzaamheidsuitdaging. Op de nieuwe website www.mvovlaanderen.be zal relevante informatie worden gerelateerd aan de bedrijfsactiviteit.

MVO Vlaanderen blijft de referentie op het vlak van duurzaam ondernemerschap. Naast de lancering van de nieuw webstek zal de MVO-scan beter bekend worden gemaakt. De minister wil ook streven naar samenwerking met de belangrijkste bedrijvennetwerken.

Er komt een complementair vormingsaanbod en de minister zal het MVO-kompas lanceren dat ondernemers wegwijs moet maken in de verschillende richtlijnen, normen en tools inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De minister zal samen met de minister van Onderwijs nagaan hoe aan duurzaam ondernemen de nodige aandacht kan worden gegeven in het onderwijs.

2. Begroting Sociale Economie

De minister geeft toelichting bij de belangrijkste wijzigingen in de begrotingsopmaak 2016 in vergelijking met de aangepaste begroting 2015.

JB0-1JEC2AA-WT Werking en toelagen – Maatwerken

In dit begrotingsartikel zijn de VAK en VEK met 1 miljoen euro toegenomen tot 337.283.000 euro. Het betreft het terugzetten van het bedrag dat enkele jaren geleden was verschoven naar het informaticabudget van het beleidsdomein voor de ontwikkeling van de toepassing Maatwerk'. Dit is een toepassing voor de simulatie van het berekenen van de nieuwe maatwerksubsidies, die in 2015 in productie is gegaan.

JB0-1JEC2AC-WT Werking en toelagen – Ondersteunen van het ondernemerschap op het vlak van sociale economie

De VAK bedragen 7.836.000 euro in de begrotingsopmaak 2016. Er is een verhoging van 1.795.000 euro ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2015 voor de regularisering van gesco's, overgedragen van het beleidsveld Werk.

De VEK bedragen 9.032.000 euro in de begrotingsopmaak 2016. Er is dezelfde verhoging voor de gesco's en bovendien een verhoging van 1.191.000 euro ingevolge de betaalkalender voor de honorering van reeds genomen verbintenissen. Deze verhoging is nodig om de betaalkredieten op niveau te brengen na het schrappen van de blokkering van 3 miljoen euro VAK.

JB0-1JEC2AE-WT Werking en toelating – SINE-maatregel

De VAK en VEK bedragen 60.960.000 euro. Dit is een verhoging van 3.552.000 euro ten aanzien van de begrotingsopmaak 2015, op basis van de bijgestelde verwachtingen van de behoeften. De minister is tevreden dat de SINE-maatregel is erkend als externe kostendrijver. Op die manier kon bij het bedrag van circa 57 miljoen euro dat door de federale overheid werd overgedragen onmiddellijk 3,5 miljoen euro worden bijgepast. Het moet dan ook duidelijk zijn dat de aangekondigde hervorming van de SINE-maatregel geen besparingsoperatie is.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomst van Sonja Claes

Indicering

Sonja Claes vermeldt als grootste knelpunt de indicering. Het lid stelde daar al eerder vragen over aan minister Muyters, die verantwoordelijk is voor de VDAB. Het wordt steeds duidelijker dat de indicering veel tijd vergt van de VDAB-medewerkers, veel meer dan oorspronkelijk verwacht. Er is sprake van 40 werkuren voor een volledige indicering. Dit wordt een knelpunt voor de sociale economie. Indien dit niet wordt opgelost komen de maatwerk- en LDE-bedrijven in de problemen. Het duurt dan lang voor een vervanging van een werknemer kan gebeuren en vaak verschilt het profiel van de toegewezen werknemer dan van degene die moet worden vervangen. Er komt een overleg, maar mevrouw Claes verwacht toch een engagement van minister Homans dat ze dit knelpunt mee zal helpen oplossen.

Atypische situatie

Het probleem van de maatwerkbedrijven met een atypische situatie in de referentieperiode lijkt een oplossing te krijgen. De bedrijven zullen voor dit jaar en de volgende jaren weten wat het basisbedrag is dat ze krijgen. Maar de toeleiding blijft het belangrijkste knelpunt.

Financiering maatwerk

In de toelichting bij het programma is sprake van een restbedrag van 1.822.000 euro om de sector verder te ondersteunen, al naargelang de noodwendigheden, hetzij voor investeringen in de beschutte werkplaatsen en bij uitbreiding de sociale werkplaatsen, hetzij voor het behoud van de tewerkstelling in de maatwerkbedrijven in moeilijkheden. In haar toelichting had de minister het echter over een bedrag van 2,7 miljoen euro voor de bedrijven die een atypische situatie kenden. Kan de minister verduidelijken over welk bedrag het gaat?

Gelijkschakeling statuut

Bij de collectieve inschakeling in de reguliere context geeft de minister aan te zullen starten met de oefening voor de gelijkschakeling van het statuut van maatwerkbedrijven. Er komt overleg met de sociale partners en met de overheid. Mevrouw Claes gaat ervan uit dat ook zal worden overlegd met de koepels van de betrokken bedrijven.

Doorstroom

Inzake de doorstroom is in het Maatwerkdecreet ook in een terugkeergarantie voorzien. Daar vindt het lid niets over terug in de beleidsbrief. Hoe zal de minister dit uitwerken? De terugkeergarantie is essentieel om de doorstroming te doen slagen.

SINE

Het lid heeft de indruk dat de visie van de minister over SINE heel nauw aansluit bij het maatwerk. Ze wil vertrekken van de doelgroepmedewerkers en hun afstand tot de arbeidsmarkt. Een goede afbakening is dan belangrijk, zodat het verschil tussen doelgroepmedewerkers binnen maatwerk, LDE en SINE duidelijk is. Hoe zal die screening verlopen? Indien ook een ICF-screening zal gebeuren, bestaat het gevaar dat het probleem van de toeleiding alleen maar groter wordt.

Het lid ziet de invulling van de SINE-maatregel als een element van het individueel maatwerk. Het is belangrijk om samen met het beleidsdomein Werk de werkgevers te vinden. Er wordt immers veel van de werkgevers gevraagd: het aanbieden van stages, het meewerken aan duaal leren en het plaatsen van moeilijk bemiddelbare mensen.

Arbeidszorg

De minister trekt 4,5 miljoen euro uit voor de verankerde arbeidszorginitiatieven. Hoe wil de minister, samen met de andere bevoegde ministers, het W²-decreet verder vorm geven?

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Mevrouw Claes leest in de beleidsbrief niets over de activiteitencoöperaties. Het budget is sinds 2008 gestegen van 400.000 euro naar 824.000 euro in 2013. Het

aantal mensen dat wordt bereikt stijgt echter niet in verhouding tot de middelen. Zullen deze coöperaties op deze manier verder blijven werken?

Adviespremies

De hervorming van de adviespremies is zeker noodzakelijk. Het lid geeft het voorbeeld van een fusie tussen drie kringwinkels waarvoor externe ondersteuning wordt gezocht. Slechts een van de drie bureaus die een offerte indienden, komt in aanmerking voor een adviespremie. Daardoor verdubbelen de kosten indien een ander advies zou worden gevraagd. Het is dus echt noodzakelijk meer firma's in aanmerking te laten komen voor het werken met een adviespremie.

Regierol van de gemeenten

Inzake de regierol van de gemeenten in de sociale economie begrijpt mevrouw Claes het voorbeeld van de minister. Maar de werkloosheidsgraad moet voor het lid toch een belangrijk criterium blijven. Uiteindelijk zijn de werkloosheids- en scholingsgraad twee criteria voor de nood aan sociale economie. Gemeenten met een grotere nood zijn afhankelijk van die criteria. Er moet worden gezorgd voor een goed evenwicht tussen de centrumsteden en de andere gemeenten die een hoge werkloosheid kennen en veel laaggeschoolden.

1.2. Tussenkost van Rob Beenders

Rob Beenders vindt de beleidsbrief goed gestructureerd met de opdeling tussen realisaties en beleidsopties en om die reden ook erg leesbaar. Ondanks de groeiende overeenstemming inzake bepaalde punten, heeft het lid toch ook wel ernstige bedenkingen bij de beleidsbrief.

Collectieve inschakeling binnen maatwerk

Wat betreft de collectieve inschakeling binnen maatwerk verwijst de minister op pagina 6 naar werkpunten bij zowel de VDAB als bij de werkgevers. Op pagina 7 leest de heer Beenders dat er een kloof bestaat tussen de verwachtingen van de werkgevers en de profielen van de toegeleide werkzoekenden. Op basis van signalen van werkgevers op het terrein zou het lid niet spreken van een kloof, maar van een effectief probleem. Dat blijkt ook uit de cijfers over de toeleiding. De minister wil in het najaar een rondetafel organiseren. Op zich natuurlijk een goede zaak, maar alleen gesprekken voeren zal het acute probleem voor de ondernemingen niet oplossen. Vacatures mogen niet te lang blijven openstaan. Nu staan er nog vacatures open sinds maart-april 2015 en dat is problematisch voor werkgevers die engagementen zijn aangegaan. Het ontnemt ook kansen aan doelgroepmedewerkers. Overleg is positief, maar welke actie zal de minister op korte termijn nemen om de toeleiding vlot te trekken?

De ICF-screening lijkt de heer Beenders een goed instrument. Maar de problemen met de effectieve uitvoering op het terrein moeten met minister Muyters worden besproken om snel tot een oplossing te komen.

Op pagina 7 bij de beleidsrealisaties geeft de minister een overzicht van de ESF-projecten in kader van de transitie maatwerk, de implementatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan en de implementatie van het kwaliteitsopvolgingsmodel. Zijn alle noden weggewerkt en de doelstellingen bereikt via de ESF-tenders of is er nog verdere ondersteuning nodig op vlak van kwaliteit, POP en transitie? Hoe worden de ondernemingen na de ESF-tenders verder ondersteund? Welke ondersteuning of structuur is er voorhanden wat de kwaliteit betreft? Is er nog verdere ondersteuning nodig voor de POP's? Wat betreft de transitie: bij wie kunnen ondernemingen die nog nood aan ondersteuning hebben terecht?

De minister gaat ook in op de problematiek van de atypische maatwerkbedrijven en verwijst naar de bespreking van 29 oktober 2015 in de commissie. Het dossier is intussen voorgelegd aan de IF en de minister zou zo snel mogelijk uitbetalen. De heer Beenders sluit zich echter aan bij de vraag van mevrouw Claes over het bedrag dat daarvoor wordt uitgetrokken. Hij komt daar later op terug bij de bespreking van de begrotingsopmaak 2016.

De minister heeft gewerkt aan een oplossing voor 2015, maar is er ook al een structurele oplossing voor 2016 en later?

Nog op pagina 7 van de beleidsbrief refereert de minister aan het overleg dat met de vakbonden en werkgevers wordt gestart over de oefening om de RSZ-verschillen in kaart te brengen, met het oog op een gelijkschakeling tussen de oude beschutte en sociale werkplaatsen. Dat de minister hierover de standpunten van de sector wil kennen en adviezen wil inwinnen, is terecht. Maar het lid vraagt zich af of het sociaal overleg de plaats is om dit te realiseren. De rol van de federale overheid hierin is cruciaal. Het gelijktrekken van de RSZ-kortingen lijkt geen voorwerp van het sociaal overleg, maar eerder van overleg tussen de Vlaamse en federale overheid. Bovendien zijn de RSZ-verschillen gekend. Waarvoor gebruikt de minister dan het sociale overleg?

Een andere discussie betreft de verschillen op vlak van cao's en arbeidsvoorwaarden tussen oude beschutte en sociale werkplaatsen. Deze moeten inderdaad worden weggewerkt, maar in tegenstelling tot het voorgaande is dit wel absoluut voorwerp van het sociaal overleg binnen het paritair comité. Zal minister Homans dit als bevoegde minister opnemen in het geplande overleg?

Het overleg zou reeds gestart zijn. Wat is het resultaat ervan en wat zijn de verdere concrete stappen en timing inzake de RSZ-gelijkschakeling? Hoe plaatst de minister de hervorming van de SINE in de oefening van RSZ-gelijkschakeling? De SINE-maatregel is immers een van de belangrijkste verschilpunten naast de gesco-maatregel, de structurele vermindering en Sociale Maribel. SINE hervormen zonder dit te kaderen in een RSZ-gelijkschakeling is volgens het lid onverantwoord. Dat is bouwen aan een huis waar een deel van de fundering wordt weggenomen.

Een RSZ-gelijkschakeling zal nooit lukken zonder een akkoord met de federale overheid. Heeft de minister bij de onderhandelingen over de federale taxshift de RSZ-gelijkschakeling voor de sector op tafel gelegd?

Zal de minister zich ook effectief engageren in het sociaal overleg rond de harmonisering?

Lokale diensteneconomie

Op pagina 8 stelt de minister dat de maatregel LDE op schema zit. Op regelgevend vlak heeft de minister daarin gelijk. De uitvoeringsbesluiten werden goedgekeurd en de betaling van voorschotten verloopt vlot. De administratie heeft schitterend werk geleverd en verdient volgens de heer Beenders een pluim.

Maar zit de maatregel op het terrein wel op schema? Het lid heeft vragen bij het groeipad, maar vindt daar niets over terug in de beleidsbrief. Inzake de ondergrens van 5 vte streeft de minister terecht naar fusies en samenwerking, maar dit zal niet de enige oplossing zijn. Er zal in heel wat gevallen toch nog nood zijn aan groeiperspectief. Zal de minister in een groeipad voorzien voor de LDE om perspectief te bieden voor de ondernemingen en werknemers?

Blijft ook het probleem van de indicering en toeleiding door de VDAB. De cijfers die het lid verkreeg via een schriftelijke vraag tonen aan dat er een effectief

probleem is. Er zijn 151 toegekende rechten LDE tegenover 282 vacatures (53 percent). De lokale diensten zijn vaak kleiner dan maatwerkbedrijven. De niet-gevulde vacatures kunnen niet opgevangen worden door de schaalgrootte van de organisatie, waardoor de dienstverlening en de engagementen naar overheden in het gedrang komen. Dit kan nefast zijn voor de toekomst en de tewerkstelling in de sector. Wat zal de minister concreet doen aan de problemen die er vandaag zijn? Zal de minister op korte termijn ingrijpen zodat de toeleiding vlotter kan verlopen?

Kansen creëren via doorstroom

De heer Beenders heeft concrete cijfers opgevraagd met betrekking tot de doorstroombegeleiding. Tot begin november 2015 is er nog maar één aanvraag ingediend tot het bekomen van een mandaat doorstroombegeleiding. Wat betreft de doorstroomtrajecten binnen ESF werd nog geen enkel dossier ingediend. Wat zal de minister doen als de 1190 trajecten waarvan sprake in de beleidsbrief niet zijn toegekend?

De minister gaat onderzoeken of het concept 'social impact bond' kan ingezet worden in functie van de doorstroom binnen de sociale economie. Het lijkt nog te vroeg om concrete vragen te stellen over het instrument zelf. Maar hoe ziet de minister de inzet van dit instrument naast de doorstroomprocedures in maatwerk en LDE? Zal het andere instrumenten vervangen?

De minister blijft inzetten op doorstroom vanuit arbeidszorg. De lopende oproep Doorstroom arbeidszorg eindigt op 31 december 2015. Gaat de minister de beschikbare middelen in 2016 ook inzetten in een vervolgooproep? Of heeft de minister andere plannen?

De minister zal onderzoeken hoe de bestaande arbeidszorgplaatsen meer doorstroomgericht kunnen worden. Telkens er vragen over W^2 worden gesteld in het parlement, zijn de signalen niet echt gunstig. De minister van Welzijn antwoordde al dat hij daar eigenlijk geen middelen meer voor heeft. De minister van Werk refereert er nauwelijks aan in zijn beleidsbrief. Zal minister Homans zelf een nieuwe invulling van arbeidszorg uitwerken?

Zesde staatshervorming

De minister is in haar toelichting bij de beleidsbrief ingegaan op de conceptnota over de SINE-maatregel. De heer Beenders stelt voor hier een ruimere gedachtewisseling aan te wijden in de commissie.

Klaverbladen lokale diensteneconomie

Het lid wenst de minister veel succes bij het waarmaken van haar ambitie. Dat zal in overleg met de andere ministers van de Vlaamse Regering moeten gebeuren.

De uitspraak en het engagement van de minister over de fietspunten was erg duidelijk. Het lid betreurt de keuze van de NMBS, maar de minister stelt alvast de sector gerust dat er geen jobverlies zal zijn.

Sociaal ondernemerschap kansen geven

Over de bijsturing van de adviespremies stelde de minister dat ze zelf de erkenningsprocedure zal aanpassen. In antwoord op een eerdere parlementaire vraag wees de minister op het belang van afstemming met de maatregelen vanuit het economisch beleid. Er is al langer sprake van afstemming met de kmo-

portefeuille. Het is positief dat de minister zal bijsturen. Betekent haar engagement om zelf de procedure te wijzigen dat de piste van afstemming met een mogelijke inkanteling in de kmo-portefeuille definitief wordt verlaten?

Slotbemerkingen bij de beleidsbrief

De heer Beenders had vorig jaar bij de bespreking van de beleidsnota de indruk dat de minister de sociale economie als een palliatieve patiënt beschouwde. Die indruk is nog niet helemaal weg omdat er geen extra zuurstof aan de sector wordt gegeven. De minister kiest voor een standstill en verantwoordt dat door te stellen dat er geen jobs verloren gaan. Op zich is dat laatste positief, maar het lid hoopt toch op extra zuurstof en bijkomende stimulansen. Dat zou volgend jaar, na twee volle jaren beleid, toch het geval mogen zijn. In moeilijke tijden is de minister erin geslaagd niet te moeten besparen, maar nu is de sector echt aan groei toe. Hij is ervan overtuigd dat iedereen goede bedoelingen heeft met de sociale economie, maar de sector moet de waardering krijgen die ze verdient.

Het lid betreurt dat in de beleidsnota niets staat over de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet en de PWA's. De hervorming van beide instrumenten zal volgens de minister van Werk een zeer grote impact hebben op de sociale economie, zowel voor de ondernemingen als voor de instroom. Het lid hoopt dat minister Homans goed met minister Muyters samenwerkt om het einddoel van de hervorming te bereiken.

De heer Beenders steunt de minister in haar voornemen om verder in te zetten op coöperatief ondernemen. Dit is de juiste ambitie.

Begrotingsopmaak 2016

De heer Beenders ziet in de begroting weinig wijzigingen ten aanzien van 2015. Hij heeft wel vragen bij het begrotingsartikel over maatwerk (JB0-1JEC2AA-WT). De toelichting per programma vermeldt een inspanning van 1.822.000 euro, terwijl de minister in haar mondelinge toelichting gewag maakt van een bijsturing van 2,7 miljoen euro. Kan de minister duidelijkheid geven over de grootteorde van de financiële inspanning voor de atypische maatwerkbedrijven? Geldt deze oplossing enkel voor 2015 of is er een structurele oplossing voor de toekomst?

In de toelichting per programma bij de begrotingsopmaak 2016 zegt de minister dat ze het saldo dat niet naar de ondersteuning van de tewerkstelling gaat (1.822.000 euro), zal aanwenden voor de investeringssubsidies en de atypische bedrijven. In 2015 zou het saldo van 1.312.000 euro aangewend worden voor diezelfde investeringssubsidies en de afbouw van de invoegmaatregel. Het saldo in 2016 zal 510.000 euro groter zijn. Is dit het bedrag dat wordt uitgetrokken om de problematiek van de atypische bedrijven op te vangen?

Kan de minister de opdeling bezorgen van de 1.822.000 euro voor 2016 voor de investeringssubsidies, de afbouw van de invoeg en de oplossing voor de atypische maatwerkbedrijven?

In de toelichting bij de begrotingsopmaak 2015 werd het krediet voor de tewerkstelling in maatwerkbedrijven geraamd op 335.951.000 euro voor een gemiddelde tewerkstelling van 19.960 vte's. De basis was een effectieve tewerkstelling op 31 december 2015 van 19.414 vte doelgroepwerknemers en 2800 vte's voor de omkadering. In de toelichting bij de voorliggende begroting raamt de minister het krediet nodig voor tewerkstelling op 335.461.000 euro. Er is dus een daling van 490.000 euro. Op hoeveel vte's doelgroepwerknemers en omkadering is het krediet voor 2016 gebaseerd? Gaat de minister uit van een daling van de tewerkstelling in maatwerkbedrijven in 2016? Of betekent deze

daling dat de minister er vanuit gaat dat er in minder ondersteuning wordt voorzien voor een gemiddelde vte in 2016 dan 2015? Dit zou kunnen betekenen dat er een aantal maatwerkbedrijven minder subsidies zullen krijgen dan in 2015, wat in tegenspraak zou zijn met de overgangsmatregelen.

De heer Beenders heeft nog enkele opmerkingen bij het begrotingsartikel over de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie (JB0-1JEC2AC-WT). In vergelijking met 2015 is er een verhoging met 1.191.000 euro op het vereffeningskrediet om de voorheen genomen engagementen, zoals de subsidiëring van SALK-acties, te kunnen vervullen. Het lid dankt de minister voor het feit dat ze – zoals beloofd naar aanleiding van een eerdere vraag om uitleg in de commissie – een oplossing heeft gezocht en gevonden voor deze acties.

In haar beleidsbrief verwees de minister niet naar de regularisatie van de gesco's. In de toelichting bij de begroting wordt wel melding gemaakt van een regularisatie van gesco-middelen. Het betreft 1.795.000 euro voor 20 gesco-projecten. Het lid citeert: "Vanaf 1 juli 2016 zullen op dit begrotingsartikel eveneens de uitgaven worden aangerekend ten aanzien van geregulariseerde sociale-economieprojecten, die in afwachting van een inschakeling in het reguliere sociale-economiebeleid, een facultatieve subsidie zullen ontvangen als tussenkomst in de loonkost van de geregulariseerde gesco's." (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-J, p. 35). Wat is de timing waarbinnen de minister de inschakeling in de reguliere economie wil realiseren? Hoe ziet de minister deze regularisatie?

De Vlaamse Regering heeft beslist dat er een uitzondering komt voor alle werknemers in sociale werkplaatsen waarvan de loonpremie reeds overgedragen is in 1998. Deze middelen zijn vanaf de overdracht structureel ingebed in de financiering van maatwerkbedrijven. De gesco-bijdragevermindering blijft ongewijzigd behouden tot aan de gelijkschakeling van de verschillende statuten tussen de maatwerkbedrijven. Het streefdoel is deze gelijkschakeling af te ronden tegen het einde van de overgangperiode, met name 31 december 2018 (nota van 12 december 2014 aan de Vlaamse Regering over het besluit van de Vlaamse Regering over collectief maatwerk). Deze middelen zullen echter in ieder geval blijvend binnen de sociale economie worden aangewend. De heer Beenders wil weten of deze middelen tot 2018 binnen het beleidsdomein Werk blijven.

Het lid verwijst in dit verband ook naar de SINE-hervorming. Inzake de gesco-maatregel wordt al streefdoel gesteld dat men de huidige situatie wil bevriezen tot 31 december 2018. Zal de minister deze visie ook toepassen voor SINE?

1.3. Tussenkomst van Sabine Vermeulen

Sabine Vermeulen dankt de minister voor haar grondige toelichting. Vele vragen zijn daardoor al beantwoord ofwel door de andere commissieleden gesteld. Ten aanzien van de heer Beenders laat mevrouw Vermeulen opmerken dat zij de sociale economie niet als een palliatieve patiënt ziet. Ze ziet het eerder als iemand die door flink wat omwentelingen in het leven zijn draai probeert te vinden. In deze crisisperiode moet hij elke euro omdraaien vooraleer hem uit te geven. Maar ondanks enkele kwaaltjes zal hij er op termijn op vooruitgaan. De sociale economie is dus gezonder dan de heer Beenders lijkt te willen suggereren.

Indicering

Het lid sluit zich aan bij de bezorgdheid van de andere leden over het indiceringsinstrument. Ze vraagt de bijzondere aandacht van de minister voor correct

passende profielen en goede functiebeschrijvingen binnen een korte en aanvaardbare termijn. Profilering en toeleiding zijn voor de sociale economie minstens even belangrijk als voor de reguliere economie. Er zal een rondetafelgesprek plaatsvinden en het lid hoopt dat zeer concrete oplossingen uit de bus komen. Het is alvast een goede zaak dat ook de werknemersorganisaties aan het overleg zullen deelnemen.

Mevrouw Vermeulen sluit zich aan bij de vraag of de toeleiding naar de hervormde SINE zal gebeuren via de gewone VDAB-procedure of via de toch wel duurdere en meer tijdrovende ICF-procedure? Indien dit laatste het geval is, moet er toch wel een extra inspanning gebeuren om dit te versnellen. Kan de minister daar meer toelichting over geven?

Gelijkschakeling

Een vraag die al zeer dikwijls is gesteld en al veel langer leeft dan deze legislatuur is, is de vraag naar de verschillen die nog steeds bestaan tussen de voormalige beschutte en sociale werkplaatsen. Het gaat dan niet alleen over de RSZ-kortingen maar ook over de Sociale Maribel, de gesco's en dergelijke. In de beleidsbrief leest mevrouw Vermeulen dat deze verschillen nu in kaart worden gebracht met de gelijkschakeling als uiteindelijke doelstelling. Werken alle partners, de sector en de federale overheid even goed mee aan deze oefening, zodat ze uiteindelijk zal resulteren in een echte gelijkschakeling van het statuut maatwerkbedrijf? Of zijn er obstructies in de samenwerking?

Individueel maatwerk

De minister heeft de SINE-hervorming al toegelicht. In het verleden werd soms gezegd dat de VOP in het individueel maatwerk paste, maar dat de hervorming van het doelgroepenbeleid meer duidelijkheid moest bieden in de uitwerking van een echt individueel luik voor personen met rendementsverlies en echte begeleidingsnood, ongeacht de plaats van tewerkstelling. Tot op heden is de VOP een werkgeverspremie voor inschakeling en rendementsondersteuning en niet voor ondersteuning op de werkvloer. Het lid begrijpt echter dat de hervorming van SINE het ontbrekende luik van maatwerk zal opvullen, dus wel met het opvangen van begeleidingsnood. In welke mate zullen de werkvloeren van de sociale economie ook fungeren als werkvloeren voor het individueel maatwerk? Of is het de bedoeling rechtstreeks naar de reguliere economie te laten doorstromen?

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De overheid heeft om meerdere redenen belang bij ondernemingen die zich maatschappelijk verantwoord gedragen. Vlaanderen heeft baat bij een competitief bedrijfsleven, waarbij ook het sociale luik en het milieuluik vooruitgang boeken. De overheid heeft eveneens belang bij de rol van bedrijven als goede ambassadeurs van Vlaanderen.

Mevrouw Vermeulen leest dat de minister MVO in het onderwijs een plaats wil geven en op die manier competenties en attitudes met betrekking tot duurzaamheid aan studenten wil meegeven. Het lid verwijst naar haar eerdere vraag om uitleg over dit onderwerp. Het is een piste waar ze absoluut voorstander van is. Ze wil dan ook graag meer vernemen over de uitwerking ervan. Sessies op scholen met gastsprekers en 'practical learning' lijken haar voorbeelden van een geschikte multistakeholdersaanpak.

In Nederland liep een campagne waarin aan bedrijven werd gevraagd om 20 percent van hun MVO-budget te investeren in onderwijs. Misschien is dit ook een piste die kan worden onderzocht voor Vlaanderen?

1.4. Tussenkost van Martine Taelman

Martine Taelman wijst erop dat de Open Vld-fractie bij de bespreking van de beleidsnota al heeft gezegd dat de minister de juiste strategische doelstellingen heeft gekozen voor de sociale economie. Het lid ziet de sociale economie niet als een palliatieve patiënt of als iemand die zijn draai nog moet vinden, zoals door andere commissieleden aangehaald. Gelet op de korte tijdspanne waarin het beleidsdomein bestaat is het eerder een puber die nog in volle ontwikkeling is.

Deze eerste strategische doelstelling – iedereen aan het werk/iedereen participeert – blijft voor de fractie van mevrouw Taelman de belangrijkste toetssteen van het beleid. Het lid deelt de prioriteit van de minister om zoveel mogelijk tewerkstellingsplaatsen te creëren voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en daaraan gekoppeld haar betrachting om zoveel mogelijk mensen te laten doorgroeien naar werk in het reguliere arbeidscircuit.

Collectieve inschakeling in een reguliere context

De fractie heeft zich in het verleden vaak zorgen gemaakt over de uitvoering van de hervormingen, meer bepaald vanuit de bekommernis dat de minister voor een belangrijk deel moet vertrouwen op kredieten van het beleidsdomein Werk. De eerste vraag is dan ook welke indruk de minister heeft over de werking van het indiceringsinstrument en in het bijzonder of er voldoende mensen en middelen voorhanden zijn om die taak uit te voeren. Mevrouw Claes wees er al op dat de indicering veel tijd vergt. In het verleden heeft ook Lydia Peeters hiervoor gewaarschuwd. Hoeveel VDAB-medewerkers zijn op dit moment actief bezig met de indicering?

Ook mevrouw Taelman heeft een vraag over de bedrijven met een atypische referteperiode. De minister zei eerder al in de commissie dat de oefening om tot een objectieve norm te komen – op basis waarvan kan worden bepaald of de toegewezen enveloppes voor de betrokken maatwerkbedrijven al dan niet moeten worden aangepast – nog lopende was. Is daar inmiddels volledige duidelijkheid over? Voor hoeveel maatwerkbedrijven komt er een bijsturing? Er is nu blijkbaar enige verwarring over de financiële implicaties voor de begroting (1,8 of 2,7 miljoen euro), maar dat zal de minister in haar antwoord wellicht ophelderen.

Het Maatwerkdecreet is sinds 1 april 2015 in uitvoering. Mevrouw Taelman heeft enkele specifieke vragen over de arbeidscontracten die worden aangeboden. Welke voorwaarden worden opgelegd inzake de vereiste types van arbeidscontacten voor werknemers in maatwerkbedrijven of maatwerkafdelingen? Kunnen werknemers ook worden aangeworven met contracten van bepaalde duur of via uitzendcontracten?

Doorstroom

Doorstroming is ook voor Open Vld een belangrijk objectief in de sociale economie, al is duidelijk dat niet iedereen in aanmerking komt voor doorstroming, dat doorstroomobjectieven niet voor elk sociale-economiebedrijf dezelfde kunnen zijn en dat doorstroom een meerlagig begrip is. Het lid vraagt wel aandacht voor interne doorstroming. Voor sommige mensen is het al een hele opdracht om binnen hetzelfde bedrijf te kunnen doorgroeien naar een nieuwe functie. Voor anderen zal het een eerste doel worden, waarna ze dan kunnen

mikken op externe doorstroom. Welke inspanningen heeft de minister gedaan met als objectief in te zetten op de individuele groei van de doelgroepmedewerkers?

Er wordt wel eens de vrees uitgesproken dat een te grote focus op doorstroom zal leiden tot verdringing van de zwakste profielen binnen het maatwerk. De minister verklaarde in het verleden al dat het bereik van de maatregelen nauw zal worden opgevolgd en dat ze zal bijsturen wanneer zich eventueel problemen zouden voordoen. Hoe gebeurt die opvolging? Zijn er al indicaties op het terrein en waren er al bijsturingen nodig?

Maar er is ook het aspect van de doorstroom van sterke doelgroepmedewerkers. Vroeger steigerde een aantal mensen uit de sector steevast bij het woord doorstroming, omdat ze dat niet de prioritaire taak van de sector vonden. Mevrouw Taelman ziet dat anders, net als de minister. Vaak werd er geschermd met argumenten die niets met de doelgroep zelf te maken hebben maar met de bedrijfseconomische realiteit van het maatwerkbedrijf. Uiteraard is het begrijpelijk dat een werkgever in de sociale economie, net als in de reguliere economie, zijn betere werknemers niet graag ziet vertrekken. Maar in de sociale economie moet de focus gericht blijven op het belang van de individuele doelgroepmedewerker. Een goede doorstroom bewijst dat het bedrijf zijn taak goed vervult. Dat zou een bron van fierheid moeten zijn en niet van ergernis. Is er sinds de inwerkingtreding van het Maatwerkdecreet nagegaan welke impact de nieuwe regeling heeft op de omzet en de personeelsbezetting van de bedrijven? Wordt de vrees van sommige werkgevers in de sociale economie bewaarheid en is de doorstroom nefast voor de bedrijfsresultaten?

Hoe duurzaam is de huidige doorstroom? De minister had het bij de bespreking van de beleidsnota over een proefperiode van drie maanden. Zijn er veel medewerkers die na die periode nog niet voldoende rijp blijken te zijn voor de reguliere arbeidsmarkt? Zijn er cijfers over de terugkeer naar de sociale economie? De minister beloofde vorig jaar dit op te volgen en zo nodig bij te sturen.

Op welke manier wordt de problematiek van doorstroom en uitval opgevolgd. De standaardmeting gebeurt via Dimona, maar een koppeling met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zou kunnen leiden tot een meer gevarieerde meting. Is die piste inmiddels onderzocht? Heeft de minister al nagegaan of er bijkomend onderzoek kan gebeuren in het kader van VIONA of het Steunpunt Werk en Sociale Economie?

Een volgende vraag betreft de bekommernis om voldoende werkplekken te vinden in de reguliere economie voor mensen die doorstromen uit sociale economie. Hoe wordt dit concreet aangepakt door de VDAB?

Arbeidszorg

In het kader van de arbeidszorg vraagt mevrouw Taelman aandacht voor het probleem van de hooggevoelige personen. Het probleem is dat hun 'arbeidshandicap' als dusdanig niet wordt erkend door de VDAB, waardoor ze niet in aanmerking komen voor een maatregel zoals de VOP. Sommigen zijn aangewezen op arbeidszorg als laatste redmiddel om te ontsnappen aan een schorsing wegens langdurige werkloosheid of werkonwilligheid. Volgens het lid is dit echter geen doelgroep voor arbeidszorg, want het kan even goed gaan om goedopgeleide mensen. Heeft de minister zich al rekenschap gegeven van deze problematiek en zal ze in overleg met de minister van Werk een meer passende oplossing voor de hoogsensitieve personen zoeken?

Het lid sluit zich aan bij de vragen over de uitvoering van het W²-decreet. De minister van Welzijn zou inderdaad laten verstaan hebben dat hij geen budget voor de uitvoering hiervan heeft. Is dit correct? Hoe ziet de minister dan de timing van de uitvoering?

Klaverbladen en ondersteuning van de lokale regierol

Mevrouw Taelman vraagt of de klaverbladfinanciering in het kader van de Lokale Diensteneconomie is doorgesproken met de VVSG. Heeft de VVSG hierover een advies gegeven en wat is de inhoud daarvan?

De minister werkt aan een aangepast besluit voor het ondersteunen van de lokale regierol, dat zal worden afgerond na het advies van de SERV en de Raad van State. Kan de minister meer toelichting geven over de stand van zaken en de timing?

Financiële ondersteuning sociale economie

Vorig jaar stelde de minister dat ze een bijkomende kapitaalinjectie overwoog in Trividend, in combinatie met een evaluatie van de investeringsquota van de Vlaamse Regering en de private partners. De minister overwoog ook om de rentevoet van het SIFO te herbekijken. Heeft de minister hiervoor al actie ondernomen? Zal ze alle betrokken partners op dezelfde golflengte krijgen?

2. Antwoorden van de minister

Sociale inschakelingseconomie

Minister *Liesbeth Homans* verwijst naar de beslissing van de commissie om binnen enkele weken een gedachtewisseling te houden over de conceptnota "Naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie", die specifiek over de hervorming van de SINE-maatregel gaat. Daarom zal de minister in haar antwoorden nu nog niet op de vragen over SINE ingaan.

ICF en toeleiding maatwerk

Diverse leden stelden vragen over de knelpunten inzake indicering en vroegen welke acties de minister zal ondernemen.

Indiceren is het bepalen van het profiel van de doelgroepmedewerker en op basis daarvan de ondersteuningsnood bepalen. De minister stelt dat er enerzijds een aantal opstartproblemen bij de VDAB zijn. Elke opstartfase gaat gepaard met zogenaamde kinderziekten. Die hebben niet te maken met het ICF-instrument op zich, want dat was voorafgaandelijk uitvoerig getest. De problemen hebben eerder te maken met het hanteren van het instrument. Anderzijds is er een mismatch tussen de verwachtingen van de maatwerk- en LDE-bedrijven inzake de doelgroepwerknemers en het profiel van de doelgroepwerknemers die via ICF worden toegeleid. Het ICF-instrument werd getest op een steekproef doelgroepwerknemers die door de sector zelf werd aangebracht. De minister wil aan deze doelgroep vasthouden. Het gaat om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en het is belangrijk dat die in de sociale economie terechtkunnen. De maatwerk- en LDE-bedrijven willen werknemers met een zo sterk mogelijk profiel. Zo werden bijvoorbeeld chauffeurs met een bachelordiploma gevraagd. Het gaat vaak ook over mensen die mits een beperkte ondersteuning in het normale economisch circuit terechtkunnen. Dit is echter niet de bedoeling van de sociale economie. Het is ook gebleken dat de maatwerk- en LDE-bedrijven te weinig vertrouwen hebben in de doelgroepwerknemers voorgesteld door de VDAB en vaak enkel willen werken met zelf voordragen werknemers.

De voormalige beschutte werkplaatsen kennen dit probleem bijna niet: hun doelgroep wordt voornamelijk via attestering (van de handicap) toegeleid, niet via de ICF-indicering.

Hoe wil de minister dit probleem aanpakken? Er is overleg tussen de koepels, de VDAB, de administratie en de kabinetten Werk en Sociale Economie. De koepels leveren informatie aan in de vorm van concrete casussen om de kern van het probleem te doorgronden. Het blijkt immers dat kandidaten voorgesteld door de VDAB vaak worden geweigerd zonder duidelijke reden. Op die manier kan niet worden achterhaald wat het probleem is en kan de VDAB niet bijsturen. De door de bedrijven opgestelde vacatures zijn vaak ook niet concreet genoeg, de specifieke verwachtingen waaraan de doelgroepwerknemer moet voldoen, worden slechts vaag omschreven.

Er komt ook een actieplan bij de VDAB. De verwachtingen inzake vacatures naar maatwerk- en LDE-bedrijven maar ook de interne werking van de VDAB worden onder de loep genomen. De administratie zal een analyse maken van de doelgroepwerknemers die in de steekproef door de sector zelf naar voor zijn geschoven. De vraag daarbij is of die representatief zijn voor de sector.

Voor de minister is het belangrijk dat de kern van het probleem wordt gevonden. Iedereen werkt hieraan mee, waardoor de minister vertrouwen heeft in de aanpak. Maar de nieuwe regelgeving is terecht streng wat betreft de doelgroep: ondersteuning binnen de sociale economie is er voor die doelgroepwerknemers die niet in het normale economisch circuit terechtkunnen met aangepaste ondersteuning.

Er werd gevraagd of er voldoende mensen en middelen beschikbaar zijn voor de indicering. De minister antwoordt dat er 23 indiceringsconsulenten bij de VDAB aan het werk zijn. Zeer recent werden daar 27 bemiddelaars aan toegevoegd die ook indiceren. De minister voegt eraan toe dat er ook 250 GTB-consulenten zijn, dat zijn consulenten die aan gespecialiseerde trajectbegeleiding en -bepaling doen van personen met een handicap, maar die ook advies inzake indicering kunnen geven. In 2016 komen er hier 72 OCMW-consulenten bij, die nu al bij een OCMW werken en een advies zullen mogen geven. Enkel de VDAB-specialisten kunnen beslissen over de dossiers en dit zijn er 12 voor Vlaanderen. Gelet op het feit dat de groep die een gegrond advies kan geven sterk wordt uitgebreid, meent de minister dat er door deze specialisten sneller onderbouwde beslissingen kunnen worden genomen.

Atypische situatie maatwerkbedrijven 2015

In haar antwoord op de vragen over de maatwerkbedrijven in een atypische situatie tijdens de referteperiode gaat de minister eerst in op het begrotingsjaar 2015. Zoals ook in de toelichting al vermeld, gaven de ingediende dossiers geen duidelijk en objectief beeld. Het was vaak niet duidelijk of de situatie inderdaad atypisch was en wat dan de hoogte van de bijpassing moest zijn. Daarom is er een objectieve analyse van de situatie van alle maatwerkbedrijven gemaakt. Dat gebeurde op basis van de zeven bij de toelichting vermelde criteria. Bedrijven die een significante negatieve afwijking kenden op minstens twee van die criteria worden als atypisch beschouwd en zullen een compensatie ontvangen.

Er wordt een compensatie in het vooruitzicht gesteld voor twee soorten 'afwijkingen':

- 'atypische referteperiode', een atypisch hoge werkloosheid in de referteperiode, bijvoorbeeld omdat er een groot klantenverlies was;
- 'behoud van tewerkstelling', dit in het geval van groei na de referteperiode maar voor de inwerkingtreding van het Maatwerkdecreet.

De minister geeft cijfers voor drie categorieën:

- wat de louter atypische referentieperiode betreft gaat het om 6 dossiers: 2 voormalige beschutte werkplaatsen en 4 voormalige sociale werkplaatsen;
- wat het behoud van tewerkstelling betreft gaat het om 63 dossiers: 25 voormalige beschutte werkplaatsen en 38 voormalige sociale werkplaatsen;
- er zijn ook 20 gemengde dossier (een combinatie van atypische referentieperiode en behoud van tewerkstelling): 11 voormalige beschutte en 9 voormalige sociale werkplaatsen.

In het totaal gaat het om 89 dossiers, waarvan 38 van voormalige beschutte werkplaatsen en 51 van voormalige sociale werkplaatsen.

Voor de 'atypische situatie' bedraagt het bijkomende budget in 2015 voor de 26 maatwerkbedrijven (6 uitsluitend atypisch en 20 met een combinatie van beide problemen) 1.024.331,90 euro.

Voor de compensatie 'behoud van tewerkstelling' bedraagt het bijkomende budget voor de 83 maatwerkbedrijven (63 enkel behoud van tewerkstelling en 20 met combinatie van beide problemen) 1.730.023,06 euro.

Dat brengt het totale benodigde budget in 2015 op 2.754.354,96 euro. Die middelen worden gehaald uit een herschikking van kredieten, die mogelijk is door een onderbenutting op diverse artikelen. De dossiers zijn klaar voor begrotingsakkoord. Het advies van IF werd uitgebracht. Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de minister nog in 2015 uit te betalen.

Atypische situatie maatwerkbedrijven 2016

In 2016 stelt zich enkel het probleem van de atypische situatie, niet dat van het behoud van tewerkstelling. De regelgeving stelt dat de referentieperiode steeds bestaat uit de acht laatst afgerekende kwartalen voor de start van het maatwerk. In 2016 verschuift dus deze periode tot aan de inwerkingtredingsdatum van de nieuwe regelgeving. De referentieperiode loopt van het tweede kwartaal van 2013 tot en met het eerste kwartaal van 2015. Er is bijgevolg geen tweede categorie 'behoud van tewerkstelling' (groei na de referentieperiode, maar voor de start van maatwerk) meer.

De atypische dossiers zullen in 2016 volgens eenzelfde methodiek worden bepaald. Het benodigde budget wordt geraamd op ongeveer 1,5 miljoen euro (maar zal wellicht rond de 1,6 miljoen euro bedragen). Dat is hoger dan het bedrag dat in 2015 voor deze categorie werd uitgetrokken omdat de periode is verschoven. Bij de begrotingscontrole kan indien nodig dit bedrag worden aangepast.

Maatwerk begroting 2016

De extra financiële inspanning voor de atypische maatwerkbedrijven bedraagt dus circa 2,7 miljoen euro in 2015 en circa 1,6 miljoen euro in 2016.

De heer Beenders vroeg de opdeling van het restbedrag van 1,882 miljoen euro dat volgens de toelichting bij het programma in 2016 kan worden aangewend voor ondersteuning van de sector. De minister antwoordt dat het voor twee soorten uitgaven is bedoeld en niet voor drie. Het gaat om investeringssubsidies (322.000 euro) en de afbouw van de invoegmaatregel (1,5 miljoen euro).

Hetzelfde lid zag ook een daling van de middelen in 2016 voor tewerkstelling in de maatwerkbedrijven ten opzichte van 2015. De minister veronderstelt dat de heer Beenders de vergelijking heeft gemaakt met de cijfers uit de begrotingsop-

maak 2015 en niet met de cijfers uit de begrotingsaanpassing 2015. Bij een vergelijking van de voorliggende begrotingsopmaak 2016 met de aangepaste begroting 2015 is er geenszins een daling, wel een stijging van het budget met 490.000 euro. Bij vergelijking van de initiële budgetopmaak 2015 met de aangepaste begroting 2015 is er wel een daling van 980.000 euro, dit betreft de desindexatie naar aanleiding van de federale indexsprong. Dat werd toegelicht bij de begrotingscontrole in 2015.

In 2016 is er dus geen daling van de middelen voor tewerkstelling. Er is wel een daling van het geraamde aantal vte's. Maar die heeft te maken met de afbouw van de invoegmaatregel, waartoe begin 2014 al werd beslist. De lichte daling in vte's is dus niet abnormaal.

ESF-projecten transitie maatwerk

De minister bevestigt dat de tenders zijn afgelopen, maar daarmee is de transitie natuurlijk niet voltooid. Met de tenders werd getracht om de maatwerkbedrijven voldoende handvaten aan te reiken om met de nieuwe context en verwachtingen aan de slag te gaan. Op basis van de feedback begrijpt de minister daarin geslaagd te zijn. Het is nu aan de bedrijven om de ingeslagen weg verder te bewandelen. De minister voorziet wel in ruimte binnen de overeenkomst met In|C om de transitie verder te ondersteunen waar nodig.

Voorwaarden contracten maatwerk en uitzendarbeid

De regelgeving legt geen voorwaarden op aan het type arbeidscontract. Het staat de werkgever vrij om een contract van bepaalde dan wel onbepaalde duur aan te bieden.

Mevrouw Taelman wees op de problematiek van de uitzendarbeid. Strikt juridisch gezien is het uitzendkantoor de werkgever van de doelgroepwerknemer. Het ontvangt het loon en de begeleidingspremie van de werknemer en moet in principe ook instaan voor de begeleiding. De fysieke plaats van tewerkstelling van de doelgroepwerknemer is echter niet het interimkantoor, wat de begeleiding minder evident maakt. Dit moet verder juridisch worden onderzocht.

Gelijkschakeling van de statuten van de voormalige beschutte en sociale werkplaatsen

De voormalige beschutte en sociale werkplaatsen werken met verschillende statuten en zitten in een andere RSZ-categorie, wat een hervorming noodzakelijk maakt. De voormalige sociale werkplaatsen werken vooral met gesco's (RSZ categorie 1) en de voormalige beschutte werkplaatsen werken dan weer met de Sociale Maribel (categorie 3). De loonkosten zijn dus niet gelijk tussen de verschillende types. Nu ze beide maatwerkbedrijven zijn geworden, is het aangewezen ze gelijk te schakelen. Dit is verre van een gemakkelijke oefening, want het is niet de bedoeling dat er iemand op achteruitgaat. De minister is ook grotendeels afhankelijk van de bevoegde federale minister om de hervorming tot een goed einde te brengen.

Er wordt toegewerkt naar een gelijkschakeling op twee niveaus, dat van de RSZ en van het paritaire subcomités en bijhorende cao's

Inzake de gelijkschakeling op het niveau van de RSZ, moet er een oefening worden gemaakt om de financiële impact te berekenen van de potentiële verschuivingen van één van beide types (sociale of beschutte werkplaatsen) of van beide types naar een andere categorie. Deze oefening wordt gemaakt in nauwe samenwerking met de federale overheid, in het bijzonder de RSZ.

Daarnaast wordt ook nauw contact onderhouden met de koepels. Tot op heden loopt deze samenwerking vlot. De koepelorganisaties staan achter de doelstelling van een eengemaakt statuut.

De minister hoopt deze impactoefening te kunnen finaliseren in het voorjaar van 2016. Tegen dan zouden er ook concrete stappen kunnen worden uitgetekend, in overleg met de federale overheid.

De maatwerkbedrijven vallen nu ook onder verschillende paritaire subcomités. Voor de gelijkschakeling op dit niveau ligt het initiatiefrecht bij het sociaal overleg. De minister zal dit blijven opvolgen via de bilaterale gesprekken die haar kabinet met de verschillende betrokken instanties voert. Tot op heden werd er haar nog niet gevraagd om hierin een specifieke rol op te nemen.

Doorstroom en doorstroombegeleiding

Mevrouw Claes vroeg hoe de terugkeergarantie is geregeld. De minister wijst erop dat de doelgroepwerknemer zowel tijdens het doorstroomtraject als tijdens een stage in dienst van het maatwerkbedrijf blijft. Hij of zij kan dus per definitie terugkeren. Maar indien het doorstroomtraject niet succesvol blijkt, zal de VDAB de doelgroepwerknemer evalueren met oog op een gewijzigde behoefte aan een werkondersteuningspakket of een nieuw doorstroomtraject.

De werkondersteuningsmaatregelen worden echter beëindigd indien het traject niet succesvol is omdat de werknemer niet uit vrije wil wenst door te stromen of indien de VDAB, na evaluatie, oordeelt dat de werknemer geen ondersteuning binnen maatwerk meer nodig heeft.

De heer Beenders merkte op dat er nog maar één aanvraag is ingediend tot het bekomen van een mandaat doorstroombegeleiding. De bedoeling is dat organisaties zich opgeven om het doorstroomtraject te faciliteren. Het is correct dat er momenteel nog niet veel organisaties hun interesse hebben laten blijken aan de VDAB. De minister meent echter dat het probleem op zijn minst gedeeltelijk werd opgelost door een verduidelijking voor de diverse organisaties die voor begeleiding in aanmerking komen. Verschillende organisaties gaven aan dat de dienstverlening met 140 contacturen (uren dat er contact is tussen de doorstroombegeleider en de doelgroepwerknemer) budgettair niet haalbaar was. Er werd verduidelijkt dat het om 140 dienstverleningsuren gaat en niet contacturen. In de dienstverleningsuren kan de dienstverlener ook de tijd in rekening brengen die gaat naar bijvoorbeeld voorbereidende opdrachten zoals vacatures zoeken, contacten leggen met bedrijven enzovoort. De minister hoopt dat hiermee een belangrijke drempel is weggenomen en dat meerdere organisaties een aanvraag zullen indienen.

De minister antwoordt op de vraag over het project Doorstroom Arbeidszorg. Uit de evaluatie van het project blijkt dat het overgrote deel van deze flankerende trajecten leidt naar een label 'zonder oplossing' voor de persoon in kwestie, omdat het noodzakelijke aanbod, bijvoorbeeld structurele arbeidszorg of maatwerk, niet toereikend is. Slechts 11 percent kreeg een label 'normaal economisch circuit'. Een tweede knelpunt dat uit de evaluatie bleek, is dat het werkveld eraan twijfelt dat er binnen de huidige arbeidszorgpopulatie nog voldoende potentieel is voor doorstroomtrajecten.

Mevrouw Taelman vroeg aandacht voor de interne doorstroom. De minister antwoordt dat ze aan de minister van Werk heeft gevraagd om een beleidsraad Werk en Sociale Economie samen te roepen. Minister Muyters heeft zich bij die gelegenheid ertoe geëngageerd om de VOP ook mogelijk te maken voor iemand die intern kan doorstromen naar een andere functie en daarin ondersteuning

nodig heeft, zoals dat nu voor externe doorstroming al het geval is. Minister Homans merkt wel op dat het niet de bedoeling kan zijn om de ondersteuning vanuit het beleidsveld Sociale Economie af te wentelen op het beleidsveld Werk. Maar in dit geval was er dus overeenstemming over de VOP, waardoor het probleem een oplossing zal vinden.

Mevrouw Taelman wees ook op de vrees die soms wordt geuit dat een te grote focus op doorstroom zal leiden tot verdringing van de zwakste profielen binnen het maatwerk en informeerde naar de opvolging en eventuele bijsturing. De minister antwoordt dat het nog te vroeg is om conclusies te trekken aangezien het Maatwerkdecreet pas op 1 april 2015 in werking is getreden. De administratie monitort in ieder geval de populatie van de doelgroepwerknemers via de subsidiemonitor en dit per onderneming.

Hetzelfde antwoord geldt voor de vraag over de bedrijfseconomische impact en de duurzaamheid van de doorstroom. Op dit moment zit de regelgeving nog in een overgangsfase met een overgangsenveloppe. Ook de doorstroomtrajecten zijn nog in opstart. Op dit moment kan de minister nog geen impactanalyse maken van de doorstroom. Ze bevestigt wel dat dit moet worden opgevolgd en dat indien nodig moet worden bijgestuurd. De minister wil hierover te gepasten tijde, wanneer meer informatie beschikbaar is, terugkoppelen naar de commissie.

Werkzorgtrajecten

De minister bevestigt dat Welzijn tot hier toe geen structurele middelen heeft uitgetrokken voor de uitvoering van W². Ze betreurt dit, maar heeft anderzijds ook begrip voor de moeilijke budgettaire situatie van het beleidsdomein Welzijn, die overigens ook voor Sociale Economie geldt.

De doelgroep van de werkszorgtrajecten zijn mensen die heel beperkt zijn in hun mogelijkheden en werkelijk een zeer grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De vraag is of de ondersteuning daarvan tot het beleidsdomein Sociale Economie behoort: in vele gevallen gaat het eerder om welzijnstrajecten, die op termijn kunnen doorgroeien tot een combinatie van werk- en zorgtrajecten.

Intussen blijft de minister echter de door Sociale Economie gefinancierde plaatsen behouden. Ze heeft hiervoor een budget van ongeveer 3,3 miljoen euro.

Mevrouw Taelman raakt in verband met arbeidszorg ook de problematiek van de hooggevoelige personen aan. Hoogsensitiviteit komt in verschillende gradaties voor. Indien de personen in kwestie ernstige problemen ondervinden in hun functioneren, dan zal dit via de ICF-procedure aan het licht komen en kunnen ze op die manier in aanmerking komen voor maatwerk of LDE, of eventueel in de arbeidszorg.

Groei-pad lokale diensteneconomie en sociale economie

De minister begrijpt de vraag van de heer Beenders naar een groei-pad. Ze hoopt het misverstand dat er in 2016 wordt bespaard te hebben rechtgezet.

De minister is tevreden in de huidige budgettaire context de tewerkstelling te kunnen behouden. Dit is op zich al een verdienste. Bovendien zijn er een aantal probleem dossiers opgelost, zoals bijvoorbeeld de SALK-projecten, waarin de tewerkstelling kon worden veilig gesteld. Indien de financiële situatie verbetert, zal de minister de eerste zijn om extra middelen voor een groei-pad voor de sociale economie te bepleiten.

Regularisering gesco's

De regularisatie van gesco's binnen het beleidsdomein Sociale Economie is voorzien op 1 juli 2016. In eerste instantie wil de minister de continuïteit maximaal garanderen. De overgedragen middelen worden volledig ingezet binnen de sociale economie, bij de bedrijven die deze middelen nu ook krijgen.

Ondertussen wordt er bekeken wat de beste opties zijn om deze middelen binnen de sociale economie te blijven inzetten. Voor de sociale werkplaatsen is alvast in een uitzondering voorzien. Zij worden uit de regularisatie-oefening gehouden tot de gelijkschakeling van de verschillende statuten een feit is.

Andere thema's

Zoals in de beleidsbrief wordt vermeld, is het de ambitie van de minister om de adviespremies in 2016 te hervormen en de markt breder open te zetten. Momenteel komen er slechts een vijftal bureaus in aanmerking en dat neigt naar monopolievorming. Het klopt dat de afstemming met de kmo-portefeuille niet meer expliciet in de voorliggende beleidsbrief is opgenomen. Dit wil niet zeggen dat er in 2016 geen afstemming meer zal gebeuren.

De minister van Onderwijs heeft terecht gevraagd om betrokken te worden in het traject inzake MVO in het onderwijs. Minister Homans heeft daar een aantal ideeën over en zal het overleg met het kabinet Onderwijs hierover opstarten.

Er was tot slot een vraag over het voornemen om de rentevoet van het SIFO te herbekijken. Er is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en het SIFO in voorbereiding. Een bijstelling van de rentevoet maakt daar eventueel deel van uit.

3. Replieken en bijkomende antwoorden

Rob Beenders zegt verduidelijking te hebben willen vragen over de bestemming van de 1.822.000 euro die in de toelichting bij het programma wordt vermeld. Het antwoord van de minister is duidelijker dan de toelichting. Het bedrag zal niet worden gebruikt voor de oplossing voor de atypische maatwerkbedrijven, wel voor investeringssubsidies en de afbouw van de invoegmaatregel.

Het lid bevestigt dat zijn berekening over de eventuele daling van het budget was gebaseerd op een vergelijking met de begrotingsopmaak 2015. De minister verduidelijkte dat ze de kredieten met de aangepaste begroting 2015 heeft vergeleken en dat de effectieve tewerkstelling geen factor was om de kredieten aan te passen.

De minister gaat op zoek naar de kern van het probleem van de indicering om dan een oplossing te vinden. De heer Beenders deelt de mening dat het instrument op zich goed is maar dat het op operationeel niveau misloopt. Er zijn nu echter vacatures die al sinds maart-april 2015 niet meer zijn ingevuld. Voor de lokale diensteneconomie, waar contracten met overheden werden gesloten die door personeelsgebrek niet kunnen worden uitgevoerd, is een oplossing dringend. Het lid hoopt dat het overleg geen maanden zal aanslepen, maar dat de minister een strakke timing kan respecteren. De toeleiding van de medewerkers moet vlot kunnen verlopen.

De heer Beenders merkt op dat er een belangrijke hervorming op til is van de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet en de PWA's. De minister van Werk vermeldt die in zijn beleidsbrief, minister Homans doet dat niet. Er is een grote groep werknemers in het PWA-stelsel met een grote afstand

tot de reguliere arbeidsmarkt waarvoor de sociale economie een belangrijke tussenschakel is. Ook omdat ze niet altijd bij de maatregelen inzake tijdelijke werkervaring terecht kunnen. Het lid hoopt daarom dat de hervorming van die instrumenten in samenspraak tussen Werk en Sociale Economie kan gebeuren.

Bart Van Malderen verwijst naar het antwoord van de minister inzake de evaluatie van het project Doorstroom Arbeidszorg. De minister lijkt verbaasd dat maar 11 procent van de mensen in de huidige arbeidszorg zouden kunnen doorstromen naar het normale economisch circuit en dat vaak het label 'zonder oplossing' moet worden toegekend. Maar wordt wel de juiste vraag gesteld? Het lid meent dat er niemand twijfelt aan de nood van arbeidszorg in een ruime betekenis, voor mensen met arbeidsmarktgerelateerde en andere problematieken. Moet in de plaats van doorstroom naar de reguliere economie de focus niet liggen op de W^2 -trajecten en op doorstroom binnen of naar de sociale economie. De minister lijkt dat ook te suggereren in haar beleidsbrief.

De heer Van Malderen vraagt dus verhoogde aandacht voor de werk- en welzijnstrajecten. De minister verwijst naar de betrokkenheid van andere domeinen zoals Werk en Welzijn en op de beperkte budgettaire mogelijkheden. Het lid kan daar enig begrip voor opbrengen maar anderzijds is de regering ook een collegiaal orgaan. Hij hoopt dat het klaverbladmodel in budgettaire moeilijke tijden niet verwordt tot een paraplu-model. Het kan niet dat iedere minister de verantwoordelijkheid doorschuift, de regering moet dit collegiaal aanpakken. De minister van Welzijn maakt zich sterk in 2017 over een grote investeringsenveloppe te beschikken. Ook voor de middelen voor Economie wordt overeenkomstig het regeerakkoord in een groeipad voorzien. Het moet dan mogelijk zijn collegiaal naar een oplossing te zoeken voor W^2 . Dit is per definitie een problematiek die op een ontkokerde manier moet worden benaderd. De moeilijke begrotingssituatie geeft blijkbaar aanleiding om zich in de eigen koker terug te trekken, maar die moet kunnen worden overstegen. De fractie van de heer Van Malderen zal daarop ook bij de ministers van Werk en Welzijn blijven aandringen.

Het lid heeft nog een vraag bij het duurzaam en ethisch aankoopbeleid. Het is positief dat de minister een proefproject opstartte inzake de aankoop van textiel, maar het debat werd het afgelopen jaar wel ruimer gevoerd. In verschillende steden en gemeenten werd gedebatteerd over de aankoop van bouwmaterialen. Kan de minister, die ook bevoegd is voor Binnenlands Bestuur, geen breder sensibiliserend en stimulerend beleid voeren om in te zetten op een duurzaam aankoopbeleid en respect voor de naleving van IAO-conventies? De minister kan daartoe een methode aanreiken.

Minister *Liesbeth Homans* vindt de bezorgdheid van de heer Beenders over de artikel 60-ers en de PWA's terecht. De hervorming daarvan komt aan bod in de conceptnota over de SINE-maatregel, die binnenkort in de commissie zal worden toegelicht en besproken. Er zal blijken dat de minister een inspanning heeft gedaan om ervoor te zorgen dat deze groep niet uit de boot valt.

De minister zegt op zich niet verbaasd te zijn over het lage cijfer bij de evaluatie van de Doorstroom Arbeidszorg. De vaststelling blijft echter dat er bij de groep mensen in arbeidszorg weinig doorstroompotentieel is. Indien ze niet naar het normale economische circuit kunnen worden geloodst, is de sociale economie een logische tussenstap. Maar het is een terechte opmerking dat ook Werk en Welzijn meer zouden moeten inzetten op arbeidszorg. Het is een collectieve verantwoordelijkheid en de minister heeft haar collega's daarover al aangesproken. Sociale Economie behoudt alvast de inspanning van ongeveer 3,3 miljoen euro voor arbeidszorg.

Wat het duurzaam en ethisch aankoopbeleid betreft, de minister gebruikt de ruimere term maatschappelijk verantwoord ondernemen, verwijst ze naar haar toelichting van de beleidsbrief. Er loopt een proefproject inzake textiel en kledij, twee risicovolle productgroepen. Vanuit haar bevoegdheid voor bestuurszaken kan ze melden dat het Facilitair Bedrijf bij elke overheidsopdracht een ethische clause over duurzaamheid opneemt. Aanleiding was het debat, onder meer in de plenaire vergadering, over de aankoop van kasseien die met kinderarbeid werden vervaardigd.

III. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte Sociale Economie van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Axel RONSE,
voorzitter

Miranda VAN EETVELDE
Yasmine KHERBACHE
Sabine VERMEULEN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ABAD	Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie
AIO	Agentschap voor Innoveren en Ondernemen
AO	Agentschap Ondernemen
bbp	bruto binnenlands product
BOF	Bijzonder Onderzoeksfonds
btw	belasting over de toegevoegde waarde
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
DCO	dienstenchequeonderneming
DYZO	vzw voor begeleiding van zelfstandigen in moeilijkheden
EAD	evenredige arbeidsdeelname en diversiteit
EEN	Enterprise Europe Network
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ERA	European Research Area
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVC	elders verworven competentie / eerder verworven competentie / erkenning van verworven competenties
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
Federgon	Federatie van Partners voor Werk
FIT	Flanders Investment & Trade
FRIS	Flanders Research Information Space
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen
gesco	gesubsidieerde contractueel
GIS	geografisch informatiesysteem
GTB	gespecialiseerde trajectbegeleiding
hr	human resources
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
IBO	individuele beroepsopleiding (in een onderneming)
ICF	International Classification of Functioning, disability and health
IF	Inspectie van Financiën
IMEC	Interuniversitair Micro-elektronicacentrum
In C	ondersteuningsorgaan voor de sociale economie
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
kmo	kleine of middelgrote onderneming
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
LDE	lokale diensteneconomie
LRM	Limburgse Reconversie maatschappij
MiX	Media Innovatie Centrum
MVO	maatschappelijk verantwoord ondernemen
NEET	not in education, employment or training
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NT2	Nederlands als tweede taal
nv	naamloze vennootschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
O&O	onderzoek en ontwikkeling
PMV	Participatie Maatschappij Vlaanderen
POP	persoonlijk ontwikkelingsplan
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVO-Society	Roger Van Overstraeten Society

SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
SBO	Strategisch Basisonderzoek
SE	Sociale Economie
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIFO	Sociaal Investeringsfonds
SINE	sociale inschakelingseconomie
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
TBM	Toegepast Biomedisch Onderzoek
TETRA	Technologietransfer door Instellingen voor Hoger Onderwijs
VAC	Vlaams administratief centrum
VAK	vastleggingskrediet
VBO	Verbond van Belgische Ondernemingen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEB	Vlaams EnergieBedrijf
VEK	vereffeningskrediet
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
Vlakwa	Vlaams Kenniscentrum Water
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VOP	Vlaamse ondersteuningspremie
VRK	variabel krediet
VRWI	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
vte	voltijdsequivalent
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
W ²	Werk en Welzijn
WEP	werkervaringsplan
WEP-plus	werkervaringsplan-plus
WIJ!	Werkinleving voor Jongeren
WSE	Werk en Sociale Economie
WVI	West-Vlaamse Intercommunale voor Economische Expansie, Huisvestingsbeleid en Technische Bijstand
ZAP	zelfstandig academisch personeel

BIJLAGE:

Antwoorden van minister Philippe Muyters
op de technische vragen van Yasmine Kherbache over de begroting 2016

Antwoorden van minister Philippe Muyters op de technische vragen van Yasmine Kherbache over de begroting 2016**- Pagina 17 2AD-IS – gesco's Vlaamse overheid¹**

U koppelt het bedrag van 2.510 K euro aan regularisaties uit het verleden, maar dit bedrag is het krediet dat op dit begrotingsartikel aanwezig blijft voor uitgaven gerelateerd aan tewerkstelling gedurende de maanden januari-juni 2016 bij BLOSO en GO! omdat de werknemers tijdens deze maanden nog het statuut gesco hebben (beide entiteiten regulariseren op 1 juli 2016), voor uitgaven in het kader van de afrekening van het 4de kwartaal 2015 en voor correcties en achterstallen voorgaande jaren.

Het bedrag van 1 mio euro dat als besparing wordt vooropgesteld is gebaseerd op ramingen op basis van betalingen in 2014 en 2015 en is daarom niet eenvoudig lineair te koppelen aan de regularisatie. De berekeningen gebeurden met als startkrediet 9.585 K euro (7.843 K euro + overgehevelde 1.742 K euro). Dit bedrag werd verminderd met de 6.075 K euro regularisaties tot 3.510 K euro. Er werd een bedrag geraamd van 2.510 K euro als nog uit te betalen in 2016. Het verschil tussen beide bedragen geeft het 1 mio euro besparing.

- Pagina 18/19 – 2AD-WT - werkervaring en regularisering gesco's

De delta's i.v.m. kredieten zoals besproken in de toelichting verwijzen steeds naar de kredieten BA 2015 (begrotingsaanpassing 2015). Zo betreft de 21.659 K euro de besparing t.o.v. het krediet BA 2015. De besparingen die u vermeldt zijn berekeningen vertrekkende van de kredieten 2014.

Bij de regeringsformatie werd beslist een besparing in het kader van werkervaring door te voeren van 13.750 K euro en een overheveling naar VDAB te realiseren voor het nieuwe werkervaringsstelsel voor in totaal een krediet van 33 mio euro. Deze overheveling werd in twee stappen uitgevoerd, 5 mio in 2015 en 28.000 mio in 2016. U vermeldt een besparing van 18,3 mio voor werkervaring. Hierbij moet u er wel rekening mee houden dat de 6 mio niet kan worden beschouwd als besparing omdat deze middelen niet meer ter beschikking zijn vanuit Europa. Voor het overige klopt het inderdaad dat er bij de regularisatie van de gesco's (loonpremie en RSZ) 5% werd bespaard.

De opstap aan besparingen voor beleidsdomein Werk bedragen in 2016 in totaal 50.659 keuro. Andere bewegingen in de kredieten hebben met externe kostendrijvers of herverdelingen te maken.

- Pagina 20 2AG-WT - aanmoedigingspremies en landingsbanen

De daling van de nieuwe instroom landingsbanen tot 150 dossiers betreft enkel de Vlaamse social profitsector. Het krediet voor de dossiers aanmoedigingspremies openbare sector wordt opgenomen onder het begrotingsartikel JB0-1JDG2AE-WT.

De beperking van de instroom tot de zorggerelateerde beroepen zou naar schatting op jaarbasis een daling tussen de 30 en 43 nieuwe dossiers betekenen.

- Pagina 20 AI-WT - ervaringsfonds

Het VAK 2015 van 2,65 mio euro (en niet 2,56) betrof achterstallige dossiers die in 2014 op het federale niveau ingediend werden maar waarvan de behandeling door deze overheid in

¹ De paginanummering verwijst naar de toelichting per programma voor het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-J).

2014 niet gerealiseerd werd. Deze achterstand werd in de loop van 2015 volledig weggewerkt. Deze 2,65 mio euo heeft dus geen link met de in 2015 ingediende dossiers.

- Pagina 21/22 2AJ-WT - loopbaanonderbreking:

In 2014 stroomden 5.238 mensen in het federale eindloopbaanstelsel in. Mijn visie is dat er betere instrumenten zijn dan een eindloopbaanstelsel om werkbaar werk te realiseren. Om te komen tot een nieuw systeem met invoering van een motief (zorg, opleiding) zullen de vooropgestelde procedures gevolgd worden en zal bijgevolg overleg met alle betrokken partners gevoerd worden.

- Pagina 23 2AL-WT - dienstencheques

De aangehaalde stijgingspercentages geven de toename weer ten opzichte van 2014. Het aantal uitgegeven dienstencheques was in 2014 abnormaal laag. Op 1 januari 2014 steeg de prijs per dienstencheque voor de gebruiker met 0,5€. De gebruikers hebben op die prijsstijging geanticipeerd door eind 2013 massaal dienstencheques aan te kopen waardoor het aantal uitgegeven cheques in die periode piekte. Het ging dus om versnelde aankopen door gebruikers terwijl het aanwendingspatroon van de aangekochte dienstencheques niet substantieel wijzigde. In uitgegeven dienstencheques wordt 2015 dus vergeleken met een 'abnormaal' jaar, terwijl het ritme van terugbetaling van dienstencheques door de prijsstijging veel minder werd beïnvloed.

- Pagina 25 2AO-WT - Doelgroepkortingen

U wijst op een mogelijke hogere uitgave in het kader van het nieuwe doelgroepenbeleid. De bedragen en periode van toekenning die in de conceptnota werden gehanteerd waren zeker nog niet definitief, o.a. omwille van de impact van de federale taxshift. De impact op de doelgroepkortingen kan momenteel nog niet volledig worden geraamd, maar we kunnen door de algemene loonlastenverlaging wel uitgaan van een positief effect op de Vlaamse begroting. Over de doelgroepkortingen is met de sociale partners nog verder overleg gepland.

Ongeacht de aanpassing speelt bij deze maatregel het gegeven dat aanwervingen, dus ook aanwervingen van doelgroepwerknemers, sterk conjunctuurgevoelig zijn. Doelgroepkortingen worden dan ook beschouwd als een maatregel op basis van externe kostendrijvers.

- Pagina 29 2AR-WT – Werkhervattingspremie

In 2013 werd de leeftijdsgrens voor de werkhervattingstoelage opgetrokken van 50 naar 55 jaar, wat heeft geleid tot een daling van het aantal gerechtigden en van de bestedingen. Deze daling werkt nog steeds door in de evolutie van de bestedingen, zij het minder scherp.

- Pagina 31 2AY-IS - Interne Stromen VDAB

In het kader van het actieplan asielzoekers kunnen het dossierbeheer en de bemiddelingsacties opstarten begin 2016. De voorziene 2,5 miljoen euro zijn opgenomen in een begrotingsartikel VDAB en de interne VDAB begroting. De acties op het vlak van taal- en andere opleidingen en de begeleidingsacties starten vooral in de tweede helft van 2016 en komen slechts in 2017 op kruissnelheid. De voorziene middelen 2016 (2,5 voor opleidingen en specifieke acties en 13,6 voor trajectbegeleiding) zijn opgenomen in de algemene provisie voor asielzoekers en nog niet in de dotatie en interne begroting VDAB. Deze

middelen zullen via herverdeling opgevraagd worden door VDAB op basis van de verdere concretisatie van de plannen.

Antwoorden op de vragen 'Kleine opmerkingen'

- voor de loopbaancheques werd naast de 1.020 K euro nog 1.700 K euro overgeheveld: dit krediet komt enerzijds van JB0-1JDG2AM-WT (700 K euro) en anderzijds van JB0-1JDG2AO-WT (1.000 K euro) en werd overgeheveld naar JB0-1JFG5AY-IS (dit *hoort hier inderdaad niet bij, zal bij BA 2016 gecorrigeerd worden via overheveling naar JB0-1JDG2AY-IS*).

- de 1.409 K euro voor de regularisatie van de gesco's wordt niet expliciet vermeld in de toelichting bij het begrotingsartikel JB0-1JDG2AO-WT maar is inbegrepen in het regularisatiebedrag van 18.561 K euro dat op dat artikel wordt vermeld. Voor de leesbaarheid van de tekst werd ervoor geopteerd om weliswaar de betrokken beleidsdomeinen te vermelden maar niet de grote hoeveelheid begrotingsartikelen waarnaar kredieten zijn overgeheveld. De overgehevelde kredieten worden wel telkens vermeld bij het overnemende beleidsdomein.

- een identieke redenering werd gebruikt bij de overheveling van de regularisatiekredieten bij het begrotingsartikel JB0-1JDG2AD-IS. Het vermelde bedrag van 2.478 K euro vormt effectief een deel van het overgehevelde regularisatiebedrag van 6.075 K euro. VDAB wordt vermeld als overnemende entiteit.

De aanpassing van de betaalkalender in VAK/VEK voor de tewerkstellingspremie 50+ is het gevolg van de evolutie van het werkelijk aantal aangevraagde premies. Dit is enkel het gevolg van de hervorming van de maatregel in 2014 voor de doelgroep 50-55 jaar.